PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 293 (12.618)

Trst, petek, 12. decembra 19

OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.132
66001 KOPER
8554 AA
60100200

Od 17. decembra do 7. januarja bo »premirje«

Stavka železničarjev ohromila ves promet

RIM — Stavka železničarjev CGIL, CISL in UIL v podkrepitev zahteve po koreniti reformi uprave državnih železnic je od 21. ure v sredo do devetih sinoči skoraj popolnoma ohromila potniški in tovorni promet na vsem državnem ozemlju. Na dolgih progah vlaki sploh niso vozili, na krajevnih pa samo ponekod v okrožjih Turin, Verona, Rim, Benetke, Neapelj, Bari in Palermo. Železniška uprava je mestoma poskrbela za nadomestne avtobusne vožnje. Udeležba pri stavki je bila torej visoka (v bolonjskem okrožju kar 85-odstotna).

Čeprav ne v takšni meri, pa bodo imeli potniki nove težave od nedelje zvečer do ponedeljka zvečer: tedaj bodo stavkali vsi železničarji, ki so včlanjeni pri avtonomnem sindikatu FISAFS. Ta protestira proti prehodu samostojnega skrbstvenega sistema pod državno okrilje.

Od 17. decembra do 7. januarja ne bo stavk v javnih prevozih zaradi »božičnega premirja«, ki so ga sklenili sindikati po pravilniku o samourejevanju oblik boja.

Na sliki (telefoto AP): **prazni peroni na železniških postajah**

Formalno zagotovilo podtajnika Giulian

Vlada bo kmalu izdelala za gospodarski razvoj FJK

Že navezali stike z deželnim odborom za sestavo enotnega besedila

SANDOR TENCE

RIM — Vlada bo v kratkem izdelala in predložila parlamentu zakonski predlog za gospodarski razvoj obmejnih področij Furlanije-Julijske krajine ter za pospeševanje mednarodne ekonomske kooperacije v teh krajih. To je v pismu proračunski komisiji poslanske zbornice včeraj formalno napovedal podtajnik pri predsedstvu vlade Giuliano Amato, ki je dodal, da je vlada že navezala potrebne stike z deželnim odborom ter z ostalimi pristojnimi telesi za izdelavo kar se da enotnega in učinkovitega zakonskega besedila. Vladni poseg pomeni dejansko zeleno luč za odobritev tega pomembnega normativa, za katerega je parlament že odredil finančno kritje (400 milijard lir), ni pa še dosegel potrebnega političnega soglasja in to zaradi sporov in nesoglasij znotraj petstrankarske koalicije ter tudi znotraj same deželne krščanske demokracije.

Zakonske predloge na to tematiko so doslej predložili komunisti (prva podpisnika Cuffaro in Baracetti), socialisti (De Carli), republikanci (Di Re), misovci ter demokristjani, ki so celo izdelali dve ločeni besedili. Prvi osnutek je svojčas predložil Tržačan Coloni, svoje besedilo pa je kasneje izdelal še Videmčan Santuz, podtajnik za industrijo, ki je seveda iznesel stališča furlanske KD. Spet drugo stališče pa je zagovarjal predsednik deželne vlade Biasutti, ki se ogreva, da bi Evropska gospodarska skupnost priznala Furlaniji-Julijski krajini posebni pravni položaj v sklopu mednarodnega sodelovanja.

Stranke so si doslej torej vsaka po svoje zamišljale »politično filozofijo« omenjenega normativa, kar je dejansko skoraj popolnoma ohromilo delo ožje delovne skupine, ki v enem letu ni uspela vsebinsko poenotiti predložene zakonske osnutke. Zato je pričakovati, da bo napovedani vladni poseg sedaj nekoliko razčistil te nesporazume ter hkrati prispeval, da bo parlamentarni postopek končno stekel brez nadaljnjih zamud in zavlačevanj. Prav tako je pričakovati, da bodo novi predlogi utišali jalove polemike med Trstom, Gorico in Furlanijo, ki so izbruhnile takoj zatem, ko je parlament odobril »paket« pobud za družbeni in gospodarski preporod tržaške in goriške pokrajine.

Nekateri videmski krogi so si namreč svojčas prizadevali, da bi moral nov zakon razširiti tudi na Furlanijo nekatere olajšave iz zgoraj omenjenega »paketa«, kar je sprožilo glasne negativne reakcije na Tržaškem in Goriškem s polemikami, ki so žal neke vrste stalnica v odnosih med raznimi deželnimi stvarnostmi. Podobna zemljepisna razhajanja, če jih lahko tako imenujemo, prihajajo do izraza v vseh strankah in torej ne samo znotraj krščanske demokracije, le da so mogoče tam bolj izostrena kot pri drugih političnih silah.

Zakon za razvoj obmejnih področij naše dežele ter za ovrednotenje njene mednarodne vloge bo moral zato nujno odpirati nova obzorja na tem področju, izven vsake ozke (in kvarne) »lokalpatriotske« logike in tudi izven običajne podporniške vizije določenih tržaških krogov. Pot za dosego teh ciljev je polna ovir in zaprek, je pa edina resna pot, da bo Furlanija-Julijska krajina vendarle zaživela v polni evropski dimenziji ter da se bo v tem svojstvu še dalje odprla do sosedov. Seveda v upanju in v pričakovanju, da bodo tudi sosedi še naprej kazali zanimanje in pripravljenost do tega dragocenega pretoka materialnih in duhovnih dobrin.

V odgovoru razorožitvenim predlogom varšavskega pakta

NATO predlaga pogajanja o konvencionalnem orožju

BRUSELJ — Atlantsko zavezništvo je včeraj odgovorilo na budapeški poziv držav članic varšavskega sporazuma s predlogom za razorožitvena pogajanja o konvencionalnem orožju. Ta pa ne bi bila v sklopu Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi, kot je to zahtevala Francija in delno Italija, temveč naj bi bila povsem nova pogajanja med 16 članicami NATO in 7 članicami varšavskega pakta. Šele naknadno naj bi k pogajanjim pristopile nevtralne in neuvrščene države.

Zahodna Evropa je torej obnovila svojo notranjo kohezijo po polemikah zaradi reykjaviškega vrha. Ameriškemu državnemu tajniku Shultzu je na zasedanju NATO v Bruslju uspelo prepričati zaveznike, da se ne bo ameriška politika zaradi afre »Iranian — Contras — Connection« spremenila, da bodo ZDA še vedno nudile vojaška jamstva Zahodni Evropi.

Bruseljski dokument jasno navaja, da mora biti končni cilj bodočih pogajanj vzpostavitev najnižjega možnega ravnotežja v konvencionalnem orožju. Ta pogajanja pa morajo biti dopolnilo tako pogajanjem o jedrski oborožitvi v Ženevi kot Konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi. V bistvu bi tako lahko pokopali že trinajst let brez uspeha trajajoča dunajska pogajanja MBFR o zmanjšanju konvencionalnih sil v srednji Evropi. Nova pogajanja bi morala namreč zaobjeti Evropo od Atlantskega oceana do Uralov.

Na poti teh pogajanj je seveda ogromno ovir, glavna je predvsem v različnem ocenjevanju moči obeh blokov in seveda vprašanje domnevne sovjetske premoči v taktičnih raketah in konvencionalnem orožju.

Iz Hrvaške odhaja na Koroško

Rotacija predsedstva Delovne skupnosti AJ

ZAGREB — Jutri ob 9. uri bo v smaragdni dvorani hotela Esplanade v Zagrebu plenarni sestanek predsednikov vlad članic Delovne skupnosti Alpe-Jadran. Na uradnem delu razgovorov, ki bodo trajali do 12. ure, bodo predvsem v ospredju poročila o delovanju šestih komisij: komisije za teritorij in zaščito okolja, za promet, za kulturo, za gospodarstvo, za kmetijstvo in gozdarstvo in komisije za zdravstvo in higieno. Seveda pa bo govor tudi o delovanju predsednikov in delovnih skupin, ki so opravili v zadnjem razdobju zelo veliko in zelo pomembno delo. Med temi so pobude za tehnološko sodelovanje, za urejevanje bank in skupna vlaganja, turistična promocija in promocija pristanišč severnega Jadrana.

Formalno pa bo seveda v ospredju zasedanja rotacija predsedniške štafetne palice, ki jo bo iz rok predsednika Socialistične republike Hrvaške Antuna Milovića prevzel koroški deželni glavar Leopold Wagner.

Napovedani pa so vsi predsedniki, tako da bodo na jutrišnjem zasedanju prisotni: Antun Milović - predsednik izvršnega sveta skupščine SR Hrvaške, doktor Rainer Kessler - šef bavarske državne pisarne, Adriano Biasutti - predsednik deželne vlade Furlanije-Julijske krajine, Leopold Wagner - deželni glavar Koroške, Peter Reinberg - član vlade Gornje Avstrije, Giancarlo Magenta - član deželne vlade Lombardije, doktor Erwin Krohn - namestnik deželnega glavarja Salzburga, Dušan Šinigoj - predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, profesor Kurt Jungwirth - namestnik deželnega glavarja Štajerske, Erminio Lorenzini - član deželne vlade Tridentinske - Gornjega Poadižja, profesor Carlo Bernini - predsednik deželne vlade Veneto.

Odobren zakon, ki zmanjšuje davčni pritisk na dediščino

RIM — Poslanska komisija za finance in zaklad je odobrila zakon, ki vnaša bistvene spremembe v 11 let stari režim obdavčevanja podedovanih ali podarjenih dobrin. Gre za precejšnje davčne olajšave v korist vseh, ki so kaj podedovali po 1. juliju letos, a tudi za tiste, ki so podedovali pred tem datumom: če jim niso še dokončno izračunali obdavčljivega zneska, bodo deležni 30-odstotnega popusta na davku, vendar samo, če ne bo ta manjši od tistega, ki bi ga moral plačati dotični po pravkar odobrenem zakonu.

Glavne novosti so naslednje: 1. vrednost tistega dela dediščine, ki je davka oproščen, se zviša s 30 na 120 milijonov lir vsem neposrednim dedičem (možu, ženi, otrokom itd.); 2. zapuščinski davek na kmetijska zemljišča s hišami vred, ki so ga dolžni plačati preživeli zakonci ali bratje oziroma sestre, se zniža za 40 odstotkov, vendar do gornje meje 200 milijonov lir, kar pomeni, da to ne velja za večje zneske; 3. ista olajšava kot za kmetijska zemljišča velja za nepremičnine, ki so namenjene proizvodnim obrtniškim dejavnostim; 4. davčni odtegljaj na račun pogrebnih stroškov se poveča od 500.000 do 2 milijonov lir; 5. v primeru zakonitih zapuščin v korist preživelih zakoncev ali neposrednih sorodnikov, ki ne zajemajo nepremičnin, ne bo več treba prijaviti dediščine, če njena celokupna vrednost ne presega 50 milijonov lir (doslej 15 milijonov); 6. spremeni se tudi način obdavčevanja fiksnega količnika 10 odstotkov pri premičninah, ki zadeva denar, dragulje in pohištvo: od teh 10 odstotkov bo odslej mogoče odšteti znesek, ki je enak ustrezni vsoti, navedeni v davka prostem socialnem pasu; 7. nazadnje uvaja novi zakon avtomatsko ugotavljanje obdavčljivih vsot po vzoru registrskega davka.

Delegacija ZKJ v Leningradu po uradnih pogovorih v Moskvi

LENINGRAD — Delegacija ZKJ, ki jo vodi predsednik predsedstva CK ZKJ Milanko Renovica, je včeraj dopotovala na dvodnevni obisk v Leningrad. Po pristanku posebnega sovjetskega letala na tamkajšnjem letališču, kjer so delegaciji priredili prisrčen in topel sprejem, so člani delegacije v spremstvu gostiteljev najprej položili vence in šopke svežega cvetja k spomeniku padlim braniteljem Leningrada.

Jugoslovanska delegacija je popoldne obiskala območni partijski komite in se z njegovim vodstvom pogovarjala o jugoslovansko-sovjetskem sodelovanju.

Milanka Renovico in člane jugoslovanske delegacije je ob odhodu iz Moskve pospremil generalni sektretar CK KP SZ Mihail Gorbačov. Ob koncu obiska v Moskvi je v Kremlju Gorbačov priredil slovesen poslovilen sprejem za goste iz Jugoslavije. (dd)

Drugi dan kongresa VZPI-ANPI

MILAN — *Včerajšnji dan zasedanj 10. kongresa VZPI-ANPI je zabeležil prvo polemiko. Predstavniki VZPI-ANPI so namreč kritizirali vire javnega obveščanja, ki so zamolčali in prezrli dogajanja milanskega kongresa.*

Srečanja VZPI-ANPI se je včeraj udeležil tudi jugoslovanski gost, predstavnik Zveze združenj borcev Ante Ferlin.

V Bazovici srečanje o lokaciji sinhrotrona

NA 4. STRANI

□ □ □

Načrt EGS za intenzivno jezikovno vzgojo predšolskih otrok

NA 5. STRANI

Odbor za reformo francoskega šolstva

PARIZ — Po treh tednih nepretrganih študentovskih demonstracij in shodov, se je v Parizu in drugod po Franciji ponovno pričel pouk, medtem ko sta si v senatu skočila v lase predsednik socialistične skupine Estier in notranji minister Pasqua. Estieru, ki ga je vprašal, kdo je naročil policiji, naj strelja solzilne bombe naravnost na študente, je Pasqua odgovoril, da gre za odgovor napadalnim študentom.

Socialisti so zapustili dvorano, Pasqua pa je proti večeru izjavil, da nikakor ne namerava odstopiti, ter da zagovarja delovanje »svoje« policije.

V senatu se torej krešejo iskre, medtem ko se na ministrstvu za šolstvo pripravljajo na pripravo novih reform. Ministru Monoryju bodo tokrat priskočile na pomoč »sive celice«, odbor, ki ga sestavljajo predstavniki študentov, šolnikov in razpuščenega koordinacijskega odbora študentov.

Potrjena vsota v višini 33 milijard lir

Zavrnili zvišanje sklada za manjšini

RIM — Senatna proračunska komisija je včeraj odobrila proračunsko poglavje, ki namenja 33 milijard lir v trletju 1987-1989 slovenski manjšini v Italiji in italijanski manjšini v Jugoslaviji. Senatorji so tako v celoti potrdili sklep poslanske zbornice, ki je sredi oktobra na predlog nekaterih vladnih sil (posebno demokristjanov) poenotila podporo obema manjšinama ter jo vključila med proračunske obveznosti notranjega ministrstva. Pozneje so na zahtevo zakladnega ministra Gorie poslanci skrčili to podporo za dve milijardi lir (od 35 na 33) ter zavrnili predlog levičarske opozicije, ki se je zavzemala za potrditev vsote iz lanskega finančnega zakona.

Predstavniki koalicijskih strank so v senatni komisiji zavrnili popravek KPI, ki je stremel po koreniti reviziji podpor obema skupnostima. Komunisti so namreč mnenja, da je treba v prvi vrsti ločiti to finančno postavko in podporo Slovencem vključiti v proračun notranjega ministrstva, podporo Italijanom pa v proračun zunanjega ministrstva. Z druge strani pa pravijo, da je treba povsem na novo začrtati obe postavki. Zato so v proračunski komisiji predlagali 35 milijard podpore za našo manjšino ter 18 milijard podpore za italijansko skupnost v Jugoslaviji. Večina pa ni bila tega mnenja in je vse njihove predloge zavrnila.

O tem spornem vprašanju bo prihodnji teden skoraj gotovo tekla beseda tudi na plenarnem zasedanju senata. Komunisti namreč vztrajajo na svojih stališčih in zahtevajo javno razpravo o teh popravkih. (st)

Napetost v Cisjordaniji

Medtem ko je izraelsko letalstvo včeraj bombardiralo neko oporišče Abu Nidala pri Tripolisu, se položaj v zasedeni Cisjordaniji le počasi umirja. V El Mugaziju so arabski študentje na barikadah še vedno kljubovali izraelskim okupacijskim silam (Telefoto AP)

Iz jugoslovanskega časopisja

Pojasnilo pojmov na tej strani obale

Politika je realnost možnega. To je staro načelo političnega življenja, še posebej v mednarodnih odnosih. V zgodovino pridejo tisti, ki so bili sposobni pravočasno odkriti vse komponente tega načela. Tisti, ki se niso znali ali niso mogli ukloniti tej zahtevi človeškega napredka, ali bolje rečeno pravici močnejšega, pa so šli v pozabo ali so se znašli na zgodovinskih seznamih nesposobnih, piše v zagrebškem »Vjesniku« Silvo Devetak.

Toda načelo »realnosti možnega« je velikokrat rabilo in še rabi posameznim političnim dejavnikom (zlasti zunanjepolitičnim administracijam) kot opravičilo za prikrivanje lastne nesposobnosti. Še bolj pa različnim nadobudnim razpravljalcem o mednarodnih odnosih, ki so ga uporabljali in ga še uporabljajo kot znanstveno-politološko krinko za prikrivanje lastnega neznanja ali neseznanjenosti s problematiko, o kateri pišejo. Tipičen zgled slednjega je trditev v komentarju Radovana Stipetića Pogled na drugo obalo (Vjesnik 3. 12. 1986): »Nerealne (to bi bile tudi v sleherni drugi državi) zahteve Slovencev v Italiji po nekakšnih beneficijah, so že kar obredne in rabijo zgolj za verbalistične ekshibicije ali opravičilo za nedejavnost na drugih področjih«. Prek takih »realno političnih konstrukcij« nepoučenih avtorjev, bi lahko šli s prizanesljivim, ironičnim nasmeškom, če ne bi bilo to eno najbolj občutljivih vprašanj v odnosih ob jugoslovansko-italijanski meji in ne bi šlo za človeška bitja, ne pa le za predmete »realno-politične menežerije«. A pojdimo lepo po vrsti: temeljne človekove pravice in svoboščine pripadnikov slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Jugoslaviji, (toda o njej tokrat ne razpravljamo) so bile eno najobčutljivejših vprašanj v povojnem urejanju jugoslovansko-italijanskih odnosov. Politični naboj temu vprašanju so dajale predvsem strahotne posledice etničnega genocida nad Slovenci in Hrvati v času fašizma. Tudi to je eden razlogov, da so že v mirovni pogodbi iz leta 1947 upoštevali splošna, v londonskem memorandumu iz leta 1954 pa podrobnejša določila o pravicah pripadnikov slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Jugoslaviji.

Hkrati z memorandumom so sprejeli celo posebni statut, ki je vseboval ne samo materialna določila o pravicah obeh manjšin, marveč tudi dvostranski mehanizem za njihovo uveljavljanje (mešani odbor itd.).

Osimski sporazum (podpisan leta 1975, ratificiran pa leta 1977) je najkrajše in najpreprostejše rečeno določil kot mednarodnopravno obveznost obeh držav, da morata izhajajoč iz priznavanja takratnega položaja, z notranjimi akti na podlagi svojih ustav zagotoviti nekatere pravice slovenski oziroma italijanski manjšini, pri čemer je vsebina v osimskem sporazumu naštetih mednarodnopravnih inštrumentov o človekovih pravicah in o odpravljanju diskriminacije ter posebnega statuta (ki bo sicer prenehal veljati) merilo za presojanje usklajenosti notranje manjšinske zakonodaje z določili osimskega sporazuma.

Ob ratifikaciji osimskega sporazuma leta 1977 je zvezni izvršni svet sprejel znano izjavo, s katero je potrdil že uveljavljene pravice italijanske narodnosti (manjšine) pri nas, italijanski parlament pa je sprejel različne resolucije. Iz njihove vsebine omenimo kot glavno obveznost dolžnost vlade, da mora v letu dni predlagati parlamentu različne načine za reševanje sporazuma, med drugim seveda tudi rešitve za vprašanje pravic slovenske manjšine.

Toda tudi po desetih letih od podpisa in osmih od ratifikacije osimskega sporazuma ni bilo še nič storjeno za uresničevanje njegovih določil o manjšinah s pomočjo notranje zakonodaje.

Že v začetku sedemdesetih let je italijanska komunistična partija podala svoj zakonski predlog za zagotavljanje pravic slovenski manjšini, katere pripadniki živijo v treh obmejnih pokrajinah - tržaški, goriški in videmski. Pozneje so predložili svoja besedila še socialisti, stranka delavske enotnosti, poslanka (nacionalistične) Liste za Trst Gruber Benco, Slovenska skupnost (prek Južnih Tirolcev) in naposled še Krščanska demokracija. Zadnji zakonski predlog je bil, kar zadeva vsebino in ozemlje, na katero se je nanašal, najrestriktivnejši med vsemi: očitali so mu zlasti diskriminatorski odnos do pripadnikov slovenske manjšine, ki živijo v videmski pokrajini. Slovenska kulturno-gospodarska zveza, slovenska nestrankarska organizacija, je takoj, ko so omenjene stranke podale prve zakonske predloge, objavila dokument, kjer je pojasnila svoje stališče, pozneje so to naredile tudi druge grupacije slovenske manjšine, v skladu z italijanskim pluralističnim političnim sistemom.

Vodilno načelo Regnum regno non praescribit leges, ki ga Radovan Stipetić jemlje za znanstveno podlago svojemu pisanju, ne prihaja v poštev iz vsaj dveh razlogov: prvič, pri pravicah slovenske manjšine v Italiji gre za mednarodno, skupaj sprejeto obveznost, in drugič, gre za zakonske predloge italijanskih političnih strank. Tovariš Stipetić pa menda ne želi izpodbijati njihove pravice urejati pravni sistem v lastni državi? Kar zadeva zavzemanje jugoslovanske diplomacije za reševanje tega vprašanja, pa bi bil lahko očitek ravno nasproten: namreč, da je ta doslej velikokrat obravnavala manjšinsko vprašanje v odnosih med državama s premalo strokovne spretnosti in vztrajnosti.

Zakaj so zahteve slovenske manjšine nerealne? Gre za pravice, ki jih že zdavnaj uveljavljajo nemška in francoska manjšina v Italiji, 10 narodnosti (vključno z italijansko) v Jugoslaviji, danska manjšina v Zvezni republiki Nemčiji, nemška na Danskem, švedska na Finskem, frizijska na Nizozemskem, waleška v Veliki Britaniji, denimo samo nekatere izmed zgledov »nerealnosti« v evropskih državah. Trditev, da je nerešeno manjšinsko vprašanje opravičilo za »nedejavnost na drugih področjih«, je tako neutemeljena, da o njej sploh ni vredno izgubljati besed. Kdo torej ekshibicionira?

Errare humanum est - tudi to je stari rek, ki pravi, da je motiti se človeško. A pustimo latinščino! Bolj po naše bi bilo: javno priznati napako je še bolj človeško, zaključuje svoj tekst v »Vjesniku« Silvo Devetak.

Protest študentov

LJUBLJANA — Na Plečnikovem trgu pred Maximarketom je univerzitetna konferenca ZSMS Ljubljana organizirala zbiranje podpisov proti štafeti mladosti, ki naj bi svojo pot začela leta 1987 v Sloveniji. Ves popoldan so študentje kiparstva Akademije za likovno umetnost tesali približno pet metrov dolgo deblo in ga oblikovali v »štafeto absurda«. Če bo predsedstvo RK ZSMS na seji 23. decembra dokončno sprejelo odločitev, da štafeta mladosti začne pot v Sloveniji, bodo »štafeto absurda« z vlakom odposlali v Beograd.

Tej akciji so se pridružili še mirovniki in ekologisti, ki so zbirali podpise proti represiji v socializmu in za referendum o jedrskih centralah.

Še nobene razprave o civilnem služenju vojaškega roka v SFRJ

BEOGRAD — *Predsedstvo zvezne konference SZDLJ je včeraj sklenilo preložiti sprejetje stališča ob pobudi za začetek javne razprave o civilnem služenju vojaškega roka. Razprava o pobudi bo potekala v koordinacijskem odboru zvezne konference za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.*

To vprašanje so črtali z dnevnega reda seje predsedstva, ker, kot je pojasnil predsednik zvezne konference Nenad Bučin, ni vseh formalnih pogojev za razpravo v predsedstvu. Ne gre za nikakršne dramatične okoliščine, marveč za dejstvo, da je o tem znotraj SZDLJ doslej stališče zavzela le republiška konferenca SZDL Slovenije.

Hasenfusu potrdili zaporno kazen

MANAGVA — Bivši ameriški *marine* Eugene Hasenfus bo moral presedeti vseh trideset let v zaporu. Za najstrožjo kazen se je namreč včeraj izreklo tudi Ljudsko prizivno sodišče Nikaragve. Vojaško letalo, s katerim je Hasenfus oskrboval contrase z ameriškim orožjem, so 5. oktobra letos zbile protiletalske enote. Preživelega pilota so nato obtožili terorizma.

Za Jugoslovane je proslav preveč

ZAGREB — Pretežni del prebivalstva - približno 70 odstotkov - meni, da je v Jugoslaviji preveč različnih proslav in da so predrage. To izhaja iz uvodnih rezultatov pravkar opravljene ankete Zagrebškega centra za raziskovanje marketinga o stališčih prebivalstva o proslavah.

Anketo, izvedeno na reprezentativnem vzorcu 2.200 polnoletnih prebivalcev iz vseh delov države, so spodbudila v zadnjem času izražena mnenja, da so v razmerah ekonomskih težav proslave različnih jubilejev postale preveliko breme za družbo. Anketa je usmerjena na osvetljevanje stališč prebivalstva o številu proslav (organizacij združenega dela, družbenopolitičnih skupnosti, raznih jubilejev in slovesnosti itd.) ter o stroških v te namene.

69 odstotkov anketirancev meni, da je proslav preveč, hkrati pa jih 72 odstotkov ocenjuje, da so tudi stroški za proslave preveliki. Le 12 odstotkov anketiranih je odgovorilo, da je število proslav ustrezno, 10 odstotkov pa jih meni, da so ustrezni tudi stroški različnih slovesnosti. Del anketiranih, okrog 18 odstotkov, nima izoblikovanega mnenja o številu proslav in stroških v te namene. (dd)

Furlanija - Julijska krajina

DEŽELNA USTANOVA ZA POSPEŠEVANJE TURIZMA

Zgornja Karnija
Valdaner
Paularo
in Timau
ZA SMUČARSKE TEKE

VAL PESARINA
Pradibosco
Prato Carnico
Za smučarske teke
Izredna zimovanja
za skupine.

Smučanje na CIMA CORSO DI AMPEZZO
Žičnice obratujejo ob **sobotah** in **nedeljah** od 9.00 do 16.00

Valcellina
Claut
Cimolais
ZA SMUČANJE

Karnijski Dolomiti
Sauris
. . . tvoja smučišča . . .
1250-1500
SAURIS DI SOTTO
Tel. (0433) 86000

Ovčja vas
Smučarske naprave delujejo od decembra do konca marca
Odlične snežne razmere za tek in smuko
Okrepčevalnice

SEDLO CHIANZUTAN VERZEGNIS
Tri vlečnice, 4 proge, smučarski teki, smučarska šola, organizacija tekmovanj in tečajev.
Bližina snega - prihranek pri bencinu

Matajur
Zadruga za upravljanje žičnic
1320 n.v., 44 km iz Vidma
Odprto od prvega snega do 31. marca
vsako soboto, nedeljo in praznik.
Smučarski tedni od 8. 2. do 16. 3.
Popusti za otroke do 12 let in skupine FISI.
Smučanje pred hišnimi vrati.

NEVEJSKO SEDLO
120-210 cm snega
V JULIJSKIH ALPAH

Piancavallo
1300-2000
Posebna božična ponudba do 26. decembra
najmanj 3-dnevni penzion
Hotel Regina - 3. kat. 42.000 lir dnev. - tel. 0434/655162
Hotel Sport - 3. kat. 42.000 lir dnev. - tel. 0434/655166
Park Hotel - 3. kat. 49.000 lir dnev. - tel. 0434/655154
Hotel Antares - 2. kat. 60.000 lir dnev. - tel. 0427/ 79421
V ceno je vključena božična večerja in slavnostno božično kosilo.
DNEVNA SMUČARSKA KARTA 12.000 LIR.
Na pobudo turističnega konzorcija PIANCAVALLO

Zoncolan
PROSTA SMUKA V SONCU IN SNEGU
Uprava postaje Ravascletto - Tel. (0433) 66033 — 66035

za tvoje bele zimske dneve
Forni di sopra
FORNI DI SOTTO

AVTONOMNA TURISTIČNA USTANOVA ZA TRBIŽ IN NEVEJSKO SEDLO
TRBIŽ
RABELJ

Nova železniška postaja na Trbižu

TRBIŽ — Uprava državnih železnic namerava zgraditi novo železniško postajo na Trbižu, s katero bo dejansko zaključila podvojitev tabeljske železniške proge (Videm - Trbiž), ki bo to upravo stala okrog 650 milijard lir. Stroški za novo trbiško železniško postajo naj bi znašali okrog trideset milijard lir, ki naj bi jih črpali iz tretjega zakona za obnovo od potresa prizadete Furlanije. Postajo naj bi zgradili na 115 tisoč kvadratnih metrih, imela bi približno dvajset prog: šlo bo torej za tako strukturo, ki bo lahko dnevno sprejela kar velik promet (okrog 240 vlakov).

Uprava državnih železnic je že predstavila načrt, o katerem sedaj razpravlja trbiška občinska uprava (občinski svet se je sestal sinoči in na dnevnem redu imel odobritev variante regulacijskega načrta, na osnovi katere bi bilo dovoljeno zgraditi to strukturo): predmet spora je še vedno lokacija postaje; nekatere politične sile bi jo hotele v kraju Bosconero, druge pa en del v tem kraju, drugega (skladišče za blago) pa na Trbižu.

Nova struktura bi morala zagotoviti od 80 do 100 novih delovnih mest, njena izgradnja pa bo po besedah župana Vita Anselmija pozitivno učinkovala na celotno trbiško gospodarstvo, saj bo šlo za mednarodno blagovno železniško postajo.

Cavallo (DP) zavrača Biasuttijeve trditve

TRST — Deželni svetovalec Proletarske demokracije Cavallo je včeraj predložil interpelacijo, ki jo je naslovil na predsednika deželne vlade Biasuttija, ki je pred dnevi kategorično pripisal plominski premogovni centrali glavno odgovornost za povišanje radioaktivnega sevanja v zraku v teh zadnjih mesecih v Trstu. Proletarska demokracija v interpelaciji ugotavlja, da so Biasuttijeve trditve brez vsake osnove, predvsem glede na demantije tržaških znanstvenih inštitutov, ki so res ugotovili razloge povečanega radioaktivnega sevanja v zraku, niso pa ugotovili (ker ne razpolagajo s potrebnimi aparaturami) kraja, ki bi povzročal to sevanje. Svetovalec DP Cavallo torej sprašuje, kako si je deželna vlada F-JK lahko izmislila to novico, ki je imela velik odmev ne samo v krajevnem, ampak tudi državnem tisku.

Potem ko Proletarska demokracija ugotavlja, da je ta zadeva zelo huda iz več razlogov, zaradi česar v interpelaciji napoveduje, da bo o celotnem vprašanju zainteresirala svojo parlamentarno skupino; le-ta bo zahtevala nastop zunanjega ministrstva, da bi po potrebnem preverjanju spremenilo Biasuttijeve trditve in da bi — tudi opirajoč se na možnosti delovne skupnosti Alpe Jadran — stimuliralo izvajanje konkretne politike o zaščiti okolja na tem območju.

V ponedeljek na poučnem in koristnem izletu

Šola »Primož Trubar« na obisku v Ljubljani

TRST — Osnovna šola »Primož Trubar« iz Bazovice je bila v ponedeljek na poučnem in koristnem izletu v Ljubljani. Rekli smo šola — v resnici so bili na tem obisku učenci 4. in 5. razreda omenjene šole, njihovi starši in seveda tudi učiteljice Mirjam Mikolj , Andreina Ota - Grgič, Morana Sosič - Simonettig in pa didaktična ravnateljica ravnateljstva Občine Lučka Križman - Barei.

To je bila druga šola na tržaškem območju, ki se je odločila, ne samo za ogled Ljubljane in njenih zanimivosti, temveč predvsem za obisk Skupščine SR Slovenije z željo in namenom, da se tudi otroci iz zamejstva bolje spoznajo z matično domovino, z njeno družbeno ureditvijo, z delovanjem Skupščine same in pa s kulturnimi zanimivostmi in znamenitostmi, ki jih je v tem glavnem mestu republike Slovenije kar veliko.

Sedaj, ko je izlet že mimo, lahko zapišemo v imenu vseh udeležencev, da je zelo dobro uspel in da so bili s tem kar so videli, kar so si lahko ogledali in kar so tudi izvedeli, zadovoljni tako učenci, njihove učiteljice kot tudi starši, ki so bili soudeleženi.

Izlet se je seveda začel najprej z obiskom Skupščine SR Slovenije, kjer je mlade goste sprejel in pozdravil generalni sekretar Marko Herman, celotno stavbo in prelepe freske v sprejemni dvorani pa jim je pokazal in obrazložil tudi njihov pomen Uroš Pirnat. Tu so šolarji bazoviške šole marsikaj vprašali, pa marsikaj tudi izvedeli: med ostalim jim je sekretar komisije za narodnosti Aleksandar Čičerov povedal, kako deluje Skupščina in kako potekajo seje, na katerih se lahko predstavniki italijanske in madžarske manjšine, ki žive v Sloveniji izražajo v svojem materinem jeziku. Ta podatek je otrokom ostal najbolj v spominu, predvsem če so ga povezali s stanjem na Tržaškem, kjer se Slovenci v izvoljenih svetih, kot so tržaški občinski, pokrajinski ali deželni svet ne morejo oglašati v svojem jeziku, če pa se že, potem naletijo na oster odmev desničarskih in nazadnjaških sil.

Po tem izredno koristnem obisku, so učenci odšli pred spomenik revolucije, ter pred spomenik Edvardu Kardelju. Tu so se nekoliko zaustavili, počastili spomin padlih z enominutnim molkom in pred spomenik revolucije položili tudi lep šopek cvetja s slovenko zastavo.

Na programu je bil tudi obisk Cankarjevega doma, ki so si ga pod vodstvom odličnega vodiča ogledali takorekoč od temeljev pa do zadnjega nadstropja. Vse jim je bilo v tem domu izredno všeč, najbolj pa so si zapomnili veliko dvorano v tem domu, in seveda tudi manjše dvorane, zanimiva pa je bila za njih tudi razstava o ameriški arhitekturi, ki je bila v tem času prav v veži Cankarjevega doma.

Po kosilu, ki je bilo v stari ljubljanski gostilni »Pri Mraku«, so si učenci ter njihovi starši ogledali še sedež ljubljanske televizije. Tudi to je bilo za njih izredno doživetje, saj so videli, kje se snemajo razni filmi, nadaljevanke, otroške igre, okrogle mize in razni drugi programi. Vse jih je zanimalo, vse jim je bilo lepo in še razlaga tehničnega vodje Jožeta Ermana, je bila tako duhovita in prijetna, da bodo učenci ob gledanju ljubljanskih televizijskih programov, še dolgo v mislih obujali spomine na to kar so videli v tamkajšnjih studiih in primerjali s tem, kar lahko potem gledajo na televizijskem ekranu. Bazoviška šola je bila prva, ki si je ogledala ljubljansko televizijsko hišo, kar je tudi zelo pomembno.

Izlet se je nadaljeval še z ogledom Ljubljane, njenih številnih spomenikov, Tromostovja, pa stavb ob Ljubljanici in samega centra mesta. Mladim izletnikom je bilo vse izredno všeč in ko so se z avtobusom vračali domov, so od zadovoljstva zapeli še nekaj udarnih pesmi. Ko smo jih včeraj obiskali na šoli, so že pisali spise o tem izletu, nekateri pa so začeli tudi z risbami na to temo. To je najboljši dokaz, da je bil izlet res dober in koristen.

NEVA LUKEŠ

Slovenska publika je zahtevnejša ...

LJUBLJANA — Koncerti **MOMČILA BAJAGICA — BAJAGE,** ta hip najpopularnejšega rock glasbenika v Jugoslaviji, so vselej vrhunska prireditev, ki je ne gre zamuditi. Tako je bilo tudi v ljubljanskem Tivoliju, po seriji koncertov v Makedoniji, na Kosovu in v Črni gori... Po koncertu je Bajaga, še »vroč« odgovarjal na naša vprašanja.

Publike sicer ni bilo preveč, zato pa ti je dobro »asistirala«, kljub temu da imaš v besedilih precej beograjskih slengizmov, ki nam niso znani. Besedila pa so v tvojih komadih zelo pomembna...

»Imaš prav. Občinstvo ni številno, je pa res dobro. Obstaja namreč zelo velika razlika med občinstvom in občinstvom. Pravkar prihajamo s turneje po Makedoniji, Kosovu, Črni gori, vse dvorane so bile polne, poslušalci so nas dobro sprejeli, vendar... Mislim, da nam slovensko občinstvo ustreza. Verjetno smo edini jugoslovanski band, ki svoje plošče prodaja v več kot dvesto tisoč primerkih, čeprav nimamo harmonike. Poglej nocojšnji primer. Sredi koncerta ugasnemo luči, zdi se, kot da je odmor, potem pa Sašo Lokmer začne s klaviaturami: miren komad, skoraj klasika, in Ljubljana je bilo prvo mesto, da je občinstvo pozorno poslušalo njegovo igranje... V Skopju, Prištini ni bilo odziva, ljudje tega niso poslušali. Vi imate, kar se tega tiče, zahtevnejši okus, nad našim povprečjem. Kot skupina se že tako ne ukvarjamo z glasbo, ki bi imela korenine v folklori, in menim, da se tu bolje razumemo. Tudi jazz ima pri vas daljšo tradicijo, in prav zato gre naše koketiranje z jazzom tu bolje skozi...«

To je že kar dobro poznavanje Pozitivne geografije (tako se imenuje njegov prvi album). Pa še o vaši glasbi: prelivanje jazza, rocka, bluesa, soula je danes redkost, še posebej ko govorimo o lahkotnejši glasbi...

»To je vprašanje osebnosti. Sem človek, ki ne mara samo ene vrste glasbe. Po drugi strani pa kot umetnik, če se lahko tako imenujem, ne bi hotel omejevanja, da bi igral samo eno zvrst. Veš, mislim, da moram uporabljati vse mogoče smeri, tudi združene. To je danes glasba v svetu, in temu moramo slediti tudi mi. Obstajajo razno razni vplivi, jaz pa izbiram tiste, ki so mi všeč...«

Svojo zadnjo ploščo Jahači megle ste snemali kar 550 ur, lahko bi rekli, da ste se res potrudili in posneli kvaliteten album, igrate sodobno glasbo, ki je moderna tudi na tujem, poskušate s prelivanjem stilov, mar to pomeni, da ste hoteli narediti vsejugoslovansko ploščo, da ste skušali narediti ploščo za enoten prostor?

»Pravzaprav nisem nikoli razmišljal o tem, kako nas bo sprejelo občinstvo... Ne vem, ali je to dobro ali ne. Pravzaprav sem jo snemal tako, da bi bila meni všeč. Če jo nato publika sprejme, je to velik uspeh, ki si ga lahko samo želim.«

To je bil zdaj tvoj tretji album, bi lahko rekel, da je vsak album neke vrste nadgradnja prejšnjega... Pozitivna geografija je naletela na dober odziv že zaradi tega, ker si bil »bivši« član Riblje Čorbe, takrat najpopularnejšega banda v Jugoslaviji, z naslednjo - Sa druge strane jastuka - si Čorbi prevzel primat, Jahači megle pa ti utrjujejo že pridobljeno mesto. Nekaj podobnega se je dogajalo tudi z Ribljo Čorbo?

»Izkušnje z Ribljo Čorbo so mi pomagale, da sem lahko vedel, kaj me čaka, kaj se bo dogajalo, kaj bi bilo dobro. Ne vem pa, ali te albume lahko razvrstim po stopničkah... vsaj po tistem, kar sem hotel z njimi. Če je prvi startna osnova, od katere gre vse dalje, je bil drugi naslednja stopnica, tretji pa je ena poti, ki so razkrile po predhodnem. Mi bi lahko naredili nekaj čisto drugačnega, pa smo se opredelili za to, kar si danes slišal, čeprav je to pot, ki je ne bomo nadaljevali, ker smo jo že poskusili... če pa bi zdaj delal ploščo, bi bila vsekakor nekaj o garderobah, kombijih, potovanjih, ker je to na dnevnem redu že dva meseca (smeh)... Vsekakor pa bo tisto, česar se bomo lotili, znova narejeno profesionalno in z veliko energije. Priznati moram, da sem precej len. Ne maram dosti delati in se težko odločim za kakšen projekt. Ko pa enkrat zagrizem, takrat ni več odstopanj...«

IZTOK JELAČIN

VID VREMEC

Pinko Tomažič in drugi tržaški proces 1941

11.

Colja je bil povezan v Svetem s komunistom Jožetom Pahorjem, h kateremu je večkrat zahajal zaradi strankinih nalog. (23)

Nabrežina je imela že od leta 1921 precej aktivno delavsko gibanje. V njej je živel Alojz Colja, Srečkov oče. On je bil med domačimi vodilni socialist in nato komunist. V tej vasi je tudi deloval Leopold Caharija najprej v vrstah mladinskega delavskega gibanja od leta 1921 dalje, nato pa kot član KPI. Udeleževal se je raznih sestankov in javnih nastopov. Leta 1929 je emigriral v Argentino, kjer je bil več let zelo aktiven pripadnik komunističnega gibanja med Slovenci v boju proti reakcionarnemu režimu. Pozneje je bil španski borec. Prav tako je bil v svojem rojstnem kraju aktiven komunist Ferdo Rukin, ki je emigriral v Argentino. Tam je postal zelo agilen komunist. V rojstni kraj se je vrnil leta 1931 in nadaljeval s političnim delovanjem. V domači kraj se je iz Argentine prav tako vrnil komunist Viktor Bogatec.

V partiji so bili tudi organizirani Arturo Grattoni, Giordano Martinis, Ruggero Perassin in Beniamino Forzani, Italijani in domačina Josip Pertot ter Josip Burger. Slednji je bil med vodilnimi komunisti. (24)

Tomažič leta 1934 na svojem vrtu doma v Trstu v Ul. dei Porta št. 16

Po fašistični amnestiji se je iz tujine vrnil na svoj dom v Komen februarja leta 1933 tudi Adalbert Vrabec - Eden. Postavili so ga pod policijsko nadzorstvo. Zato ni smel brez dovoljenja policije zapustiti rojstne vasi. Njegov sin Viktor pa je aktivno deloval v domači mladinski komunistični organizaciji in tudi v Trstu, kjer je bil zaposlen kot vajenec. Povezan je bil z nabrežinskim sektorjem. Sodeloval je zlasti z Vojkom Bogatcem v Križu. Prinašal in odnašal mu je literaturo, kakor je tudi opravljal še druge naloge. V Nabrežino pa je odhajal na zvezo z Josipom Pertotom. (25)

Komaj 10-letni Adalbertov sin Vlado je hodil z očetom po vaseh, kjer je oče mizaril. Seveda je tudi kontaktiral s somišljeniki. Toda po policijskem nadzorstvu mu je bilo to onemogočeno. Zatoje pošiljal sina na zvezo ali na javko. Potemtakem je Vlado zanj opravljal precej koristnega ilegalnega političnega dela.

Žal je med tem iz dneva v dan močnejšem ilegalnem protifašističnem delovanju uspela fašistična policija z nastopom novega leta 1934 aretirati precej osumljencev najprej na miljskem sektorju.

(23) Srečko Colja je kot član federalnega odbora podrobno opisal tedanje delovanje komunističnega gibanja, rokopis pri piscu.
(24) Glej opomba št. 19.
(25) Viktor Vrabec, življenjepisni podatki za očeta Adalberta; Vojko Bogatec, izjava pri piscu

Na razširjeni seji vzhodnokraškega rajonskega sosveta v Bazovici

Prizadeto prebivalstvo in njegove organizacije zavračajo izbire Občine v zvezi s sinhrotronom

Če je prišel občinski odbornik Vattovani v Bazovico poslušat stališča in ugovore proti namestitvi sinhrotrona pri vasi, je zares slišal vse, kar je bilo treba, tako s splošno družbenega gledišča kot z bolj strokovnega. Če je pa prišel, kot je bilo soditi po njegovem obnašanju, prepričevat domačine in predstavnike številnih ustanov in organizacij, da je edina možna lokacija prav pri Bazovici, je treba pripomniti, da mu je namen povsem spodletel, saj mu ni uspelo prepričati nikogar, niti kolegov Lokarja in Fortija, razen morda nebogljenega zastopnika MSI v vzhodnokraški rajonski konzulti.

Razširjeno sejo tega neposredno prizadetega krajevnega sosveta je predsinočnjim v bazoviškem Slomškovem domu odprla predsednica sosveta Anamarija Kalc, ki je na kratko obnovila potek zadeve okrog izbire lokacije za namestitev sinhrotrona, ki je privedel do nekritične osvojitve predloga Rubbiove komisije, pri čemer občinski odbor ni upošteval vseh negativnih teritorialnih, ambientalnih, kulturnih, družbenih in etničnih posledic. Ker postopek za odobritev ustrezne urbanistične variante še ni dokončan, je Kalčeva izrekla upanje, da predsinočnje prvo soočanje Občine s prizadetimi stvarnostmi odpre pot do pametnejše rešitve.

Glavno poročilo odbornika Vattovanija se je omejilo, kot sicer že pred občinskim svetom, na golo zatrjevanje, da je sinhrotron Trstu potreben, in da je po mnenju izvedencev najboljša lokacija na področju T8 pri Bazovici, in da je pač treba za napredek sprejeti določene žrtve. Obljubljal je torej samo to, da bodo pri izdelavi podrobnih načrtov in ob izgradnji stroja skrbeli, da se napravi čim manjša škoda okolju in dejavnostim prebivalstva.

Odbornik Lokar (SSk) mu je takoj oporekel, da nihče ne nasprotuje sinhrotronu kot takemu, vprašanje je le, kam ga postaviti, da bo čim manj škode za kraško krajino in za prebivalstvo. Opozoril je na dolgoletne slabe izkušnje Slovencev ob ponavljajočih se razlastitvah, oporekel izbiri tehnikov, ki so se pač odločili le za »lepše« področje, medtem ko ni mogoče izključiti namestitve na področju AR1 v okviru Raziskovalnega območja, kar bi ustrezalo volji prebivalstva, ki jo je treba spoštovati. Lokar je poudaril, da je že v okviru občinskega odbora glasoval proti sklepu, in da se mu bo še

dalje SSk uprla po vseh možnih pravnih poteh.

Zgrešeni izbiri občinskega odbora so izrekli še nasprotovanje razni predstavniki vzhodnokraških vasi in ustanov, od Alojza Križmančiča (bazovski odbor jusarjev in Kmečka zveza), Mirka Križmančiča (pašniška zadruga in Pokrajinsko združenje rejcev), Karla Grgiča in Lucijana Malalana (Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi), do zastopnikov združenj Amici della terra in Svetovnega sklada za zaščito narave (WWF) in predstavnikov krajevnih društev. Nastopil je tudi fizik iz miramarskega centra za teoretsko fiziko Marvin, ki je s strokovnega gledišča utemeljeval možnost graditve sinhrotrona na lokaciji AR1.

V živahno razpravo, ki je trajala več kot 4 ure, so posegli tudi vidni politični predstavniki. Predsednik Kraške gorske skupnosti Budin je Vattovaniju predvsem očital, da je prišel le prepričevat prizadete, ne da bi navajal upravičene in utemeljene razloge, ki so jih navedli v ugovorih proti namestitvi sinhrotrona pri Bazovici. Nato je poudaril, da se s to izbiro ne bomo sprijaznili: treba je najprej do kraja preveriti, da ni sprejemljiva lokacija AR1, nakar bi bilo treba preveriti še vse druge možne, upoštevajoč tudi možnost namestitve sinhrotrona izven tržaške pokrajine.

Odbornik Forti (LpT) je priznal, da bi bilo treba pred končno izbiro opraviti tudi poglobljeno geološko analizo. Občinska svetovalca De Rosa (KPI) in Parovel (MT) sta izrekla nasprotovanje lokaciji sinhrotrona pri Bazovici in zahtevala, naj občinski svet v petek še ne razpravlja o zavrnitvi ugovorov in naj si vzame še nekaj časa za poglobitev vprašanja v sodelovanju s prizadetimi organizacijami in strokovnjaki. Na razširjeni seji vzhodnokraškega rajonskega sveta sta nastopila tudi komisar Območja za znanstvene in tehnološke raziskave Anzellotti in tajnik Rubbiove strokovne komisije, ki je izbrala področje T8 pri Bazovici, Fonda, ki sta brez velikega uspeha skušala zagovarjati storjene izbire. Odbornik Vattovani pa se v zaključkih ni hotel obvezati na odložitev dokončne odločitve.

Jutri v Repnu

Nagrajevanje najboljših vin na Tržaškem

Z nagraditvijo pridelovalcev vin, ki jih je izbrala posebna komisija pod vodstvom pokrajinskega odbornika za kmetijstvo Marčela Čoka, se bo jutri končal natečaj, ki ga za ovrenotenje in zaščito krajevnih vin prireja pokrajinska uprava. Manifestacija bo ob 17. uri v Kraški hiši v Repnu.

»Kot dokazujejo nagrade, je namen pokrajinske uprave, da konkretno podpre pridelovalce, ki se trudijo za ohranjanje in ovrednotenje tržaškega enološkega bogastva,« poudarja odbornik Čok. Med nagrajence bodo namreč porazdelili kletno opremo v vrednosti 10 milijonov lir in ne zgolj »folklorističnih plaket«.

Na pokrajinskem natečaju za najboljša vina sodelujejo pridelovalci, ki so se uvrstili na prva tri mesta na občinskih razstavah vin v Dolini, Zgoniku, Repnu in Devinu-Nabrežini, na razstavah, ki so jih priredili Konzorcij tržaških pridelovalcev (predvsem na kontovelskem področju), Zadruga pridelovalcev iz Čampor in Skupnost vinogradnikov iz Podlonjerja in s Kolonkovca.

V pokrajiski komisiji, ki je ocenjevala vina, so poleg odbornika Čoka sodelovali predstavniki Pokrajinskega kmetijskega nadzorništva, Opazovalnice za rastlinske bolezni, Kmečke zveze, Združenja tržaških neposrednih obdelovalcev in Združenja veleposestnikov.

Na občnem zboru v Zgoniku obračun dveletnega delovanja

Angažiranost mladega odbora KD Rdeča zvezda

Osmi redni občni zbor KD Rdeča zvezda, ki mu je v sredo zvečer v telovadnici osnovne šole Lojze Kokoravec - Gorazd v Saležu predsedoval Andrej Budin, je razkril veliko angažiranost mladega odbora v minulem dveletnem obdobju, obenem pa so prišle na dan tudi določene težave, ki pogojujejo kulturno delovanje na območju zgoniške občine. Osnovna ugotovitev je vsekakor, da je društvo živo in zdravo ter teži po popestritvi in obogatitvi kulturne ponudbe. Vtis smo imeli, da je bilo poročilo predsednika Rada Miliča morda le prežeto s prevelikim pesimizmom. Potožil je na preskromno zanimanje in pristop ljudi do kulturnega udejstvovanja, saj »vidi pred sabo vedno iste obraze«, delovanje pa je delno okrnjeno tudi zaradi prostorske stiske, dokler ne bo dokončana preureditev sedeža in knjižnice v Saležu. Dokaj kritičen je bil do osrednje kulturne organizacije, ki posveča članicam premalo pozornosti in pomoči pri reševanju perečih problemov. Društvo pripravlja anketno polo, ki jo bodo razdelili vsem prebivalcem zgoniške občine, da bi izvedeli zakaj so se mladi oddaljili in da bi dobili nove predloge, kako usmerjati kulturno politiko. Poudaril je potrebo po še tesnejših stikih s ŠK Kras in KD Kraški dom. Osnovni cilj društva je in ostaja krepitev samozavesti za ohranitev narodne bitnosti.

O delovanju, ki je bilo dokaj pestro, je podrobneje poročala tajnica Darma Purič. Predvsem se je zaustavila ob dveh večjih dogodkih, kot sta bila otvoritev športnokulturnega središča v Zgoniku in praznovanje 40-letnice Rdeče zvezde, ko je društvo priredilo niz zanimivih večerov po vaseh. Še posebno je uspelo srečanje vseh bivših pevcev. V dveh letih so se zvrstile številne prireditve in sicer ob dnevu slovenske kulture, miklavževanju, otroško pustno rajanje, folklorni večer, nastop na občinski razstavi vin, pa še nekaj koncertov, razstav, dramskih uprizoritev, gostovanj, izletov in sodelovanje pri organizaciji revije Primorska poje v Zgoniku. Poglavitna panoga je bilo zborovsko petje, folklorno delovanje pa se je žal zaustavilo zaradi pomanjkanja vaditelja.

Blagajniškemu poročilu Jožka Miliča je sledil pregled delovanja po odsekih. O moškem zboru (uvodoma je zapel "Zdravico"), ki ima za sabo precej nastopov in je naštudiral veliko novih pesmi, je spregovoril zborovodja Janko Simoneta. Akcija za pridobitev novih pevcev doslej ni obrodila vidnih sadov (vadi 17 pevcev) in tudi udeležba na vajah je trenutno bolj revna. O komaj ustanovljenem ženskem zboru, ki ga vodi Marta Werk, je poročala Tanja Gruden. 21 pevk redno in navdušeno vadi dvakrat tedensko in najavljen je krstni nastop za 8. marec. Zbor ima svoj samostojni odbor, ki zbira sredstva za nakup oblek. Otroški pevski zbor pod vodstvom Mare Milič nastopa dve leti in šteje 27 otrok, ki večinoma še obiskujejo otroški vrtec. Elena Purič pa je poročala kako je bila folklorna skupina prisiljena prekiniti delovanje, ker je bilo nemogoče najti vaditelja.

Pozdrave so prinesli trije gostje, KD Kraški dom pa je poslalo pismene čestitke. Tamara Blažina je v imenu zgoniške občine poudarila skrb za kulturno delovanje in poleg centra v Zgoniku bo predvidoma v teku prihodnjega leta dokončana razširitev kulturnega sedeža v Saležu. Nives Košuta je v imenu obnovljenega odbora ZSKD zagotovila pripravljenost za reševanje problemov in vzpostavitev tesnega vzajemnega sodelovanja. Predsednik ŠK Kras Zvonko Simoneta je med drugim iznesel predlog, da bi kljub obremenjenosti obe krajevni društvi skupno uresničili nekaj pobud, kot je to bila pred leti že navada.

Novi odbor KD Rdeča zvezda sestavljajo: Alenka Furlan, Tanja Gruden, Robert Kante, Igor, Jožko, Nežica, Rado in Sandra Milič, Jožko Obad, Igor in Josip Pegan, Silva Perčič, Darma in Elena Purič, Rosana Raubar, Zvonko Rebula, Vesna Škrlj in Mitja Zaccaria. (B.S.)

Občinska seja po Radiu Opčine

Današnjo občinsko sejo o sinhrotronu bo zaradi izredne važnosti za celotno našo skupnost neposredno prenašala s pričetkom približno ob 18.30 uri naša zasebna radijska postaja Radio Opčine, ki oddaja na valovnih dolžinah 90,6, 98,9 in 99,1.

Cenjene poslušalce obveščamo, da bo zaradi prenosa oddaja Brez naslova odpadla in da bo oddaja V svetu fantazije od 16. do 17. ure.

pismo uredništvu

Zdravnik o stavki zdravnikov

Spoštovano uredništvo

V četrtek, 11. t. m., je vaš dnevnik objavil tiskovno sporočilo sindikata CGIL o stavki družinskih zdravnikov, v katerem med drugim ugotavlja, kako je ravnanje zdravnikov »podobno pravemu izsiljevanju, saj bi moral zavarovanec plačati javno storitev, za katero je zdravnik že itak plačan. Gre torej za nelegalno obliko boja (še posebno, ker stavka prinaša zdravniku dodatno plačilo, namesto odtegljaja, kot vsem ostalim delavcem), ob kateri si NCCdL-CGIL pridržuje pravico prijave sodstvu. Položaj pa je še toliko bolj nevzdržen, ker je za denarne zahteve družinskih zdravnikov pristojna država in ne oboleli državljan«.

Čudim se, da se sindikat, ki ima velike zasluge za dosego delavskih pravic v povojnih letih, spušča v tako sramotne, lažne, popolnoma izkrivljene trditve.

Da si nalijemo čistega vina in da bo javnosti jasno, kako in zakaj poteka stavka družinskih zdravnikov v obliki »posredne zdravniške oskrbe« smatram za potrebna sledeča pojasnila:

1. tudi družinskemu zdravniku prinese stavka odtegljaj, kot vsem ostalim delavcem (to vam lahko potrdi tudi KZE, ki bo na decembrski »plači« vsem stavkajočim družinskim zdravnikom zadržala pristojbine za 11 dni, od 9. do 19. decembra).
2. Z razliko od drugih delavcev pa družinski zdravniki v času stavke delamo prav zato, da ne bi zavarovanci ostali brez zdravniške oskrbe (česar nisem nikoli zasledil pri stavkah javnih uslužbencev v organizaciji CGIL!), kar je zgovoren zgled samoureditve oblike boja na tem področju.
3. Ker v času stavke delamo in nas kljub temu KZE ne plača in ker ne more nihče (niti CGIL) od nas zahtevati, da bi delali brezplačno, smo prisiljeni zdravniške storitve zaračunati pacientom samim. Ker pa je »za denarne zahteve družinskih zdravnikov pristojna država in ne oboleli državljan«, imajo zavarovanci pravico zahtevati od KZE povračilo plačanih zneskov (v času podobnih stavk v prejšnjih letih je KZE povrnila vse zahtevane vsote, kar je denarno breme take oskrbe preneslo na državo, kar je končno pravilno ob stavkah na javnem področju).
4. Kljub direktnemu plačilu pregledov se v večini primerov ne nadoknadi odtegljaja na mesečni pristojbini KZE, zato je tvegano govoriti o »dodatnih plačilih«.
5. Glede pravice prijave na sodstvo bi pa sindikat CGIL spomnil, da ni sodni postopek najboljši način dialoga in soočanja v sindikalnem gibanju, da pa je sodnijsko dosti bolj izpostavljen javni uslužbenec, ki s stavko dejansko prekine javno uslugo (kot se dogaja ob stavkah CGIL), kot pa družinski zdravnik, ki med stavko dela, prav zato, da bi državljani ne utrpeli tistih nevšečnosti, ki so lahko posledica dejanske prekinitve zdravniške oskrbe.

Dr. Marijan Spetič
(družinski zdravnik)

V nedeljo gostovanje v gledališču Prešeren v Boljuncu

Follies 87 - koktajl magije in plesa

V nedeljo, 14. decembra, ob 17. uri bo v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu na povabilo KD Fran Venturini gostovala skupina Vikj show, ki je na začetku letošnje sezone skupaj z znanimi čarodeji Van Veosom, Rosinijem in Michelom pripravila novo magično predstavo z naslovom Follies 87.

Da bi kaj več zvedeli o vsem tem, smo stopili do samega Vikja in ga najprej vprašali, ali lahko vsakdo postane čarodej.

»Seveda lahko,« nam je odgovoril. *»Če hočeš postati čarodej, pa moraš najprej odkriti skrivnost te posebne obrti in nato stalno vaditi. Sam sem, na primer, že od mladih nog z najrazličnejšimi igricami skušal presenečati in zabavati sorodnike in prijatelje. Seveda sem začel z najenostavnejšimi. Čim spretnejši sem postajal, tem vidnejši so bili moji prvi uspehi. Ker sem imel pri tem veliko zadoščenja, sem se začel te "umetnosti" učiti in še vedno sem zanjo zelo navdušen. Od prvih igric do daljše predstave pa moraš prehoditi veliko poti: če hočeš gledalce dalj časa zabavati, si moraš pridobiti pravo magično kulturo. Spoznati moraš psihološke mehanizme, ki urejajo človeško vedenje in jih nato uporabljati tako, da gledalce "prevaraš" ne da bi se tega zavedali. Priznati moram, da večji del trikov sloni prav na tem.«*

Kako pa se čarodej lahko uveljavi v širši javnosti? Ali obstajajo posebne organizacije za to?

»Najprej moraš postati član "magičnih krožkov". Kot drugod pa moraš tudi na tem področju gojiti stike z drugimi čarodeji. Odlične priložnosti za spoznavanje novih tehnik in stilov so mednarodni kongresi, na katere tudi sam hodim. Tam nastopijo najboljši čarodeji, to so pravi strokovnjaki magije, ki se udeležujejo tudi tekmovanj. Na kongresu se srečuješ tudi zato, da slediš posebnim predavanjem, da si ogledaš tako imenovani sejem magije. Od tega veliko odneseš, poleg novega znanja še delček fantastičnega vzdušja, ki preveva vsako tako srečanje! Verjetno bi marsikoga presenetilo, ko bi na teh srečanjih videl najrazličnejše tipe ljudi, ki v življenju opravljajo čisto »normalen poklic«, a se v tistih dneh pogovarjajo le o žogicah, o robčkih, o spretnostih s kartami in še o marsičem nenavadnem!«

Kako pa je nastal Vikj show?

»Z ženo Josito sva hotela nekoliko poživiti tradicionalni čarodejev nastop. Zato sva vključila plesne točke, začela sva uporabljati posebne efekte in kar sproti dodajala vse, kar bi bilo prijetno in zabavno za gledalce in pa za nas. Imela vsa srečo, ker nama je uspelo navdušiti izredno prizadevna dekleta, ki so zdaj na tremo prvega nastopa tako pozabila, da se jih kar loteva "odrska mrzlica", saj se za nove nastope izredno navdušujejo. Dovolite, da se Nadi, Tanji, Evi in Sari prav od srca zahvalim za njihovo požrtvovalnost in dragoceno pomoč!«

Kako so nastale in kaj pravzaprav so Follies 87?

»Prve zamisli za Follies 87 so nastale junija letos. Hoteli smo "ustvariti" nekaj novega, biti v koraku z novo magijo, ki v klasične čarodejske nastope vključuje tudi gledališke, kabaretske in pantomimične elemente. Pri tem je potrebno, da psihologijo človeka še globlje spoznaš. Zagotavljam vam, da je izredno navdušujoče spoznati, kako gledalce s posebno "čarovnijo" pripelješ do tega, da vidijo, kar ti hočeš. Istočasno pa sam delaš čisto nekaj drugega. No, pa dovolj, ne morem vam vsega povedati, drugače to ni več skrivnost!

V Follies 87 so se nam pridružili še trije priznani čarodeji: Van Veos, Rosini in Michel. Tokrat bo poleg drugih deklet zaplesala tudi Tiziana Cigoi, spremljal pa nas bo nenadomestljivi tehnik Mirjam. Predstavo smo si sami zamislili, vsak posebej pa je natančneje oblikoval svojo vlogo. V Follies 87 je veliko magije, pa tudi animacije, plesa, optičnih efektov in drugega.«

Naj dodamo še to, da so Follies 87 primerne za stare in mlade, pa tudi za tiste, ki ne razumejo slovenščine, saj je to magična igra brez besed, ki jo prav vsakdo razume. (dam)

Stekel bo v kratkem v devinsko-nabrežinski občini

EGS odobrila načrt za intenzivno jezikovno vzgojo v predšolski dobi

S tiskovne konference na županstvu v Nabrežini

Problem pogovornega jezika na jezikovno mešanih področjih se iz dneva v dan veča in nas postavlja pred številne pomisleke, kako bi ga rešili ali vsaj reševali. Zlasti slovenski otroci, ki se že od rosnih let družijo z italijanskimi vrstniki, sledijo italijanskim televizijskim in radijskim sporedom, prebirajo ali listajo italijanske revije, so podvrženi postopnemu pozabljanju in zanemarjanju materinščine in pravilnega izražanja.

V devinsko-nabrežinski občini je odborništvo za šolstvo, skupaj z nekaterimi podjetnimi posamezniki, poskrbelo, da bi se ta problem začel temeljito obravnavati prav v predšolskem obdobju tamkajšnjih otrok. Nastala je delovna skupina (sestavljajo jo prof. Vera Tuta Ban, dr. Alenka Rebula Tuta in prof. Marinka Terčon), ki se zavzema za intenzivno jezikovno vzgojo otrok. Skupina je sestavila delovni načrt, ki predstavlja veliko novost v vsej zamejski slovenski stvarnosti, obenem pa tudi nov prijem preprečevanja zaostalosti otrok pri predšolskem pouku. Načrt je eksperimentalnega značaja, pred kratkim pa ga je priznala tudi Evropska gospodarska skupnost in mu dodelila tudi denarno podporo.

Prof. Marinka Terčon, ki je pred letom dni prevzela odborništvo za šolstvo, je ugotovila, da obstajajo v vrtcih nekatere pomanjkljivosti, zlasti pri jezikovni vzgoji, povezane tudi z dejstvom, da otroci živijo v dvojezičnem in ponekod celo italijanskem okolju. Celoten načrt, ki ga koordinira Alenka Rebula Tuta, v strokovni skupini pa sodelujeta še Stanka Čuk in Sonja Sirk, predvideva raziskavo o kulturnem in socialnem položaju otrok in okolja, v katerem rastejo. Načrt naj bi se torej razvijal na treh ravneh: poleg raziskovalne ravni bo uvedeno tudi psiho-pedagoško in didaktično načrtovanje, ki predvideva dviganje govornih sposobnosti otrok in omejevanje interferenc iz tujega okolja; nastavljenim vzgojiteljicam se bodo pridružili animatorji, ki bodo skrbeli za praktično delo, in konzulenti, ki bodo izdelovali in preverjali didaktični material iz avdio-vizuelnega laboratorija. Na vrsti bo še sodelovanje z družinami in teritorijem v obliki posvetovalnih sestankov s starši glede vsebine in metodologije eksperimentiranja. Posebno skrb bo koordinator načrta posvetil učinkovitosti komunikacijske mreže med sodelujočimi, medsebojnemu razumevanju in poslušanju ter valorizaciji doprinosa staršev kot nosilcev krajevne kulture in potreb.

Seveda predvideva načrt okrepitev in dopolnitev že obstoječih sredstev in struktur, zato so predvideni laboratoriji, kot avdio-vizuelna delavnica, delavnica za igro na vloge in poklice z gledališko opremo in kuhinjo ter materialom za animacijo, delavnica za psihomotorično vzgojo in delavnica za tisk in slikanje. Poleg finančne podpore EGS so doslej pobudo podprle še Dežela in Pokrajina, del stroškov pa bo krila Občina s sredstvi iz letnega proračuna za prihodnje leto.

Intenzivna jezikovna vzgoja, ki bo v celoti stekla v kratkem in bo trajala 3 leta, teži k jezikovnemu oblikovanju najmlajše generacije, brez okvirov jezikovne togosti, temveč s sposobnostjo izbire izražanja, primerne vsaki okoliščini, od narečne do pogovorne, vse do možnosti sproščenega in razumljivega javnega občevanja. (mi)

Odvečna alarmiranost

V naši deželi tačas ni nikakršne nevarnosti radioaktivnega onesnaženja živil in torej nobenega razloga za vznemirjenost ali zaščitno ukrepanje. Do tega zaključka so po temeljitih analizah vidnih izvedencev soglasno prišli člani pristojne deželne komisije, ki jo vodi odbornik za zdravstvo Renzulli.

V Tržaški knjigarni predstavili »izziv« treh slovenskih umetnikov

»Sredozemlje« je pesniški izziv, ki nam ga za božične praznike in dolgo zimo, ki nas še čaka, poklanjajo Marko Kravos, Franko Vecchiet in Matjaž Kmecl. Gre za literarno-grafično zbirko, ki so jo sinoči predstavili v Tržaški knjigarni in ki z dvanajstimi pesmimi in prav tolikimigrafičnimi listi ter z uvodnim besedilom Matjaža Kmecla, strnjeno izraža pomen tega našega zemljepisnega in kulturnega prostora. Na sončnih in od burje razpihanih pokrajinah se je nahranila naša živa in utripajoča kultura, ki nam jo v sintezi likovnega in pesniškega izziva predstavljajo trije slovenski mediteranski umetniki. Zbirko je navzočim predstavil Ace Mermolja, ki ga vidimo na fotografiji v družbi Franka Vecchieta in Marka Kravosa.

Predsednica komisije za UNESCO Carettoni sklenila konferenco »Znanost v Evropi«

»Rešitev krize UNESCO naj pride iz Evrope«

Organizacija združenih narodov za prosveto, znanost in kulturo (UNESCO) je 4. novembra letos obhajala 40-letnico svoje ustanovitve sredi velikih težav. Konec leta 1984 so namreč iz nje izstopile ZDA, leto dni pozneje pa še Velika Britanija in Singapur. S tem je UNESCO utrpela hud finančni udarec, saj so ji omenjene države s svojimi prispevki zagotavljale kar 25 odstotkov sredstev. Utrpela pa je tudi in predvsem hud politični in moralni udarec, saj so jo vendarle zapustile države, ki so se bile odločilno zavzele za njeno ustanovitev in med katerimi je tudi vodilna svetovna sila. Ne glede na konkretne vzroke, ki so botrovali njihovim odločitvam, je jasno, da se je nekaj zamajalo v samih temeljih UNESCO, ki bi že po svojem nazivu morala združevati vse narode.

Krizo UNESCO je seveda bilo vseskozi občutiti v pogovorih na mednarodni konferenci »Znanost v Evropi«, ki se je včeraj končala v Grljanu in s katero so prireditelji hoteli proslaviti ravno 40-letnico te svetovne organizacije. Toda o krizi so nekoliko odprteje spregovorili šele razpravljalci za okroglo mizo, s katero se je včeraj zaključil štiridnevni posvet. Okrogla miza je imela naslov: »40 let UNESCO - univerzalnost znanosti in kulture«. Uvedla jo je podtajnica pri italijanskem zunanjem ministrstvu Susanna Agnelli, pod predsedstvom načelnice italijanske komisije za UNESCO Tullie Carettoni pa so na njej sodelovali predsedniki nacionalnih komisij za UNESCO Nemške demokratične republike Peter Florin, Kanade Jim Harrison, Francije Jean Sirinelli in Švedske Brigitta Ulvhammar, medtem ko so v splošno razpravo posegli še številni predstavniki nacionalnih komisij drugih držav evropske regije, oziroma vse Evrope.

Vsi so izrekli prepričanje, da ta svetovna organizacija lahko gleda z zaupanjem v svojo bodočnost, a pod pogojem, da se povrne k duhu in besedi svojih ustanovnih listin. To seveda pomeni, da je medtem prišlo do odklonov. Toda kako in zakaj? Mogoče najizčrpnejši poskus odgovora je na okrogli mizi prispeval Francoz Sirinelli. Povedal je, da v štiridesetletni zgodovini UNESCO in sploh sveta po drugi svetovni vojni lahko razlikujemo dve obdobji. V prvem naj bi se splošno uveljavljala načela enakega dostojanstva vseh kultur (v antropološkem smislu) in potrebe po utrjevanju njih posameznih identitet. Ta proces, ki ga je podpirala UNESCO, ker je bil v skladu z njenimi temeljnimi cilji, pa je po mnenju Sirinellija v določenem trenutku ponekod zabredel na stranpota. Sprevrgel naj bi se v »protekcionizem ali integralizem kulturnih identitet«, se pravi v zapiranje posameznih kultur, kar je seveda v navzkrižju z načeli resničnega mednarodnega sodelovanja in zbliževanja.

Francoski razpravljalec je s tem dokaj jasno dregnil v odprto rano UNESCO oziroma se dotaknil vzrokov, ki so pripeljali do izstopa ZDA, Velike Britanije in Singapura. Slednje so namreč zapustile UNESCO v sporu s socialističnimi in neuvrščenimi državami, ki so med drugim zahtevale, naj bi razvijajoči se svetovni informacijski sistemi (zlasti satelitske telekomunikacije) prišli pod nadzorstvo UNESCO, v kateri so one v večini. V takšnih ukrepih socialistične in neuvrščene države vidijo obrambo pred imperializmom ipd., ZDA in v večji ali manjši meri ves politični Zahod, pa odstopanje od temeljnih svoboščin, kot je svobodno kroženje idej in informacij. Nekaj takega je v bistvu mislil tudi Sirinelli, ko je govoril o »integralizmu kultur« in o potrebi po njegovi premostitvi v imenu občečloveških vrednot.

Na Sirinellijev in druge podobne posege je v splošni razpravi odgovoril podpredsednik sovjetske komisije za UNESCO Juri Karlov. Povedal je, da vprašanja »politizacije« UNESCO ne gre reševati zunaj te organizacije, marveč v njej sami. Seveda ni povedal, da SZ računa na večino v njej, vsaj v nekaterih ključnih zadevah. Vsekakor pa je tudi on soglašal s stališčem, da se mora UNESCO dosledneje držati svojih ustanovnih načel.

Toda kdo naj bo nosilec tega povratka k izvorom? Predsednica italijanske komisije Tullia Carettoni je za to vlogo kandidirala Zahodno Evropo. Stari svet je na lastni koži izkusil, da nacionalistični partikularizmi, kakor tudi imperialistični ali hegemonistični načrti ne vodijo nikamor, razen v propad. Zahodna Evropa je poleg tega kulturno in gospodarsko dovolj močna, da odigra aktivnejšo vlogo na svetovnem političnem prizorišču. Prav konferenca v Grljanu, ki se je pričela v ponedeljek in končala včeraj, je pokazala, da zahodnoevropske znanosti, zlasti fizika, kemija in biologija, marsikje ohranjajo ali znova pridobivajo svetovno prvenstvo. Na konferenci je resda prišlo tudi do izraza, da Stari svet s težavo lovi korak za ZDA in Japonsko, ko gre za industrijsko uporabo znanstvenih spoznanj. Toda nekatere pobude, kot je predvsem program EUREKA, bi lahko veliko prispevale k temu, da bi Zahodna Evropa nadoknadila zamujeno.

Ob koncu naj omenimo, da se grljanskega posveta ni mogel udeležiti povabljeni predstavnik jugoslovanske komisije za UNESCO, in sicer iz zdravstvenih razlogov. V njegovem prvem delu, tistem, ki je bil posvečen ugotavljanju »zdravstvenega stanja« evropske znanosti in tehnologije, pa sta bila navzoča ravnatelj Inštituta Jožef Stefan iz Ljubljane Kalin in podtajnik Republiškega komiteja za raziskovalne dejavnosti SR Slovenije Lukman. (mb)

Na Openskih glasbenih večerih na sporedu »glasba našega časa«

Koncerti sodobne glasbe niso razširjena navada. Že sam izraz »sodobna glasba« vzbuja podzavestne predsodke in dokajšnjo mero nezaupljivosti. V splošnem mnenju prevladuje namreč prepričanje, da spadajo sodobne glasbene stvaritve med tista umetniška dela, ki so navadnemu človeku nedostopna zaradi njihove nerazumljivosti, estetske neprijetnosti, pretirane ekstravagantnosti...

Izbira, da se občinstvu predlaga tak koncertni spored, je torej že sama po sebi pogumna odločitev: morda želi izzveneti tudi nekoliko izzivalno do tistega razširjenega mišljenja, o katerem sem prej govorila.

Tudi iz teh razlogov ne bomo v zvezi z nocojšnjim koncertom uporabili izraza »sodobna glasba«: namerno smo ga namreč nadomestili z oznako glasba našega časa. Pri tem želimo poudariti prvo bistveno lastnost sodobne glasbene ustvarjalnosti: je produkt naših življenjskih razmer, je izraz našega zgodovinskega momenta. Z njim je globoko povezana, je nastala v njem in iz njega, je njegov značilen in enkratni pojav.

Naslov nocojšnjega Openskega glasbenega večera je, kakor smo že najavili, **Prečna flavta v glasbi našega časa** - pregled skozi obdobja in stilne značilnosti glasbe našega stoletja. Izbor glasbenih del, ki nam jih bosta predstavila mlada glasbenika Paolo Poggi in Andrea Padova, je dejansko široka paleta glasbenih stvaritev, ki so jih razni skladatelji v tem stoletju namenili flavti oz. flavti in klavirju. Skozi posamezna dela, ki zaobjamejo časovni lok od leta 1936 do leta 1984, bomo lahko torej zasledili pomembne razvojne faze in slogovne spremembe glasbene govorice petdesetletnega obdobja.

Izvajalca zahtevnega a nadvse zanimivega koncerta sta flavtist Paolo Poggi in pianist Andrea Padova, po rodu iz Firenc in iz Neaplja. Oba sta mlada, a se že aktivno udejstvujeta na koncertnem področju. S posebnim uspehom se ukvarjata z repertoarjem sodobne glasbe. Sledila sta raznim seminarjem o novih tehnikah v sodobni glasbi, ki so jih vodili priznani glasbeniki (Fabricciani, Morini, Petrassi idr.). Sodelovala sta že na nekaterih festivalih sodobne glasbe, kjer sta bila tudi deležna spodbudnih kritik. Nastopata v duu, v drugih komornih zasedbah, predvsem se pa udejstvujeta solistično. Imata za sabo številne radijske in televizijske posnetke.

Koncert bo kot običajno v Prosvetnem domu na Opčinah, s pričetkom ob 20.30.

Nives Košuta

■ **Uradni list je objavil** odlok predsednika republika, s katerim je konec preteklega avgusta odlikoval Milje s srebrno medaljo za vojaške zasluge. V utemeljitvi je med drugim rečeno, da so postale Milje takoj po 8. septembru 1943 eno glavnih središč partizanskega boja proti nacizmu v naši deželi.

Sinoči v dvorani Baroncini

Skupina 85 predstavila knjigo legend

Naš posnetek je s predstavitve knjige Antona von Maillyja "Legende iz Furlanije in Julijskih Alp", ki jo je sinoči v dvorani Baroncini priredila Skupina 85. Delo je izšlo pri založbi Editrice Goriziana, spremno besedo pa je prispeval Milko Matičetov.

Nevaren promet pri Sv. Jakobu

Prebivalci Sv. Jakoba so včeraj z razdeljevanjem letakov ponovno protestirali proti brezbrižnosti tržaške Občine, ki ostaja gluha za številne pozive, da bi ustrezno poskrbela za varnost na izredno prometni Istrski ulici. Na njej je v zadnjih časih prišlo do številnih prometnih nesreč, v katere so bili vpleteni (tudi s smrtnimi posledicami) predvsem pešci, ki si morajo prehod čez ulico izboriti na lastno odgovornost, saj avtomobilisti največkrat ne upoštevajo zebrastih črt. Na tozadevno vprašanje svetovalca KPI Spaccinija je pristojni odbornik vedno odgovoril, da »bo poskrbljeno«, občinska uprava tudi vsako leto daje v proračun ustrezni strošek, vendar Šentjakobčani, žal, ostajajo v prometni džungli.

Zaradi stavke železničarjev

Včeraj iz Trsta odpeljal en sam vlak

Kot po vsej Italiji, je stavka železničarjev, vpisanih v vsedržavne sindikate CGIL-CISL-UIL, tudi na Tržaškem včeraj povsem ohromila železniški promet. Protestu proti napovedanemu krčenju števila osebja, za izvajanje reforme o prometu, za boljše sindikalne odnose in za novo pokojninsko ureditev, so se železničarji odzvali skoraj stoodstotno, tako da na tržaško železniško postajo ni prispel noben vlak, odpotoval pa je le eden, in sicer včeraj zjutraj v Červinjan. Za prevoz potnikov iz bližnjih krajev je vodstvo Državnih železnic poskrbelo z avtobusi: 11 jih je odpeljalo v Benetke, 5 v Videm, trije pa so se usmerili proti Portogruaru. Stavka se je končala sinoči ob 21. uri, težav z vlaki pa vsekakor še ni konec, saj so za nedeljo napovedali 24-urno vsedržavno stavko avtonomni sindikati železničarjev.

■ 40 dni se bo moral zaradi zloma desne noge zdraviti 39-letni delavec Franco Bologna iz Ul. Ghirlandaio 18, ki se je včeraj ponesrečil na delu v stavbi na Trgu della Valle 2. Z višine 2 metrov je padel, ko je vrtal z električnim svedrom.

Vali in Saša Rudolf izrekata iskreno sožalje Ženki ob smrti moža Bineta.

Urejevanje parkirišča pri Drašci

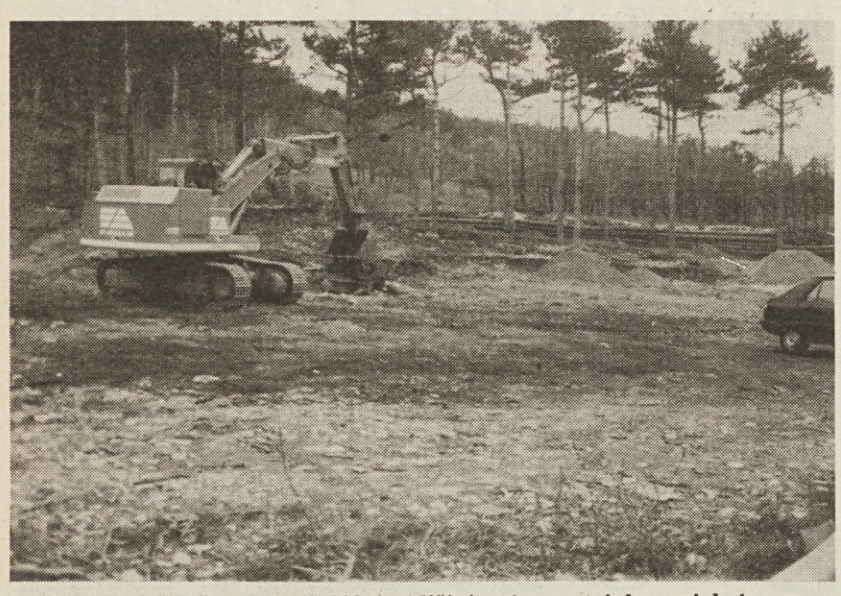

Pri Drašci, ob državni cesti 202 (v bližini ostrega ovinka, pri katerem se odpre razgled na mesto) je te dni eno samo delovišče. Nekoliko više rijejo težki stroji za hitro cesto, na desni, tik pred ovinkom pa rijejo drugi stroji (na sliki), da bi uredili obsežno parkirišče, ki naj bi bilo sestavni del velikega projekta padriške Gozdne zadruge o ureditvi naravnega parka »Padriški hrib«. To parkirišče naj bi postalo tudi nekakšna servisna postaja bodoče hitre ceste

gledališča

VERDI
Danes ob 20. uri (red F/A) peta predstava Wagnerjeve opere IL VASCELLO FANTASMA. Dirigent in režiser Gustav Kuhn.

GLEDALIŠČE ROSSETTI
Danes ob 20.30 bo na sporedu delo G. B. Shawa NON SI PUO MAI SAPERE. Nastopajo Ernesto Calindri, Olga Villi, Luigi Pistilli, Antonio Fattorini, Patrizia Milani. Režija - Lamberto Puggelli. Predstava je izven abonmaja. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA
Danes ob 20.30 bo na sporedu Topolovo delo UN'ORA D'AMORE. Režija - Francesco Macedonio. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti ali uro pred pričetkom predstave pri blagajni gledališča. Ponovitve do 21. t. m.

Nedeljski koncerti - V nedeljo, 14. t. m., ob 11. uri bo komorna skupina gledališča Verdi izvajala skladbe Monteverdija, Animuccie, Lassa in Gabriellija. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Velika dvorana
Danes, 12. t. m., ob 20. uri: SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE. Dirigent Stanislav Wislocki.

Mala dvorana
Jutri, 13. t. m., ob 11. uri: Otroška matineja - Pesmi o zimi in Dedku Mrazu z Janezom Bitencem.

V nedeljo, 14. t. m., ob 11. uri: ZEMLJA - večer umetnosti giba na temo o zemlji. Gostuje Stalno slovensko gledališče iz Trsta.

V ponedeljek, 15. t. m., ob 20. uri: BUDDIES - celovečerni film. Režija Arthur Bressan. (Aids - Tema filma in gledališča ter drubeno medicinski problemi).

Srednja dvorana
V Srednji dvorani in Mali dvorani bodo danes, 12. decembra, predvajali celovečerne filme GEORGA WILHELMA PABSTA (Tovarištvo 1931, Skrivnost neke duše 1926).

V nedeljo, 14. t. m., ob 18. uri: ALPSKO SANJARJENJE - Plesni teater Ljubljana; ob 20.30: ABSTRAKCIJE - premiera.

Okrogla dvorana
Danes, 12. t. m., ob 20. uri: SVETLOBA MATERNICE - Akcija v polju znakovnih sistemov.

KULTURNI DOM - Nova Gorica
Velika dvorana
V ponedeljek, 15. t. m., ob 20.15: Prednovoletno srečanje z vokalno instrumentalno skupino BIG BEN.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava Draga Tršarja - skulpture, bron in keramika.

V občinski galeriji na Trgu Unità bo do 17. t. m. razstavljal svoja dela tržaški slikar RENATO ARIOSI.

Mestna galerija - Ljubljana: DIALOG NAVZNOTER - DIALOG NAVZVEN. Razstavlja skupina italijanskih in slovenskih umetnikov iz Trsta, Gorice in Vidma.

izleti

KD Rovte-Kolonkovec obvešča, da je še nekaj prostih mest za 3-dnevni izlet na Krško in v okolico, ki bo 31. t. m. ter 1. in 2. januarja 1987. Za informacije tel. 827528.

Slavistično društvo Trst sporoča, da bo odhod na izlet po glagolski Istri v soboto, 13. decembra, ob 9. uri z Ukmarjevega trga v Kopru. Pot nas bo vodila iz Kopra čez Kubed - Buzet - Istarske Toplice - Motovun - Beram - Pazin - Cerovlje - Draguč - Roč in Hum. Ekskurzijo bosta spremljala prof. Jože Pohlen (slikarstvo) iz Kopra in prof. Janez Zor (glagolica) iz Ljubljane.

Devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti priredi v nedeljo, 21. t. m. avtobusni izlet na Plečnikovo razstavo v Ljubljani. Informacije in vpisovanje do zasedbe razpoložljivih mest: Ivan Brecelj, Antek Terčon in Mario Kralj.

kino

ARISTON - 16.30, 22.00 **Round Midnight,** dram., ZDA 1986, 130'; r. Bertnard Tavernier; i. Dexter Gordon, François Cluzet.
EXCELSIOR I - 17.45, 22.15 **Storia d'amore,** dram., It. 1986, r. Francesco Maselli; i. Valeria Golino, Blas Roca Rey.
EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 **Il nome della rosa,** dram., It./Fr. 1986, 127'; r. Jean-Jacques Annaud; i. Sean Connery, F. Murray Abraham.
FENICE - 17.45, 22.15 **A proposito della notte scorsa,** kom., ZDA 1986, 110'; r. Edward Zwick; i. Demi Moore, Rob Lowe.
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Italian Fast Food,** kom., It. 1986, 90'; r. Lodovico Gasperini; i. Sergio Vastano, Susanna Messaggio.
NAZIONALE I - 16.00, 22.15 **I sogni oltraggiosi di Danielle,** porn., □□
NAZIONALE II- 16.00, 22.15 **The Hitcher - La Lunga strada della paura,** dram., ZDA 1986, 97'; r. Robert Harman; i. Rutger Hauer, Jennifer Jason Leigh, □
NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **Accademia militare,** kom., ZDA 1985, 100', r. B. Convy; i. Chris Lemmon, Lloyd Bridges.
EDEN - 15.30, 22.00 **Fantasex per curve sconvolgenti,** □□

MIGNON - 16.00, 22.15 **Fantasia**, ris., ZDA 1940, 120'; prod. Walt Disney.
CAPITOL - 16.30, 22.00 **Top Gun,** akc., ZDA 1986, 100'; r. Tony Scott; i. Tom Cruise, Kelly McGills.
ALCIONE - 16.00, 22.00 **I racconti di Canterburry,** dram., It. 1971, 109'; r. Pier Paolo Pasolini; i. Laura Betti, Ninetto Davoli, □□
LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **Un mercoledì da leoni,** dram., ZDA 1982, 100'; r. John Milius; i. Jean-Michael Vincent, William Katt.
VITTORIO VENETO - 15.15, 22.15 **Aliens scontro finale,** fant., ZDA 1986, 120'; r. James Cameron; i. Sigourney Weawer, M. Biehn.
RADIO - 15.30, 21.30 **Le svedesi lo vogliono così,** porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Podporno društvo v Rojanu prireja jutri,13. t. m., ob 18. uri v Ul. Apiari 31 družabno srečanje. Vabljeni člani in prijatelji.

Planinsko društvo Sežana obešča vse svoje člane, kakor tudi ostale ljubitelje planin, da začenja s sezono planinskih večerov. Prvi večer bo v ponedeljek, 15. t. m., ob 18. uri v prostorih delavske univerze v Sežani. Predaval bo Bogdan Biščak na temo "EKSTREMNA ODPRAVA NA PITZ ROY DECEMBRA 1985".

KD Rovte-Kolonkovec v sodelovanju s Kmečko zvezo prireja 17., 18. in 19. decembra v društvenih prostorih - Ul. Monte Sernio 27 tridnevni tečaj s predavanji O KLETARSTVU IN VINOGRADNIŠTVU. Začetek ob 20. uri. Predaval bo agronom dr. Gregorič. Vabljeni!

čestitke

Danes, 12. t. m., praznuje rojstni dan naš dragi BORIS ŽERJAL. Obilo sreče in zdravja mu želijo žena Marija, hči Milena, Ksenija in oče Avguštin.

Danes slavi v Bazovici 41. rojstni dan BORIS ŽERJAL. Še na mnoga zdrava in srečna leta v krogu svoje družine mu želi sestra Vilma z družino.

Jutri, 13. t.m. bo v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu

SLAVNOSTNI KONCERT MPZ V. VODNIK

ob 30-letnici dirigiranja pevovodje IGNACIJA OTE

Vljudno vabljeni

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Miha Matè

ŠIROKA USTA

Izvaja Stane Starešinič

jutri, 13. t. m., ob 20.30 v Srenjski hiši v BORŠTU

KROŽEK MLADIH KOMUNISTOV

vabi na

PLES

z ansamblom LADY KILLER

jutri, 13. t.m. v Ljudskem domu v Križu ob 20.30

včeraj-danes

Danes, PETEK, 12. decembra
IVANKA

Sonce vzide ob 7.36 in zatone ob 16.21 - Dolžina dneva 8.45 - Luna vzide ob 13.57 in zatone ob 3.46.

Jutri, SOBOTA, 13. decembra
LUCIJA

PLIMOVANJE DANES: Ob 0.07 najnižja -16 cm, ob 6.38 najvišja 45 cm, ob 13.47 najnižja -45 cm, ob 20.06 najvišja 14 cm.

VREME VCERAJ: Temperatura zraka 7,1 stopinje, zračni tlak 1028,7 mb pada, veter vzhodnik 10 km na uro, vlaga 38-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Jacopo Ravalico, Alessandro Ladavaz, Denis Gelsi, Chiara Cossara, Andrea Valenti.

UMRLI SO: 76-letni Alberto Persolja, 92-letna Anna Forneris, 80-letni Carlo Bertotti, 61-letni Giovanni Soro, 66-letni Luciano Gregori, 81-letni Umberto Gasparini, 91-letna Stefania Bordon, 84-letni Paolino Juris, 67-letni Albino Locicnik, 89-letna Olga Suppanz, 54-letni Mario Rui, 86-letni Pietro Sluga, 81-letni Salvatore Derossi, 79-letna Angela Cante, 78-letna Veronica Gregorich.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od torka, 9., do sobote, 13. decembra 1986
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35.
PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul dell'Istria 35, Trg Ospedale 8.
PROSEK (tel. 225141/225340), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

GRBČEVI DNEVI ob 20-letnici smrti Ivana Grbca: DOM JAKOB UKMAR priredi jutri, 13. t. m., ob 18. uri OTVORITEV RAZSTAVE O ŽIVLJENJU IN DELU I. GRBCA; **KD IVAN GRBEC** priredi v nedeljo, 14. t. m., ob 16. uri SLAVNOSTNO PROSLAVO. Vabljeni!

KD F. Venturini vabi v nedeljo, 14. t. m., ob 17. uri v Kulturni dom F. Prešeren v Boljuncu na novo predstavo FOLLIES 87 s čarodejem VIKYJEM. Pomagala mu bosta čarodeja VAN VEOS in ROSINI.

V nedeljo, 14. t. m., bo predstavila v barkovljanskem društvu v Ul. Cerreto, 12 svojo diplomsko nalogo, ki nosi naslov FAMIGLIE E TERRENI DI BARCOLA FRA IL '700 e l'800, dr. Elisabetta NAVARRA. Predavanju bo sledila diskusija. Začetek ob 18. uri.

Na Repentabru bo v nedeljo, 14. t. m., ob 17. uri prijateljsko praznovanje desetletnice delovanja g. Antona Bedenčiča, župnika na Repentabru.

Jutri, 13. t. m., ob 20.30 bo v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu SLAVNOSTNI KONCERT MPZ V. VODNIK ob 30-letnici dirigiranja pevovodje Ignacija Ote. Vljudno vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE

Zbor Jadran
Občinski vrtec
in celodnevna osnovna šola
vabijo na

GREGORČIČEVO PROSLAVO

ki bo danes, 12. t. m., ob 19. uri v dvorani Ljudskega doma pri Koroščih.

prispevki

V spomin na pok. Milko Tavčar - Grgič daruje družina Grgič (Kapitanova) 10.000 lir za KD Slovan.

V spomin na mamo Mileno in očeta Franca daruje Anica Callin 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na pok. Pepco Bandi daruje Danica Vrabec - Noni 20.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Stanislava Sossija daruje Dragica Hrovatin z družino 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Zlatka Jelinčiča daruje Meri Č. B. 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Renata Racmana darujeta družini Počkar in Krasna 10.000 lir za KD I. Grbec in 10.000 lir za Dom Jakoba Ukmarja.

V počastitev spomina prijatelja Marija Grbca daruje Rosanda Gasperčič 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na pok. Milko Grgič darujeta Milka in Lojze Žagar 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Padričah.

Namesto cvetja na grob Pepke Bandelj darujeta Gička in Mario 20.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

V isti namen darujeta Mirko in Milena 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob tete Netke daruje Angelina z družino 15.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob tete Netke daruje Juština z družino 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

V počastitev spomina Marjana Pertota darujeta Andrej in Jan Gregorič 20.000 lir za športne objekte SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Marjana Pertota darujeta Neva in Aldo Štefančič 10.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

V isti namen darujeta Štefi in Mario Bratina 10.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

Namesto cvetja na grob Marjana Pertota darujeta Stojan in Liliana Kafol 50.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob nepozabnega Marjana Pertota darujeta Veronika in Barbara z družino 50.000 lir za SKD Barkovlje in 50.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

V počastitev spomina dragega Marjana prispevajo teta Marčela z Vero in Savi 25.000 lir za SKD Barkovlje, 25.000 lir za TPK Sireno in 20.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

Ljudmila Kerševan in Fulvio Zecchin darujeta 60.000 lir za KD Rovte Kolonkovec.

Vitko Kocjančič daruje 10.000 lir za KD Rovte Kolonkovec.

Namesto cvetja na grob Marjana Pertota darujeta Henrik in Lorenza 20.000 lir za SKD Barkovlje.

Ob srebrni poroki darujeta Dorica in Giulio Skerlavaj 50.000 lir za cerkev na Repentabru.

V spomin na starše daruje hči Marija Lazar (Col 40) 15.000 lir v isti namen.

Ob 14. obletnici smrti moža Alfonza Škabarja daruje družina Skabar (Repen 45) 20.000 lir v isti namen.

V spomin na svoje pokojne daruje družina Ravbar (Repen 21) 30.000 lir za popravilo repentabrske cerkve.

Ob obletnici smrti Arturja Russiana daruje žena 20.000 lir v isti namen.

KD F. PREŠEREN iz Boljunca

vabi

danes, 12. t. m., ob 20.30 v društveno dvorano gledališča F. Prešeren na

VEČER DIAPOZITIVOV
SONJE GREGORI na temo
"Od Seville do Barcelone po sončni Španiji"

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 15. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti na sporedu KONCERT TRIA STEFANATO, BARTON, PETRACCHI - violina, klavir, kontrabas.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom - Openski glasbeni večeri danes, 12. t. m., ob 20.30 koncert **"Prečna flavta v glasbi našega časa"**. Izvaja duo POGGI-PADOVA - flavta in klavir. Na sporedu: Varese, Massiaen, Petrassi, Berio in drugi.

Moški pevski zbor TABOR prireja jutri, 13. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah KONCERT POBRATENIH ZBOROV. Sodelujejo pevci iz Branika, Trbovelj, Prevalj in iz Pliberka.

Glasbena matica Trst v sodelovanju z deželnim sedežem RAI v Trstu - Ciklus koncertov MLADI MLADIM - V sredo, 17. t. m., ob 20.30 v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 29 v Trstu: DANIELA MARIA BIANCHINI, sopran in MORENA MALAGUTI, klavir. La Diva l'Empire - glasba E. Satie. Vabljeni!

mali oglasi

V DOLINI na št. 232 je odprl osmico Cunjo. Toči belo in črno vino.

PRODAM akacijeva drva in kole za trte. Marko Žniderčič, Števerjan, Valerišče 19. Tel. v jutranjih ali večernih urah na št. 0481/884161.

OSMICO je odprl Slavko Novak, Mačkolje - Križpot. Toči belo in črno vino.

IŠČEM V NAJEM hišo ali stanovanje na Opčinah ali v okolici Opčin, ne glede na ceno. Tel. 228390.

OBRTNIŠKO PODJETJE išče vajenko, staro 15/16 let za takojšnjo zaposlitev. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Vajenka".

OSMICO je odprl Robert Pipan v Mavhinjah.

PRODAM dve nezazidljivi zemljišči v okolici Bazovice. Cena po dogovoru. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Nezazidljivo zemljišče".

PRODAM fiat 500. Interesenti naj tel. na št. 212988.

PRODAM ford ghia 1.300, letnik '79 avgust, metalizirane barve, v odličnem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 200583.

DEKLE izučeno za šiviljo, z izkušnjami v ročni obrti išče zaposlitev na področju šiviljstva ali umetne obrti. Tel. 211815.

PRODAM v centru Kopra veliko hišo z vrtom, lepa pozicija, potrebna popravil, primerna za hotel ali urade. Tel. 040/212096.

ODDAM V NAJEM opremljeno stanovanje v vili z vrtom na Opčinah ne stalno bivajočim v Trstu. Tel. 228390.

ODDAM V NAJEM opremljeno stanovanje v lepi hiši z vrtom v Repnu, primerno za dve osebi. Tel. 228390.

KUPIM staro enostanovanjsko hišo na Krasu ali v okolici Trsta. Telefonirati na št. 827094 od 14. do 15. ure.

PELLICCERIA CERVO
TRST — Drevored XX. septembra 16
Telefon 767914

velika izbira:
krzen — jop — našitkov
izredna kakovost
zadnji modni kroji
po ugodnih cenah

PELLICCERIA ALBERTI
Ul. delle Torri 2

priporočeni trgovini za vaše nakupe

SLOVENIJALES

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

FOTOREX HERMES PROGRESS

COPY

REGISTRSKE BLAGAJNE HERMES

z **dvema** seštevkoma **1.750.000** lir + IVA
s **štirimi** seštevki **1.950.000** lir + IVA

Prodaja in servis: **TRST - Drev. XX. septembra 62 - Tel. 040/577626**

menjalnica

11. 12. 1986

Ameriški dolar	1380.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	690.75	Švicarski frank	823.—
Francoski frank	209.50	Avstrijski šiling	97,90
Holandski florint	610.—	Norveška krona	180.50
Belgijski frank	32.50	Švedska krona	197.—
Funt šterling	1960.—	Portugalski eskudo	8.60
Irski šterling	1865.—	Španska peseta	9.70
Danska krona	180.50	Avstralski dolar	860.—
Grška drahma	9.30	Debeli dinar	2.50.—
Kanadski dolar	985.—	Drobni dinar	2.40.—

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Tel.: Sedež 61446 - 68881 Agencija Domjo 831-131

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

GLI INSOSPETTABILI — Nesumljivi, 1972.

Režija: Joseph L. Mankiewicz.

Igrajo: Laurence Olivier, Michael Caine, John Matthews. RAI 2, v soboto, 13. decembra, ob 20.30.

Komedija Anthonyja Shafferja je doživela že več filmskih in gledaliških izvedb. Protagonista sta dva moška. V eni izmed prvih verzij sta bila to Anthony Quale in Keith Baxter, v Italji sta komedijo igrala Gianrico Tedeschi in Johnny Dorelli, v Mankiewiczevem filmu pa je prisotna dvojica zvezdnikov Laurence Olivier in Michael Caine. Prvi pooseblja pisatelja kriminalk Andrewa Wykeja, drugi pa brivca Mila Tindleja. Ker se je Wykejeva žena zaljubila v Mila, ga Andrew povabi na pogovor. Srečanje se odvija v stanovanju Andrewa in jasno je, da bo v »dvoboju« nekdo propadel.

QUE VIVA MEXICO, 1932.

Režija: Sergej M. Eisenstein.

Igrajo: mehiški neprofesionalni igralci. RAI 2, v torek, 16. decembra, ob 23.50.

Film je izvleček Eisensteinovega gradiva, ki je bilo posneto v Mehiki (1931-32). Obsežen posneti material (približno 70.000 metrov filmskega traka oziroma 42 ur projekcije), ki naj bi po Eisensteinovem konceptu postal dveurni film v štirih epizodah o mehiški zgodovini po revoluciji, je zbral in montiral Sol Lesser. Iz mehiškega materiala so nato nastali še trije filmi in pozneje (leta 1955) po zaslugi Jay Leyde dokumentarni film »Eisenstein Mexican Film: Episodes for study«. Kljub spremembi Eisensteinovega prvotnega koncepta in redukciji njegovega dela so Que Viva Mexico proslavili za enega največjih dosežkov svetovne kinematografije, je pa le »izraz nečesa, kar se ni rodilo« (Viktor Sklovskij).

UNA GIORNATA PARTICOLARE — Poseben dan, 1977.

Režija: Ettore Scola.

Igrajo: Sophia Loren, Marcello Mastroianni, John Vernon. Rete 4, v torek, 16. decembra, ob 20.30.

6. maja 1938 je bil poseben dan za fašistično Italijo, ker je takrat prišel na obisk k Duceju v Rim Adolf Hitler. Izjemen dan pa je bil tudi za Antonietto, ki je spoznala Gabrieleja, različnega in občutljivega moškega, popolnoma nasprotnega Ducejevemu liku virilnosti, na katerega je bila Antonietta navajena in ki ga je prisilno občudovala. Prav zaradi svoje razlike, bil je namreč homoseksualec, mora Gabriele v izgnanstvo. Njuna ljubezen, ki se izteka v enem dnevu, je nesrečna, nemogoča kot tudi Gabrielejeva drugačnost, ki ni dovoljena v zatiralni državi. Scola poudarja temo »razlike« že v bledih tonih fotografije, ki nasprotuje srditemu zvoku radijskega neposrednega prenosa fašistične parade.

IL CASO MATTEI — Zadeva Enrico Mattei, 1972.

Režija: Francesco Rosi.

Igrajo: Gian Maria Volonté, Luigi Squarzina, Peter Baldwin. Telepadova - Euro TV, v sredo, 17. decembra, ob 22.20.

Dokumentarec, televizijsko reportažo in igrani film je Rosi združil v razvejano celoto, katere tema je kroniški dogodek in politična afera o smrti Enrica Matteia, prvega predsednika družbe ENI in enega glavnih podjetnikov, ki so pripomogli k industrijskemu razvoju povojne Italije. Mattei je z napredno in podjetniško politiko utrdil vlogo države v italijanski ekonomiji, kar je seveda nasprotovalo mnogim privatnim interesom in je morda bil razlog njegove nejasne smrti. V filmu Rosi navaja taka in podobna ugibanja, ki jim sicer ne daje odgovora.

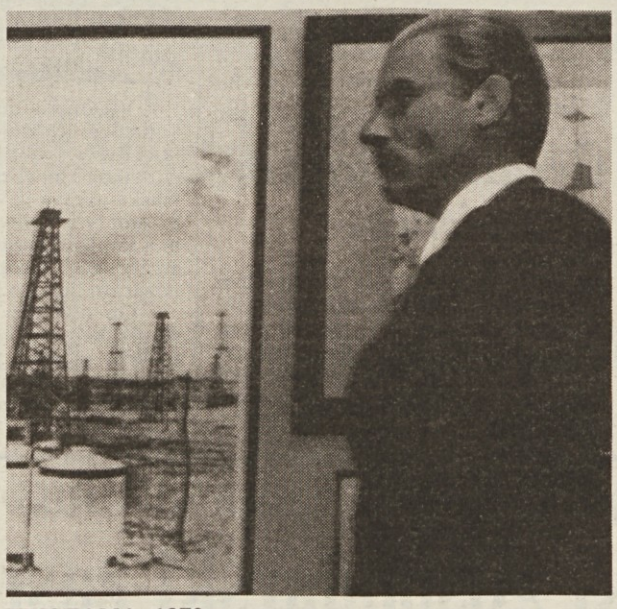

TRISTANA, 1970.

Režija: Luis Bunuel.

Igrajo: Catherine Deveuve, Franco Nero, Fernando Rey. RAI 3, v četrtek, 18. decembra, ob 22.05.

Konstantna Bunuelova tema o dvoumnosti meščanske morale in o lažni katoliški ravnodušnosti sta v ospredju tudi v Tristani. Bunuel natrpa film s simboličnimi motivi, ritem je umirjen in zadržan, zgodbo izpelje pripovedno.

Tristana se po materini smrti preseli v Toledo k bogatemu Don Lopeju, tipičnemu liku španskega buržujca, ki podpira frankistični režim, da bi obdržal svoje privilegije. Don Lope snubi Tristano, ki pa ob prvi priložnosti zbeži z umetnikom Horacijem v Madrid. Kmalu se bolna povrne in poroči bagatega in starega Don Lopeja. Ko pa Don Lopeja zadene srčna kap, mu ne pomaga ampak izkoristi priložnost, da se maščuje.

Pripravlja: Boris Devetak

Nove plošče

ULTRAVOX - U-VOX LP

Pred dvema letoma so Ultravox izdali zadnjo ploščo, ki je zajemala vse najboljše in najlepše pesmi njihove izredno bogate kariere. Med tem časom je najraprezentativnejši član Ultravoxov Midge Ure izdal samostojno ploščo in fansi so imeli res hude pomisleke, če se bo ansambel spet sestal. Ultravox pa so spet vse presenetili in z veliko propagandno akcijo izbruhnili kot vulkan po daljšem zatišju. Za to zadnjo ploščo so organizirali promocijsko turnejo, ki je med drugim bila zelo uspešna, tudi zaradi modernejšega sounda, ki ga je znal ustvariti nemški producent Connie Planck. Naj mimogrede omenimo tudi uspešen nastop v Gorici, kjer je številna publika navdušeno sledila novemu rock-showu, ki so ga pripravili Midge Ure, Billy Currie in Chris Cross. Warrena Canna je v tem obdobju nadomeščal Mark Brzezicki, član skupine Big Country.

Najlepše pesmi te zadnje LP plošče so: *All In One Day*, nato še *All Fall Down*, ki vsebuje prvine irske foklore, nazadnje pa bi omenil šeelektrično in agresivno pesem *Sweet Surrender*, ki jo prodajajo tudi na malih ploščah. Vsekakor res odličen album!

Ostale pesmi so: *Same Old Story, Sweet Surrender, Dream On, The Prize, Time To Kill, Moon Madness, Follow Your Heart.*

Z nagradami sodelujejo še:

Elektrotehna DO Melodija Mengeš · Založba Lipa Koper · Založništvo tržaškega tiska - Trst · Astra DO Steklarna Hrpelje · Iskra TOZD Elektroakustika Sežana · Ljubljanska banka

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Glasujem za: .....

Moj predlog: .....

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

10.30 Nadaljevanka: La vita di Puccini (2. del)
11.30 Nanizanka: Taxi
11.55 Vremenska napoved
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Pronto... chi gioca? (vodi Enrica Bonaccorti)
13.30 Dnevnik
14.00 Pronto... chi gioca? (2. del)
14.15 Glasbena oddaja: Discoring
15.00 Aktualnosti: Primissima
15.30 Zabavna oddaja: Pista!
16.55 Danes v parlamentu in dnevnik
17.05 Pista! (2. del)
18.30 Kviz: Parola mia
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 Film: Herbie il Maggiolino sempre più matto (kom., ZDA 1974, r. R. Stevenson), na koncu risanka L'orso assonnato
22.05 Dnevnik
22.15 Alfred Hitchcock predstavlja: Anime in gabbia
22.55 Koncert: A. Vivaldi, izvajalci I Solisti Veneti
23.15 Dok.: Strupi v živalskem svetu
23.45 Dnevnik

RAI 2

10.50 Smučanje
11.45 Variete: Cordialmente
13.00 Dnevnik
13.25 Dnevnik. C'è da salvare
13.30 Nanizanka: Quando si ama
14.20 Risanka: Braccio di Ferro
14.30 Dnevnik - kratke vesti
14.35 Mladinska oddaja: Tandem
16.55 Informativna oddaja: Narava z ljubeznijo in jezo
17.25 Iz parlamenta
17.30 Dnevnik - kratke vesti
17.35 Tedenska rubrika o turizmu in prostem času
18.20 Športne vesti
18.30 Nanizanka: Il commissario Köster - La chiaroveggente
19.40 Vremenska napoved
19.45 Dnevnik
20.20 Športne vesti
20.30 Nad.: Naso di cane (2. del)
22.00 Dnevnik
22.10 Aktualnosti: Aboccaperta
23.40 Dnevnik
23.35 Film: Il rifugio dei dannati (dram., VB 1962, r. Freddie Francis, i. Janette Scott, Oliver Reed)

RAI 3

9.00 Neposreden prenos iz Prekomorske razstave v Neaplju
13.00 Nadaljevanka: I miserabili (3. del)
14.00 Tečaj ruskega jezika
14.30 Informativna oddaja : Jaz in številke
15.00 Glasbena oddaja: Poklon Francu Ferrariju (2. del)
15.45 Variete: Speciale Dadaumpa
16.00 Aktualna oddaja: Radio za pomorščake
16.30 Izobraževalna oddaja: Znanost za vse
17.00 Glasbena oddaja: Dadaumpa
18.05 Glasbena oddaja: Rockline
19.00 Dnevnik
19.35 Izobraževalna oddaja: Na preturi
20.05 Izobraževalna oddaja: Varnost in zavarovanje
20.30 Iz niza Teatro storia: Guglielmo Giannini l'uomo qualunque
22.00 Dnevnik
22.35 Nadaljevanka: La corsa al Polo (po knjigi Rolanda Huntforda, r. Ferdinand Fairfax, i. Martin Show, Susan Wooldridge, 2. del)

RTV Ljubljana

9.00 Tednik
10.00 Glasbeni niz: Po belih in črnih tipkah
15.50 TV mozaik (pon.)
17.25 Poročila
17.30 Spored za otroke: Velika in mala luna
17.50 Nad.: Zgodbe modrega telefona - Ne vem in se ne spomnim
18.15 Izobraževalna oddaja: Energija od kod? (1. del)
18.45 Risanka
19.00 Obzornik ljubljanskega območja
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Dokumentarec: Novi Pacifik
21.10 Nadaljevanka: Hollywoodčanke (J. Collins - 5. del)
21.55 Dnevnik
22.15 Film: Smrtna kazen (ZDA 1980; r. Waris Hussein, i. Colleen Dewhurst, David Labiosa)

Zaradi izredne važnosti bo Radio Opčine približno ob 18.30 začel z neposrednim prenosom občinske seje o sinhrotronu.

TV Koper

14.00 TV novice
14.10 Otroški program, vmes risanke
18.00 Nad.: I cento giorni di Andrea
19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki:

GORICA - Obisk gospodarstvenikov iz Jugoslavije
NABREŽINA - Načrt nabrežinske občine za premostitev jezikovnih težav v šoli
TRST - Predstavitev publikacije Kravosa in Vekjeta
TRST - Nagraditev najboljših tržaških športnikov

19.30 TVD Stičišče
19.45 Rubrika: Mesto danes
20.00 Nanizanka: Victoria Hospital
20.25 TV novice
20.30 Koncert: Simfonije Gustava Mahlerja - Adagio
22.15 TVD vse danes
22.30 Dokumentarec: Ko kronika postane zgodovina - Diktator, ki je uničeval Afriko
23.25 Športna oddaja

CANALE 5

8.40 Nanizanka: Una famiglia americana
9.30 Nadaljevanki: Una vita da vivere, 10.20 General Hospital
11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo
16.00 Dokum.: Big Bang
16.30 Nanizanka: Tarzan - Il prigioniero
17.30 Kviz: Doppio Slalom
18.00 Nanizanki: Baby Sitter, 18.30 Kojak - Uno sceicco a Wall Street
19.30 Variete: Studio 5
20.30 Nadaljevanki: Dynasty, 21.30 Segreti
22.30 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.30 Nanizanka: L'ora di Hitchcock

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanki: Vegas, 9.20 Switch
10.10 Film: Il segno di Venere (kom., It. 1955, r. D. Risi, i. F. Caleri, Sophia Loren, Vittorio De Sica)
12.00 Nanizanki: Mary Tyler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini
13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Memole, dolce Memole, Mimì, Masters
14.30 Nanizanka: La famiglia Bradford
15.30 Film: I fidanzati (dram., It. 1963, r. Ermanno Olmi, i. Canna Canzi, Carlo Cabrini)
17.30 Nanizanka: Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie
19.30 Nanizanka: Charlie's Angels
20.30 Variete: Un fantastico tragico venerdì
23.00 Film: L'abominevole dottor Phibes (srh., ZDA 1971, r. Robert Fuest, i. Vincent Price, Joseph Cotten)
0.50 Nanizanka: Vegas, 1.40 Switch

ITALIA 1

8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.10 Wonder Woman, 10.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 11.00 Cannon, 12.00 Agenzia Rockford, 13.00 La strana coppia, 13.30 Tre cuori in affitto
14.00 Varietè: Candid Camera
14.15 Glasbena oddaja: Deejay Television, vodi Jerry Scotti
15.00 Nanizanki: La famiglia Addams, 15.30 Furia
16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Holly e Benji i due fuoriclasse, Evelyn, Occhi di Gatto
18.00 Nanizanki: La casa nella prateria, 19.00 Arnold
19.30 Nanizanka: Happy Days - Torna a casa Spunky
20.00 Nanizanka: Love me Licia - Ore 10 lezione di polpette
20.30 Film: Pelle di sbirro (policij., ZDA 1981, r. Burt Reynolds, i. Burt Reynolds, Vittorio Gassman)
22.50 Športna rubrika
23.50 Košarkarsko prvenstvo NBA

TELEPADOVA

12.00 Nad.: Senorita Andrea
13.00 Risanki: Transformers, 13.30 Mask
14.00 Nadaljevanka: Pagine della vita
15.00 Nad.: Senorita Andrea
16.30 Risanke: Nino il mio amico Ninja, Coccinella, Ransie, Transformers, Voltron, Mask
19.30 Nanizanka: Foxfire
20.30 Film: Glory Boy (dram., 1973, r. Edwin Sherin, Arthur Kennedy, Mitchell Ryan)
22.30 Športni tednik: Eurocalcio
23.30 Film: Flic story (krim., 1975, r. Jacques Deray, i. Alain Delon, Jean Louis Trintignant)

TELEFRIULI

13.00 Rubrika o potrošništvu
13.30 Nadaljevanka: Rosa De Lejos
15.30 Glasbena oddaja: GTX Music
17.45 Nadaljevanka: Rosa De Lejos
19.00 Dnevnik
20.00 Rubrika o poljedelstvu
20.30 Rubrika: Buinesere Friul
22.30 Dnevnik
23.00 Dražbi: Il tappeto orientale, 23.30 Roberta pelle

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje:
19.30 Fatti e commenti

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, pravljica, glasba; 8.10 Alamanah: Na goriškem valu; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka, Sestanek ob 12.00, Glasbeni mozaik; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Naš jezik, Ne prezrimo; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 16.00 Zbornik: Osebno; 16.20 Glasbene skice; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbene skice.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Melodije; 14.05 Valčki; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 S starimi mojstri; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Morje in pomorščaki; 22.30 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nokturno; 0.05 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Tržnice; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Dinar na dinar; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30, Poročila; 7.15, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.05 Hit parade; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Glasba; 11.30 Na prvi strani; 11.35 In tako dalje; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Popoldanska glasba; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Sintonizzatissimi; 16.00 Country music; 16.33 Blitz; 17.00 Bubbling; 17.33 Folk glasba; 18.33 Jazz glasba; 20.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE

10.00 Za vsakogar nekaj; 13.30 Kupim, prodam, podarim; 16.00 Otroška oddaja: V svetu fantazije; 18.30 Prenos občinske seje o sinhrotronu; 20.00 Disko glasba: Mix-Time; vmes glasba.

Posvet na županstvu v Sovodnjah

Sodelovanje med občino in društvi za boljši razvoj ljudske kulture

Sovodenjska občinska uprava je dala pobudo za delovni sestanek s predstavniki kulturnih, športnih in drugih društev v občini, na katerem so razpravljali o programu izmenjav s pobrateno občino Škofja Loka, o poživitvi in usklajevanju dejavnosti društev, o pripravah na občinski praznik 1987 ter o raznih drugih vprašanjih. Sestanek je bil prejšnji torek, udeležili pa so se ga predstavniki devetih društev ter občinski odbor v celoti.

Največ pozornosti so namenili sodelovanju s pobrateno občino Škofja Loka.

Kmalu bo deset let, odkar je bila podpisana listina o sodelovanju in pobratenju in prav bližajoči se jubilej bi moral biti vzpodbuda za razširitev in popestritev stikov na različnih področjih, je na sestanku povedal župan Primožič. Predstavniki občine se bodo udeležili slovesnosti ob občinskem prazniku v Škofji Loki v začetku januarja, večja skupina občanov pa naj bi se tudi letos udeležila tradicionalnega pohoda od Selc do Dražgoš. Občina bo v sodelovanju s kulturnimi in športnimi društvi organizirala avtobusni prevoz. Do živahnih izmenjav med posameznimi društvi naj bi prišlo predvsem v poletnih in jesenskih mesecih.

Precej dolga razprava se je nato razvila glede organizacije in vsebine občinskega praznika, ki so ga v Sovodnjah prvič uvedli leta 1981, ob 30-letnici obnovitve upravne avtonomije. Predstavniki občine so posebej naglasili, da mora biti praznik priložnost in vzpodbuda, kjer društva dokažejo ustvarjalno sposobnost. Prizadevati si je treba za vsebinsko obogatitev prireditev.

Ker velja glede prirejanja občinskih praznikov načelo rotacije, so se za organizacijo prireditev prihodnje leto priglasili pri KD Skala Gabrje, ki bodo skušali pobudo uresničiti tudi v sodelovanju z drugimi društvi. Sprejet je bil tudi predlog, da bo priprave na občinski praznik spremljal poseben ožji odbor, v njem pa bodo občinski svetovalci in predstavniki društva ali društev, ki si bodo prevzeli organizacijo.

Naj omenimo še, da so na organizacijo občinskega praznika še do nedavnega računali pri KD Danica, ki bi ob tej priložnosti tudi slovesno odprli kulturni in športni center. Temu so se zdaj dokončno odpovedali, ker menda ne bi uspeli v roku urediti vseh formalnosti in dokončati dela.

Na sestanku so predstavniki društev naglasili pomen tovrstnih srečanj za reševanje številnih skupnih vprašanj in preprečevanje raznih nesoglasij in nesporazumov. Prihodnje srečanje bo že čez kakšen mesec.

Čestitke goriških upokojencev

Goriški upokojenci so prejšnji dan na primeren način počastili življenjski jubilej Žarka Raceta. Na sedežu društva, v Ulici della Croce, je bila manjša slovesnost, med katero so predsedniku SKGZ izročili spominsko plaketo ter izrekli čestitke.

Odprti prenovljeni prostori občinske knjižnice v Doberdobu

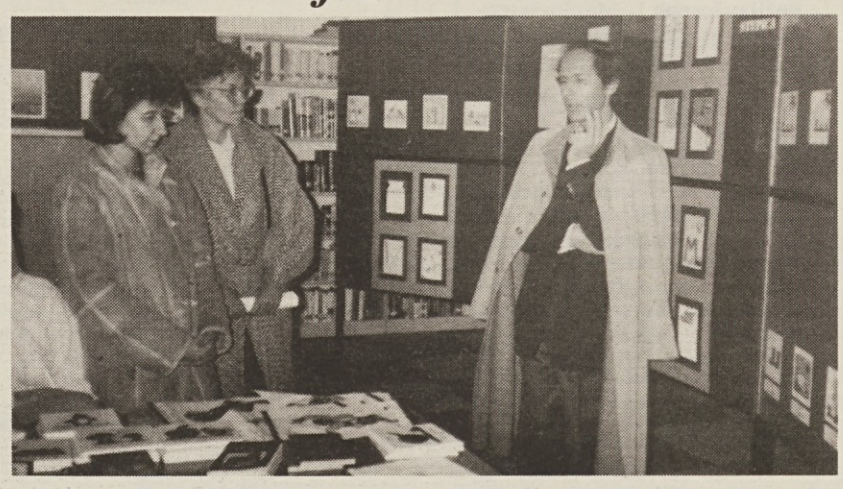

V Doberdobu so prejšnjo soboto odprli nove prostore tamkajšnje Občinske knjižnice. Knjižnico so v Doberdobu sicer odprli že pred precej leti. Najprej je imela svoj prostor prav v stavbi, ki so jo sedaj preuredili za potrebe paralelnih oddelkov slovenske nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice. Doberdobska občinska uprava je v preurejanju stavbe poskrbela, da je knjižnica dobila nov, večji prostor, v isti stavbi, vendar v pritličju, tam kjer je nekoč bil poštni urad. S ceste je v knjižnico lasten vhod. Možnost pa je vanjo priti tudi iz prostorov v stavbi, ki služijo nižji srednji šoli. Kot prej bo tudi v bodoče knjižnica v veliko pomoč učencem ljudske šole ter dijakom nižje srednje šole.

Ob otvoritvi so poskrbeli tudi za razstavo mladinskih knjižnih ilustracij slovenske umetnice Stupiceve in italijanskega slikarja Altana. Gre za del zbirke, ki smo jo pred približno mesecem dni videli v Tržiču. Razstavo je Občina priredila v sodelovanju z Večnamenskim kulturnim centrom iz Ronk. Na otvoritvi sta bila prisotna umetnika. Knjižnico je otvoril doberdobski župan dr. Mario Lavrenčič.

V Gradišču

Trije umetniki iz treh dežel

V Gradišču ustvarjajo te dni trije umetniki iz treh različnih dežel: Boris Jesih iz Ljubljane, Johann Julian Taupe z Dunaja in Pope iz Benetk. V palači Torriani so jim pripravili vse potrebno za umetniško kolonijo, kjer pred očmi občanov nastajajo nova dela. Kolonija bo trajala še danes in jutri. Do 22. t. m. pa je v veži dvorane Bergamas odprta razstava del zgoraj omenjenih umetnikov.

Pobudo so podprli trgovci iz Gradišča, ki so tudi letos pripravili uspešno promocijsko božično prodajo "Natale insieme", pokroviteljstvo pa sta prevzeli občinska uprava in avtonomna letoviščarska ustanova.

Zaprta ulica

Do torka, 16. decembra, bo zaprta za avtomobilski promet Ulica Brigata Pavia, na križišču z Ulico Torriani. Delavci mestnega podjetja bodo namreč polagali nove cevi metanovoda.

Utrjevanje prijateljskih in poslovnih stikov

Jugoslovanski gospodarski zastopniki so si ogledali naprave avtoporta

Številno in kvalificirano zastopstvo gospodarskih zbornic iz Beograda, Zagreba, Nove Gorice, Zadra, Varaždina, Subotice, Smedereva, republiških gospodarskih zbornic iz Srbije, Bosne-Hercegovine ter Vojvodine, ter pristaniških uprav iz Zadra in Smedereva, si je ogledalo naprave tovornega postajališča pri Gorici.

Obisk sodi v promocijsko akcijo spoznavanja tega avtoporta ob meji, ki jo vodi sedanja uprava. Goste sta sprejela predsednik SDAG odv. Devetag s podpredsednikom Bisesijem. Orisala sta nadaljni razvojni načrt te obmejne infrastrukture, ki jo nameravajo povečati. Ima tudi ugodno lego, saj je blizu severnojadranskih pristanišč. Pri SDAG menijo, da bi obmejne, carinske ter uslužnostne naprave obmejnega postajališča ter avtoporta lahko vsakodnevno uporabljalo 250 do 300 tovornjakov.

Predsednik Devetag je gostom povedal tudi, da bi bilo treba, za polno ovrednotenje te naprave, ki se nadaljuje čez mejo na jugoslovanski strani, zgraditi avtocestni priključek do Razdrtega. To naj jugoslovanki gospodarstveniki zahtevajo od beograjske vlade. SDAG je o tem že sensibilizirala deželnega predsednika Biasuttija, da se za stvar zavzame pri osrednji rimski vladi.

Jugoslovanski gospodarski zastopniki so izrazili zanimanje za to goriško infrastrukturo. Zastopnike SDAG so povabili, da obiščejo Zagreb in se tam pogovorijo o marsičem.

Upravitelji SDAG bodo že v prihodnjih dneh šli čez mejo na pogovor z jugoslovanskimi gospodarstveniki, ki upravljajo obmejno postajališče ter skladišča na mejnem prehodu Vrtojba. Kot je znano nameravajo v kratkem povečati sedanje kapacitete. Obisk bo sodil v okvir sporazumevanja in sodelovanja na goriški meji.

Fiskalni pregledi zavoda INPS

Pri pokrajinskem ravnateljstvu zavoda za socialno skrbstvo INPS, pripravljajo posebne sezname zdravnikov zaposlenih v javnih ustanovah in zdravnikov zasebne prakse, za izvajanje fiskalnih zdravniških pregledov na domu. Ukrep je v zvezi z izvajanjem dekreta Ministrstva za delo in socialno skrbstvo, ki je bil objavljen v Uradnem listu št. 170, 24. julija letos. Zdravniki, ki bi bili radi vključeni v omenjeni seznam, morajo do 31. decembra letos vložiti prošnjo na kolkovanem papirju in sicer pri pokrajinskem ravnateljstvu INPS, kjer tudi dobijo vsa ustrezna pojasnila. Ravnateljstvo zavoda INPS, ki je skupaj z zdravniško zbornico zadolženo za izvajanje določil zgoraj omenjenega dekreta, obvešča, da bo predvideni sistem nadzorstva, v celoti lahko začel delovati šele februarja prihodnjega leta.

Interpelacija KPI

Komunistični svetovalci v pokrajinskem svetu, Silvino Poletto, Aleksandra Devetak in Rosaria Di Dato, so pokrajinskemu odboru naslovili pisno interpelacijo v zvezi z izvajanjem dogovora o socialnem varstvu, ki je bil podpisan 14. septembra 1986 med vladama republike Italije in SFRJ. Komunistični svetovalci vprašujejo, katere ukrepe namerava pokrajinski odbor sprejeti, tudi s sodelovanjem sindikatov in njihovih patronatov, za izvajanje določil omenjenega dogovra, ki zadeva precejšnje število občanov na obeh straneh meje.

Urnik javnih lokalov

Goriški kvestor je izdal odredbo, po kateri bodo javni lokali v noči od 24. na 25. december, od 25. na 26. december, od 16. na 27. december, od 27. na 28. december in od 31. decembra na 1. januar lahko odprti do 6. ure zjutraj.

Ni traba, da upravitelji lokalov vložijo posebne prošnje.

Tečaj za fiskalno ažurniranje

V Dijaškem domu, kjer tudi sprejemajo prijave, se bo v kratkem pričel tečaj za fiskalno ažurniranje pri vodenju malih trgovskih, obrtnih in industrijskih obratov. Tečaj, ki ga pripravlja Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje, je seveda namenjen v prvi vrsti lastnikom, oziroma upraviteljem trgovin, gostiln ali obrtniških delavnic, udeležijo pa se ga lahko tudi vsi, ki bi svoje znanje radi izpopolnili in si tako povečali možnost za zaposlitev.

Program tečaja predvideva 40 ur lekcij. Udeleženci se bodo med tečajem seznanili s splošnimi elementi knjigovodstva (prima nota, vknjižbe, inventar, amortizacije, premoženjsko stanje, davčne obveznosti itd), z upravnimi obveznostmi, z davki, z obveznostmi delojadalcev, z davkom na dodatno vrednost (IVA), s spremnimi listinami in pobotnicami ter izdajanjem potrdil itd.

Tečaj bo vodil konzulent za delovna razmerja in knjigovodski izvedenec Giuliano Nadrah, skupaj z nekaterimi izvedenci SDGZ.

Ob zaključku tečaja bo tudi kolokvij, na podlagi katerega bodo tečajnikom izdali potrdilo o obiskovanju tečaja.

Za podrobnejša pojasnila in prijave naj se interesenti obrnejo do tajništva v Dijaškem domu v Gorici, tel. 83495.

Zanimanje za prostovoljno delo v dobrodelnih organizacijah

V sredo zvečer je bil v prostorih kulturnega centra Stella Matutina v Gorici govor o bližnjih načrtih MOVI (Movimento di Volontariato italiano). To je organizacija, ki združuje večino prostovoljnih ustanov naše države, jih koordinira ter sledi in spodbuja prostovoljce. V imenu MODI je spregovoril odgovorni pokrajinski delegat Franco Iurlaro. Povedal je, da je glavni cilj organizacije vzbuditi v človeku smisel prostovoljnega dela. Vsakdo mora razumeti, čemu to dela, in če ima namen pomagati potrebnim, da to naredi prepričano in nezainteresirano.

Na Goriškem je v to organizacijo včlanjenih enajst dobrodelnih prostovoljnih ustanov. Sredin večer pa je bil posvečen predvsem predstavitvi tečaja, ki ga bo MOVI organiziral v prvih treh mesecih prihodnjega leta. Razdeljen bo na dva dela: prvi, ki bo bolj odprtega značaja, bo namenjem vsem, ki bi radi pobliže spoznali svet prostovoljnih delavcev. Priredili bodo več okroglih miz ter raznovrstnih predavanj in povabili nanjepredstavnike prostovoljnih ustanov, političnih in socialnih sil ter že aktivne prostovoljce. Drugi del bo namenjenosebam, ki bi rade delček svojega prostega časa dale na razpolago tem ustanovam. MOVI računa na udeležbo novopečenih prostovoljcev, odgovornih oseb raznih društev, ljudi, ki že delajo na področju prostovoljnega dela ter mladine in študentov.

Tečaj se bo začel 13. januarja 1987 in se bo zaključil 24. marca, v treh mesecih pa se bo zvrstilo dvanajst sestankov za skupnih 26 ur.Nekaj ur bo posvečenih skupinskemu delu, kjer bodo udeleženci med drugim spoznali motivacije prostovoljnega dela. Sedež tečaja bo v prostorih kulturnega centra Stella Matutina. Kdor se ga želi udeležiti, mora najkasneje do 19. t. m. oddati prijavnico na MOVI, Ul. Crispi 7/b, Gorica.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

MIHA MATE'

ŠIROKA USTA

Izvaja Stane Starešinič

Danes, 12. t. m., ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma v GORICI

Kmalu v Gradežu srečanje ribičev z obeh strani meje

V Gradežu bo 21. decembra srečanje italijanskih in jugoslovanskih ribičev oziroma njihovih organizacij, zadrug ali združenj. To je sporočil sekretar Posoške federacije KPI Enzo Redivo, med včerajšnjimi pogovori v Novi Gorici s predstavniki Zveze komunistov novogoriške občine in severnoprimorskega območja. Ribiči naj bi si v Gradežu izmenjali stališča in predloge o tem, kakšna politika in ukrepi so potrebni za zagotovitev varnega in nemotenega ribolova v Jadranu.

Med pogovori o stikih in sodelovanju med ZK in KPI v naših krajih so obravnavali tudi odnose in razmere, ki so nastali po dogodku na morju med Piranom in Savudrijo. Sekretar ZK v Novi Gorici Igor Lučovnik je v svoji analizi dogodkov tudi opozoril, da nesreče v Jugoslaviji niso hoteli ali jo želeli. Treba je uvideti, da odprta meja zahteva še več odgovornosti, discipline in spoštovanja ljudi, ki živijo ob njej in jo prehajajo. Dogodek na morju sicer ne bi smel omajati dobrososedskih odnosov, če so ti odnosi dejansko stabilni. Tudi ne bi smel povzročiti enostranske odpovedi dogovorjenih aktivnosti.

Sekretar Posoške federacije KPI je v svoji oceni dogodkov poudaril, da italijanska Partija nasprotuje uporabi orožja na meji. Javno mnenje v Gorici ni nasedlo tistim, ki skušajo dogodek izkoristiti za netenje protijugoslovanske mržnje. Gorica se je po dogodku na morju odzvala z veliko manifestacijo dijakov in študentov, ki je potekala pod geslom »Mir, prijateljstvo, sodelovanje«. Pri vsem tem so primeri napadov na mlade obiskovalce Andrejevega sejma iz novogoriške občine le obrobnega pomena.

MARJAN DROBEŽ

čestitke

Eriku sta se pridružila Manuel in Karin. Čestitke izrekajo člani ŠKD Vipava, posebej pa kotalkarji.

■ **V bolnišnici na Katinari** je umrl 61-letni upokojenec Giovanni Soro iz Tržiča, Ul. Ponziana. Pred nekaj dnevi se je ponesrečil doma. Padel je z lestve z višine nekaj metrov in se precej težko poškodoval.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska, Ul. sv. Mihaela, tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore, Ul. Rosselli 23, tel. 72340.

prispevki

V spomin na Cirila Češčuta darujejo Damjan in Berta Češčut 40.000 lir za Društvo krvodajalcev v Sovodnjah.

Goriškemu Zelenemu križu so z različnimi nameni darovali: družini Sosol in Grinover 50 tisoč lir, prijatelji Giuseppa Buffolinija 50 tisoč lir, Assunta Debegnach 30 tisoč lir, Irene in Bernardetta Sussi in družina De Lorenzi 60 tisoč lir, Irene Sussi 50 tisoč lir, Mercede, Jucci, Isa in Ella, 100 tisoč lir, družina Zavadlav 30 tisoč lir, Guerrini Cicuta 50 tisoč lir, prijatelj Fausto, 20 tisoč lir, družina Poletto 50 tisoč lir, družina Bregantini 15 tisoč lir, družini Angelo in Giuseppe Gasparini, Rosina Tubaro vdova Biasoni in Mario Gasparini 250 tisoč lir, družinski člani Rine Moretti vdove Tubaro, 150 tisoč lir, prijatelji iz gostilne "al falegname" v spomin Edde Gurtner, 150 tisoč lir, letniki 1921 iz Ločnika, 60 tisoč lir, družine Livio Leon, Sergio Leon in Maria Vecchiet 60 tisoč lir, mama in sestra Uga Brillija 30 tisoč lir, Guglielmina Camisi 15 tisoč lir, skupina prijateljev Attilia Ungara, 140 tisoč lir.

Za združenje "La Salute" v Ločniku so z raznimi nameni prispevali: družini Renato in Paolo Cisotto 100 tisoč lir, prijateljice Adeline Galiussi 50 tisoč lir, družina Spessot 17 tisoč lir, družina Rosa Gargano 26 tisoč lir, letniki 1921 iz Ločnika, 50 tisoč lir.

razne prireditve

Sekcija VZPI-ANPI Dol - Jamlje vabi na silvestrovanje v gostilni Pri srnjaku. Prijave do 17. decembra pri Ettoru Moru in Mariu Semoliču. Število mest je omejeno.

KD Oton Župančič in ŠD Juventina priredita silvestrovanje v Domu Andreja Budala. Vpisovanje pri Marti Zorn (tel. 21407), Sari Hoban (tel. 21317 - po 16. uri) in v Domu A. Budal ob torkih in petkih od 20. ure dalje.

Društvo slovenskih upokojencev priredi v nedeljo, 28. decembra, ob 16. uri, tradicionalno silvestrovanje v Kulturnem domu v Sovodnjah. Poskrbljeno bo za večerjo in prosto zabavo. Na programu bo tudi nastop kabaretne skupine z Občin Beseda '86. Vpis od 15. do 18. decembra med 10. in 12. uro na sedežu društva v Ulici della Croce 3 ter pri poverjenikih. Vstop izključno z vabilom.

Slovensko deželno gospodarsko združenje priredi jutri, v soboto, 13. decembra, v Kulturnem domu v Sovodnjah Gospodarski praznik. Na voljo je še nekaj mest. Vabila lahko dvignete v pisarni SDGZ v Ulici Morelli, tel. 32844, v motelu Nanut na Tržaški cesti, tel. 20595, pri Dragu in Zlatki Tomšič v Sovodnjah, tel. 882032.

razna obvestila

Kulturno društvo Kras Dol-Poljane vabi na občni zbor, ki bo danes, v petek, 12. decembra, ob 20. uri na sedežu na Palkišču.

Občina Sovodnje išče osebo za lepljenje lepakov. Pojasnila v tajništvu občine.

kino

Gorica

VERDI 17.00 - 22.00 »Mission«.
CORSO 17.15 - 22.00 »Velluto blu«.
VITTORIA 17.30 - 18.00 »Cicciolina n. 1«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 »Finale di partita«. Gledališka predstava.
EXCELSIOR 18.00 - 22.00 »Cobra«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 - 20.00 »St. Elmo's fire«.
KULTURNI DOM (mala dvorana) 20.15 »Za srečo so potrebni trije«. Filmsko gledališče.
DESKLE 19.30 »Bledolični jezdec«.

Skupni slovenski kulturni prostor

DIMITRIJ RUPEL

Notranja potreba »matičnega naroda«

Mislim, da se je ideja skupnega slovenskega kulturnega prostora porodila in uveljavila zaradi neke - če tako rečem - notranje potrebe »matičnega naroda«, čeprav seveda zadeva tudi Slovence, ki živijo za jugoslovanskimi mejami, blizu in daleč od SR Slovenije. To notranjo potrebo »matičnih« Slovencev bi lahko nemara opisal kot stisko slovenskega naroda zaradi njegove vse hujše gospodarske, politične, pa tudi kulturne zavrtosti. Ta zavrtost je proizvod neravnotežja med slovensko narodno zavestjo in »materialnimi« okoliščinami, ki to zavest utesnjujejo. Rekel bi, da so Slovenci danes prav dobro informirani o tem, kakšne so njihove možnosti in naloge v (post)industrijski družbi, manjkajo pa pogoji, da bi te informacije priklopili v obstoječi gospodarski, politični in državni kontekst. Manjkajo spodbude v okolju, manjka pa tudi odločnosti. Zanimivo je, da se hkrati z idejo skupnega prostora pojavlja tudi ideja o »aktivnem slovenstvu«. Toda - kot rečeno - vse to so šele ideje.

Jasno je, da govorim o naših težavah v odnosih z drugimi jugoslovanskimi politikami. Bolje: o vse manjši možnosti, da bi »razviti« del države »amortiziral« pritiske »nerazvitih«, ki imajo veliko politično in vojaško moč. »Zdravo« je bilo tisto stanje, ko je razviti »center« Jugoslavije s svojo ekonomsko močjo sekundiral politični moči nerazvitega. S pešanjem gospodarske moči Slovenije izgubljamo zadnji vzvod za vzpostavljanje prejšnjega ravnotežja.

Značilnost politike nerazvitih je unitarizem oz. ideologija enotnega (delavskega) razreda, ki »nima domovine«. Ta ideologija je vsakemu narodu izredno nevarna, posebno pa še slovenskemu, ki je najmanj številen in najmanj vitalen. Ko je slovenska politika končno spoznala, kakšna nevarnost grozi njej sami, je morala rehabilitirati »narodno razsežnost« našega življenja. Logično, da jo je začel bolj kot prej zanimati Slovenec, pa naj živi tudi zunaj SFRJ, pa naj bo po prepričanju tudi kaj drugega kot marksist. Skupni slovenski kulturni prostor je koncept, ki omogoča povezovanje in zbiranje Slovencev na narodni in kulturni, ne pa denimo, politični ali ideološki ravni. Ta koncept bi po optimističnih napovedih utegnil pritegniti v slovensko življenje vsaj del tistih slovenskih sil, ki so po strogi ideologiji ali po zgolj državni logiki »odpisane«. S tem pa so pri nas v Jugoslaviji težave. Moram reči, da imam takšne težave tudi sam osebno, saj me na »jugu« večkrat označujejo kot nacionalista, navsezadnje pa me tudi neposredno zmerjajo in žalijo. Najnovejši napad sem doživel pred nekaj dnevi, ko me je zaradi mojega nastopa na blejskem Plenumu kulturnih delavcev OF zagrebški Nino Pavić obtožil, da rušim Jugoslavijo, čeprav sem izrekel le stavek o slovenski državnosti in narodni suverenosti, ki sta ustavni kategoriji. V govorici našega »jugovzhodnega« centra je nacionalist že tudi »meščanski desničar«, kar lepo kaže na nekompatibilnost nacionalnega in razrednega v njeni logiki, in na logiko, ki je SZDL vodila pri uveljavljanju »SSKP«.

Mislim, da je koncept SSKP težko uresničevati, če z njim razumemo pretok kulturnih moči vseh Slovencev. Toda uresničevanje tega koncepta ni težko zaradi samega koncepta, marveč zaradi zadržkov, ki jih vseeno ima naša politika. Nekoliko iz strahu, nekoliko zaradi taktike se obotavljamo navezovati stike s Slovenci, ki živijo v »tujini« in ki recimo nimajo najboljšega mnenja o našem režimu. Lahko so povsem razsodni ljudje in dobri delavci na svojih strokovnih področjih, toda drži se jih takšna alidrugačna etiketa, porojena ravno iz ekskluzivizma, ki sem ga omenil zgoraj. Mislim recimo na naše emigrante, ki jih je res za »tretjo slovensko univerzo«. Čeprav nimajo političnih ambicij, z njimi »tukajšnji« Slovenci težko najdejo stik. Nekaj takšnih razsodnih in dragocenih Slovencev sem srečal na pravkar končani konferenci ameriške zveze za slavistične študije v New Orleansu. Povedali so mi, da bi radi sodelovali z nami, vendar imajo z nami slabe izkušnje. Torej »skupni slovenski kulturni prostor« nikoli v preteklosti ni bil nekaj normalnega, če izvzamem določene kroge na Tržaškem in na Koroškem. To, kar je bilo doseženo tu, bi morali razširiti na druga okolja, kjer živijo Slovenci. Predvsem pa bi morali bolj korajžno nastopati v federalnih organih, ko gre za razlaganje takšnih konceptov, saj se zunaj Slovenije marsikdaj zdijo trojanski konji.

Odprta meja je sine qua non koncepta SSKP. Mejo zapreti bi pomenilo zapreti jugoslovanske Slovence in zarezati v živo tkivo naroda. Odprta meja je eden najpomembnejših znakov odprtosti, demokratičnosti naše države. Slovencem vseh državljanstev omogoča normalne stike, Jugoslavijo pa predstavlja kot normalno evropsko državo. Preveč je že hudobnih govoric o naši podobnosti z vzhodnim blokom: tisti, ki razmišljajo o zapiranju meje, se pa takšnih primerjav očitno ne bojijo.

Na koncu bi rad izpovedal neko misel, ki se mi zdi, da sodi v koncept SSKP. Trst in Celovec sta za tukajšnje Slovence v nekem pogledu srečni mesti. Od njiju pričakujemo tudi pomoči - čeprav pomoč gotovo dejamo tudi sami. In sicer pričakujemo, da bosta ti dve mesti naši odskočni deski v Evropo, ki je navsezadnje naš skupni dom. Vsaka zaostritev odnosov s Trstom in Celovcem Ljubljano v bistvu rani, čeprav mariskdaj zaostruje tudi Ljubljana sama.

Tretji abonmajski koncert Glasbene matice

Pianist Daniella Rivierro očaral številne poslušalce

S tretjim abonmajskim koncertom, ki je bil v torek, 2. decembra, v Kulturnem domu v Trstu je Glasbena matica počatila spomin na Franza Liszta, madžarskega pianista, skladatelja, dirigenta in glasbenega pisca, ki je umrl 31. julija 1886. Ob stoti obletnici skladateljeve smrti je pianist argentinskega rodu Daniella Rivierro pripravil klavirski recital Lisztove glasbe. Obširen klavirski opus Franza Liszta lahko razdelimo v dve skupini.

V prvo skupino sodijo transkripcije del drugih skladateljev ter variacije in fantazije na tuje teme. Za torkov koncert je Rivierro zbral predvsem skladbe iz te skupine: Parafrazo na opero Rigoletto op. 267 (Verdi - motiv kvarteta iz četrtega dejanja), rapsodijo op. 106 št. 15 (melodije madžarskih in ciganskih pesmi), Hexameron op. 131 (variacije na koračnico iz Bellinijeve opere Puritani, ki so jih poleg Liszta ustvarili še skladatelji: Thalberg, Pixis, Herz, Czerny in Chopin), parafrazo na opero Lucia di Lammermoor op. 151 (motiv seksteta in tenorske arije iz istoimenske Donizettijeve opere) in parafrazo na opero Tannhauser op. 275 (obdelava uverture k istoimenski operi Richarda Wagnerja). V drugo skupino, ki je glasbeno pomembnejša od prve sodijo originalne Lisztove klavirske skladbe. Iz te skupine smo slišali le skladbo Cunerailles op. 14 št. 7 iz zbirke Harmonies Poetigues Te Religieuses (skladatelj jo je napisal ob Chopinovi smrti in posvetil padlim v revolucijah leta 1849).

Na torkovem koncertu smo doživeli pianista Rivierro kot izrednega mojstra klavirske igre z dovršeno klavirsko tehniko. Njegovo briliantno izvajanje pasaž in razloženih akordov, glisandov in tremolov, precizno in lahkotno izvajanje velikih intervalov, izpeljevanje melodij v gostem tonskem tkivu je prevzelo še tako zahtevnega poslušalca. Rivierrovo videnje Lisztove glasbe se je popolnoma vlilo v značaj skladateljeve glasbene govorice, ki je bolj bombastična kot glasbena, bolj sentimentalna kot čustveno iskrena, bolj nabrekla kot dramatična. Izbrani program je poudaril okus časa v katerem je nastala glasba, ki je za današnjega poslušalca že na meji salonske, osladne in sentimentalne glasbe, polne okrasnih elementov in bravuroznih prehodov.

Na torkovem koncertu smo resnično doživeli Liszta kot pianista in kot skladatelja.

MIRKO SLOSAR

Dnevi, posvečeni Ivanu Grbcu

Z otvoritvijo razstave v Domu »J. Ukmar«, se bodo v Škednju začeli v soboto dnevi, posvečeni Ivanu Grbcu, učitelju, skladatelju in zborovodji, po katerem nosita ime domača osnovna šola in KD »Ivan Grbec«.

Iz Primorskega slovenskega biografskega leksikona smo povzeli nekaj podatkov o tem zaslužnem skladatelju in kulturnem delavcu, kateremu se želijo domača osnovna šola, Dom »J. Ukmar« in KD »Ivan Grbec«, oddolžiti ob 20. obletnici njegove smrti, še s proslavo, ki bo v nedeljo popoldne v KD Ivan Grbec in še s šolsko prireditvijo v petek, 19. t. m.

Ivan Grbec je bil rojen v Škednju, kjer se je začel že zelo zgodaj učiti violine, kasneje tudi klavirja, orgel in petja. Bil je prijatelj Srečka Kumarja, s katerim je v Zagrebu ustanovil glasbeno šolo in začel leta 1933 izdajati »Grlico«, pri kateri so sodelovali najpomembnejši slovenski, oziroma jugoslovanski skladatelji. Septembra 1939 se je vrnil zopet v Trst, kjer je po koncu druge svetovne vojne učiteljeval v Škednju, Rojanu in pri Sv. Ani, kjer je ostal do upokojitve. Skladati je začel okoli leta 1916 in se je stalno gibal med prozorno klasicistično zasnovo oblike in zadržanim romantičnim zanosom vsebine. Sodeloval je tudi pri Glasbeni matici v Trstu, kjer so bili, med drugimi njegovi učenci: Ignacij Ota, pok. Erminij Ambrozet, Dušan Jakomin in Pavle Merkù.

Skladatelj prof. Merkù bo tudi slavnostni govornik na nedeljski proslavi. O Ivanu Grbcu je ob poimenovanju škedenjske osnovne šole med drugim dejal: »Učitelj v Ščedni in Rojanu vse do molka, ki ga je črni trinog vsilil našim ljudem, je Grbec razgibal življenje šole s svojo človečnostjo in s svojo skladbo. V istih letih je povzdignil kulturno življenje v Ščedni do mere, ki ni živelj v naših krajih nikdar prej poznal, zbral okrog sebe tedaj najbolj žive in ustvarjalne kulturnike na Tržaškem, zastavil pero z znanjem in odgovornostjo v službo vesoljne slovenske kulture. Po vojni je pomagal orati njivo naše jezikovne in glasbene kulture, mladini pa je podaril revijo Galeb.«

radijski odmevi

Še ena zgodba o samoti

Naša radijska hiša kot da se je kar specializirala za igre, ki tako ali drugače obravnavajo človekovo osamljenost. Tudi v »prekinjeni zvezi« mlade avtorice iz Krškega, Marije Mirtič, gre za osvetljevanje osnovne situacije posameznika, ki je ali »osamljen«, ali je »otok sredi otokov«, samostojno življenje sredi neštetih drugih samostojnih življenj — kot pač na logično resnico človeka kot življenja v eni osebi gledamo. Svetleje ali temneje, obupano ali s polno močjo tovrstne resnice. — V režiji Marka Sosiča, ki je opremil zgodbo s telefonskimi znaki, bleščečim valčkom, ki pripoveduje o trenutnem uradnem optimizmu sodobne družbe, ter filtrom glasu, ki je na drugi strani žice. Ona — igra jo Bogdana Bratuž — namreč kliče telefonsko številko »klica v duševni stiski« in tam je On — igra ga Anton Petje — ki se s šarmantnim, sladkobnim nasmeškom postavi v službo njenih stisk. Sin se je pred enim letom odselil, samo za sina je živela, mož je bil vedno le privesek, mati jo je spravila v poroko s človekom, do katerega ni nikoli čutila globljih vezi. Tri leta kasneje je spoznala moškega, ki mu je pustila do svojega bistva, otrok je pravzaprav njegov in ne možev, sicer pa je Ona utrujena, brez prave volje, hodi na možev grob in obnavlja svojo zgodbo ter praznino v tej isti zgodbi. Tukaj prične prihajati do zanimivega preobrata, specialist za odpravljanje stisk se naveže na nekoliko čudno in zastrto žensko, potrt je, če ga ne pokliče — pride do presenetljivega obrata planov, kjer smo kot poslušalci pri Njem in slišimo Njo na drugem koncu telefonske žice, dokler se slednjič ne izkaže, da je usodni moški Njenega življenja in torej oče njenega izginulega sina prav radijski strokovnjak za srečo. On je po razkritju srečen, kar vzhičen, Ona pa je užila (verjetno) preveliko dozo tablet in bo najbrže — o čemer tudi govori — zaspala za vedno.

Odlika igre, je v negotovi atmosferi, saj do zadnjega namreč ni mogoče spoznati, ali Ona že v začetku prepozna Njega ali ne. Na ta način sta nastala plana dveh svetov, ki sta ga oba igralca učinkovito in plastično izoblikovala. Bogdana Bratuž je umestno vztrajala na tisti odmaknjenosti in vendar vključenosti, ki je ves čas vzbujala zanimivo dvoumje in je delovala s svojo nedorečenostjo in molkom v bistvenih pojasnilih, Anton Petje pa je slikovito in zelo šarmantno upodobil pooseblanje optimističnega potrošništva, ki se smeji z vseh reklamnih lepakov pa četudi gre za usodne duševne stvari. Vznesena diaboličnost očiščenega nasmeška je bila zadeta podoba časa, ki naj bi premagal vsakršno stisko in to vseh ljudi.

JANEZ POVŠE

V Jadranskem koledarju neposredno pričevanje o černobilski katastrofi

»Tiste pomladanske noči, konec aprila, je v oknih, na črnem zaslonu noči nenadoma zažarela rdeča zarja. Plamenela je, kakor severni sij, ki ga v ukrajinskem Polesju niso nikoli videli. Romantično lepa, kakor plapolanje zastav ob bližajočih se prvomajskih praznikih. Tiha, brez šumenja, brez grmenja umetnih ognjev na dan zmage. Hladna in nevarna, kakor zagonetna slutnja Apokalipse.«

Tako se začne članek Stojana Spetiča o černobilski tragediji. Znani novinar je obiskal Sovjetsko zvezo kmalu po jedrski katastrofi in tam preživel dalj časa.

* * *

»Kdo ve, kaj je pred davnimi, davnimi leti, pred stoletji, pred poltisočletjem in več navedlo prvega kraškega ali istrskega planotarja, da se je spustil tja v zadnji zatrep globače, kjer se Sopotov curek preko prepadne stene zavrta v apnenčeve sloje Glinščice?«

Tako pa se prične članek Bojana Pavletiča z naslovom »Botač: tretja zapornica umirajoče vasi«.

Srečanje vdrugič prekinili

Inter - Dukla šele v sredo

MILAN — Tokrat ni bilo treba počakati 79 minut. Ponovljeno tekmo med Interjem in Duklo iz Prage za osmino finala nogometnega pokala UEFA so odpovedali, še preden sta ekipi sploh stopili na igrišče. Sodnik Quiniou s sodelavcama in kapetanoma obeh ekip, vsi so bili v civilu, je ob 16.17, se pravi nekaj minut pred predvidenim pričetkom srečanja, preveril vidljivost na polju stadiona San Siro. Megla sicer ni bila pretirano gosta, a francoski sodnik je vseeno sklenil, da razmere niso bile ugodne. Njegovo odločitev so vsi označili za modro. Obstajala je namreč resna možnost, da bi morali srečanje pred iztekom zopet prekiniti.

Predsedstvo UEFA je sklenilo, da bodo srečanje odigrali prihodnjo sredo, milansko društvo pa mora najeti rezervni stadion, kjer bi morebiti lahko v četrtek ponovili srečanje, če bi zaradi megle prišlo še do tretje odložitve.

Košarka: v 2. kolu finalne skupine pokala prvakov

Tracer in Zadar uspešna

Makabi - Tracer 79:97 (37:51)

MAKABI TEL AVIV: Lassoff 4, Aroesti, Corneliu, Berkovitz 10, Lipin 7, Yamchi 10, Magee 27, Johnson 21, Arditi, Steinberger.

TRACER MILAN: Bargna 2, Boselli 4, Pittis 5, D'Antoni 15, Premier 31, Meneghin, Gallinari, Barlow 14, McAdoo 26, Governa.

SODNIKA: Rigas (Gr.) in Brys (Bel.). PM: Makbi 28:35; Tracer 20:26. PON: Meneghin (37). 3 TOČKE: Makabi 1:13 (Aroesti 0:1; Lipin 0:1; Yamchi 1:6; Magee 0:1). Tracer 9:18 (Boselli 0:1, Pittis 1:3; D'Antoni 3:6; Premier 5:8). GLEDALCEV: 10.000.

TEL AVIV — V svoji najboljši tekmi v letošnji sezoni je milanski Tracer, ki je v prvem kolu finalne skupine pokala prvakov nepričakovano izgubil v Orthezu, včeraj zasluženo in visoko premagal v Tel Avivu domače moštvo Makabija. Milančani so bili v vseh elementih igre boljši od Izraelcev, ki niso uspeli najti protiorožja proti razigranim Milančanom.

Za to zmago je treba pohvaliti vse milanske košarkarje, še posebno pa razigrana Premiera in Američana McAdooa.

Po tej zmagi so Milančani zopet v boju za superfinale.

Zadar - Žaljgiris 82:78 (48:37)

ZADAR: Pahlić 1, Popović 16, Matulović 21, Šarlija, Blažević 5, Vranković 10, Petranović 15, Komazec 8, Obad 6, Skroče.

ŽALJGIRIS KAUNAS: Brazis 1, Visockas 2, Čilis, Lekarauskas, Krapikas, Kurtinaitis 25, Sabonis 29, Joulaskas, Homičus 8, Jovajša 13.

SODNIKA: Kotleba (ČSSR) in Klinbiel (ZRN). PM: Zadar 14:21; Žaljgiris 21:29. PON: Obad (26), Vranković (36). 3 TOČKE: Zadar 8:20 (Popović 4:11; Matulović 2:6; Komazec 2:3); Žaljgiris 9:29 (Brazis 0:2; Kurtinaitis 5:12; Sabonis 3:6; Homičus 1:6; Jovajša 0:3). GLEDALCEV: 4.000.

ZADAR — Zadrčani so z izredno dobro igro v prvem polčasu zasluženo premagali medcelinske prvake Žaljgirisa iz Kaunasa. V tem prvem delu tekma sta zlasti dobro igrala Matulović in v obrambi Vranković, pri gostih pa je bil skoraj neustavljiv Sabonis.

V nadaljevanju so Sovjeti igrali mnogo bolje in tako se je bil oster boj za vsako točko. V končnici srečanja pa so bili Zadrčani le prisebnejši in tudi zasluženo zmagali.

Real Madrid (Šp.) - Elan Orthez (Fr.) 87:95 (38:46)

POKAL PRVAKINJ

Beograjčanke uspešne

BEOGRAD — V drugem kolu pokala prvakinj so včeraj košarkarice Partizana v Beogradu premagale romunsko moštvo Universitatee z 88:80 (49:34). Najboljša v Partizanovih vrstah je bila Krivokapićeva, ki je dosegla kar 31 točk, dobro je igrala tudi Komnenovićeva (23).

Rokomet: na SP v Nizozemski

Jugoslavija brez odličja

Žensko svetovno prvenstvo na Holandskem se naglo bliža koncu. Po neverjetnem porazu proti Vzhodni Nemčiji z gladkim izidom 27:17 si je Jugoslavija bržkone zapravila vse možnosti za eno od svetovnih odličij, po vsej verjetnosti pa se bo borila za peto mesto.

Danes bo na sporedu nekaj važnih tekem. V A skupini, v kateri nastopa tudi Jugoslavija, bo derbi kola Sovjetska zveza - NDR. Vzhodnim Nemkam je dovolj, da tekmo izenačijo, da se uvrstijo v veliki finale, Sovjetinje pa bi morale zmagati, če bi hotele računati na končno slavje. V primeru zmage Jugoslavije proti domači Nizozemski bi se Mirjana Djurica in soigralke borile za peto mesto, nato pa (v A skupini) Madžarska za sedmo, Nizozemska za deveto in Avstrija za 11.

Kakorkoli že, to svetovno prvenstvo bodo za jugoslovanske barve zabeležili kot neuspeh, saj je po odličnih igrah v kvalifikacijski skupini in po remiju s Sovjetsko zvezo, v finalni skupini pravzaprav le v tekmi z NDR popolnoma razočarala. Psihološko je popustila na vsej črti in visok poraz je bil tu.

Smučanje: superveleslalom za evropski pokal

Italijan Tomba tretji

OBEREGGEN (BOCEN) — Avstrijec Rainer Salzgeber je osvojil včerajšnji superveleslalom za evropski pokal v Obereggnu. 20-letni Avstrijec, svetovni mladinski prvak, je bil prvi pred Zahodnim Nemcem Rothom in Italijanom Albertom Tombo. Po slalomu, ki je bil v sredo, in včerajšnjem superveleslalomu so tudi sestavili lestvico za kombinacijo. Prvi je tako Avstrijec Bernhard Gstrein, drugi Zahodni Nemec Armin Bitter, tretji pa Italijan Heinz Holzer.

Poleg tretjega mesta Tombe je italijanska vrsta včeraj osvojila še peto s Camozzijem, medtem ko so se tokrat Jugoslovani slabo odrezali. Najboljši je bil še Sašo Robič, ki je osvojil 41. mesto (1'34''31).

VRSTNI RED: 1. Salzgeber (Av.) 1'30''72; 2. Roth (ZRN) 1'31''07; 3. Tomba (It.) 1'31''46; 4. Stocker (Av.) 1'31''95; 5. Camozzi (It.) 1'31''80.

Smuk: Švicarji najhitrejši

GRÖDEN — Včeraj so bile trening tekme v smuku za SP, ki bo jutri v Grödnu. Najhitrejši so bili Švicarji. Najboljši čas je dosegel Peter Müller (2'02''95), drugi je bil Katonen (2'03''33), tretji Zurbriggen (2'03''85), četrti pa Mahrer (2'03''87). Tudi na tem treningu je bilo očitno, da so Avstrijci še vedno v hudi krizi. Najboljši Avstrijec je bil veteran Stock (peti s časom 2'03''88).

Najboljši od Italijanov je bil Igor Cigolla (14.), Mair in Sbardellotto pa tega treninga se nista udeležila zaradi lažjih poškodb. Danes pa bosta na uradnih treningih regularno na startu.

Figinijeva z najboljšim časom

VAL D'ISERE — Švicarka Michela Figini je zabeležila najboljši čas na treningu za današnji smuk za SP v Val D'Iseru.

America's Cup: odložili včerajšnjo regato

FREMANTLE — Zaradi pomanjkanja vetra so včerajšnjo regato odložili na danes. Italia se bo tako pomerila s posadko Heart of America. Azzurra pa bo brez tekmeca, ker je Challenge Frence odstopil.

Sinoči v tržaški športni palači »Buon Natale sport«

Množično za mlade in stare

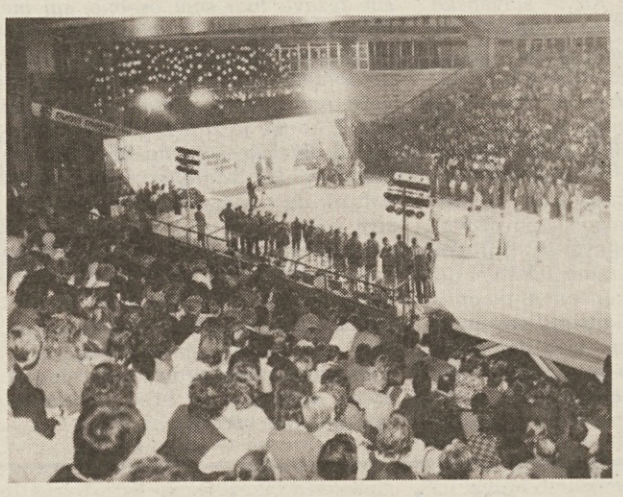

Sinoči se je v tržaški športni palači zbralo res dosti ljudi, da bi si ogledalo uspelo pobudo tržaške občine s sodelovanjem odborništva za šport in športne občinske izpostave. Uradne govore so imeli tržaški župan Giulio Staffieri, ki je predvsem poudaril popularnost te pobude, tržaški škof Bellomi in odbornik za šport na tržaški občini Giorgio Salvagno.

Sledili so nastopi orodnih telovadcev ter kotalkarjev, med katerimi sta se izkazali Borova telovadka Poljanka Pavletič, ki je izvedla dve vaji, ter Poletov kotalkar Samo Kokorovec.

Navdušenje se je kar stopnjevalo, ko so nagradili vse tržaške športnike in športnice (marsikdo od teh je že sivolas), ki so kdajkoli oblekli dres državne reprezentance. Z znanimi nogometaši Colaussijem ali Pasinatijem so korakali ramo ob rami veslači, teniški igralci, balinarji, med temi je bil tudi namiznoteniški igralec, nekdanji član Bora in državni prvak Boris Košuta. Posebno nagrado je tudi dobil večkratni državni prvak v športih za prizadete Pavel Križmančič.

Seveda so bili nagrajeni tudi trenutno najboljši tržaški športniki, med katerimi je izstopala Valentina Tauceri, ki si je priborila stalno mesto v atletski državni reprezentanci.

Bil je torej res ljudski praznik športa, saj je bilo mladine ogromno, na plan pa so stopila taka društva, ki niso širše poznana (npr. »Amici di S. Giacomo« ali »Circolo lavoratori del porto«), vendar pa izredno dragocena v športnem delovanju mesta Trst. Hvalevredno je tudi, da so daljše spregovorili o Boru, oz. točneje o »slovenskem društvu Bor«, tako da je res množična publika slišala o tej naši mestni športni ustanovi.

Triletno sodelovanje z odbojkarskim društvom Bor

Ženski odsek odslej Bor Friulexport

Izvozno-uvozno podjetje Friulexport, ki že sponsorizira žensko člansko odbojkarsko ekipo Bora in je v zamejskih športnih krogih znano predvsem kot pokrovitelj združene ekipe Friulexport, ki je v sezoni 1984/1985 osvojila naslov državnega viceprvaka med mladinkami, bo odslej dalo svoje ime in finančno podprlo vse ženske ekipe Borovega odbojkarskega društva, od članske do miniodbojkarskih.

Tako so povedali včeraj na tiskovni konferenci v restavraciji Suban, ki so se je udeležili številni predstavniki raznih sredstev množičnega obveščanja, kot gostje pa predsednik ZSŠDI Odo Kalan, predsednik deželnega odbora FIPAV Silvano Pipan in predsednik deželnega Združenja športnih časnikarjev Augusto Re David. V uvodu tiskovne konference je predstavnik ŠZ Bor Mario Šušteršič poudaril, da je sponsorizacija triletna in obnovljiva, kar za naše razmere ni običajno. Nato je spregovoril predsednik podjetja Friulexport Aleksander Rustja, ki je v krajšem, a poglobljenem posegu pokazal veliko poznavanje odbojkarske problematike na Tržaškem in poudaril, da želi biti pokroviteljstvo prispevek za vzgojo novih rodov talentiranih odbojkaric, ki naj bi bile kos dosedanjim. Krajši zgodovinski prerez o odbojki pri našem mestnem društvu je podal sedanji predsednik OD Bor Pino Rojc.

Naj opozorimo še na poseg predsednika ZSŠDI Kalana, ki je poudaril hvalevrednost pomoči podjetja Friulexport, za katerega je znano, je še poudaril Kalan, da brez reklamnega povračila pomaga tudi nekaterim društvom v Benečiji, kar priča o velikem razumevanju tega slovenskega delovnega kolektiva za našo telesnokulturno dejavnost.

kratke vesti - kratke vesti

Danes »večer zvezd«

MONTECARLO — V Montecarlu se bo danes zbralo 17 svetovnih atletskih prvakov na »večeru zvezd«. V središču pozornosti bo Vzhodna Nemka Heike Dreschsler, ki je v tej sezoni izboljšala svetovna rekorda v daljini in v teku na 200 m. Poleg Drechslerjeve bodo priznanja prejele še: Bolgarki Donkova (100 m ovire), Kostadinova (višina), Britanka Withbreadova (kopje), Kitajki Li in Ping (hoja), Američanka Joynerjeva (šesteroboj), Norvežanka Kristiansenova (5.000 in 10.000 m), Italijanka Salcejeva (hoja), Romunka Puica (2.000 m) in Sovjetinji Stepanova (400 m ovire) in Kuznecova (hoja); med moškimi pa: Sovjeta Sergej Bubka (palica) in Sjedih (kladivo), Vuzhodna Nemca Beyer (krogla) in Schult (disk) ter Zahodni Nemec Tafelmeier (kopje).

V Egiptu afriške igre?

ALŽIR — Vse kaže, da bodo prihodnje, pete afriške igre leta 1990 v Egiptu. Končna odločitev pa bo padla te dni na sestanku afriškega športnega odbora, ki je te dni v Alžiru.

Četrte igre, ki bi morale biti leta 1982 in so jih odložili, pa bodo najverjetneje drugo leto v Najrobiju.

Politični azil Šalamanova že politični škandal?

SYDNEY — Zadeva z bolgarskim dvigalcem uteži Naumom Šalamanovom zadobiva že okvire pravega političnega škanadala. 19-letni Šalamanov je zaprosil za politično zatočišče že isti večer, potem ko je osvojil naslov svetovnega prvaka.

Vodja bolgarske odprave v Avstralijo Hristo Meranzov je izjavil, da je mladega bolgarskega dvigalca uteži ukradla neka teroristična organizacija, kar pa je avstralska policija demantirala.

Trener umrl med treningom

GENOVA — 35-letni Angelo Bignone, trener mladinskih nogometnih ekip Multeda, amatersko društvo v Genovi, je včeraj umrl med treningom zaradi srčne kapi.

Krasovi mladinci v rokometni D ligi

Poraz kljub igralcu več

Kras Trimac - Inter Aurisina 20:22 (6:9)

KRAS TRIMAC: Klinc, Sardoč, Gruden 2, Sandro Grilanc 5, Simoneta, Predonzani 3, Janko Milič, Mitja Grilanc 3, Volk, Kozlovič 7, Košuta.

V svojem drugem nastopu v D ligi so Krasovi mladinci znova nerodno izgubili.

Poraz je toliko bolj pekoč, saj so Nabrežinci dopotovali v Zgonik le s sedmimi igralci, za nameček pa eden od teh v začetku nadaljevanja zaradi poškodbe sploh ni stopil na igrišče. In tako so gostje celih trideset minut igrali z igralcem manj. Te prednosti Kraševci niso znali izkoristiti. Nasprotno, prav v tem delu so igrali katastrofalno in dovolili nasprotniku, da si nabere visoko prednost osmih zadetkov v 13. min., ko je bil rezultat 17:9 v korist Interja.

Predvsem so odpovedali v napadu, kjer je bila njihova igra brez pravih idej, in čeprav je bil vedno en njihov igralec zaradi številčne prednosti, prost, niso našli pravega načina, da bi ga zaposlili z uporabnimi žogami. Kozlovič je dosegel kar štiri od petih zaporednih zadetkov Krasa Trimac in tedaj se je začelo Krasovo zasledovanje, ki je privedlo le še do minimalnega zaostanka, več pa Lazarjevi varovanci niso zmogli, ker je bilo časa premalo in tako je zmaga povsem zasluženo pripadla požrtvovalnim gostom. (Z.S.)

O rimskem velestadionu

Predsednik CONI in izredni komisar nogometne zveze Franco Carraro je potrdil, da je možnost izgradnje novega nogometnega stadiona v Rimu pred svetovnim prvenstvom 1990 v pristojnosti rimske občine in vodilnih klubov Rome in Lazia.

Carraro je poudaril, da bodo stadion preuredili pred svetovnim prvenstvom v lahki atletiki, ki bo prihodnje leto. Zmogljivost bodo povečali od sedanjih 60 tisoč na 70 tisoč sedežev. Carraro se vsekakor zavzema za izgradnjo novega objekta.

Ženska rekreacijska skupina pri ŠD Adria

Zelo pomembno vlogo v naši telesni kulturi nedvomno ima rekreacijska dejavnost. In to ne samo, ker se naši ne več »mladi« ljudje telesno krepijo, temveč in predvsem zato, ker je ta dejavnost priložnost za družabnost, ki je za našo skupnost še kako potrebna. Predstavitev teh skupin začenjamo s ŠD Adria.

Vadbene ure, katere imajo na razpolago razne skupine za rekreacijo ustvarjajo večinoma težke pogoje za razvedrilo.

Pri ŠD Adria (vaje so v OS »F. Milčinski« na Katinari) vadi do 15 žensk dvakrat tedensko od 21. do 22. ure, seveda po vsakdanjih opravkih, ki segajo od raznih poklicev do obveznega gospodinjstva, ki itak zaposluje vse.

Rekreacijo vodi Vida Vidali. Vaje si ženske popestrijo z nekaj glasbe, program pa doživlja sproti poživitve in dopolnila.

Prostor na šoli ni idealno vadbišče, članice skupine pa se morajo z njim zadovoljiti. Med orodjem največ pogrešajo medicinke in blazine.

Na sliki: skupina rekreativk ŠD Adria.

Košarka: jutri v promocijskem prvenstvu

Tekma kola med Poletom in Stello Azzurro

Tri kola nas še ločijo od konca prvega dela pokrajinskega košarkarskega promocijskega prvenstva, ki postaja iz kola v kolo vse bolj zanimivo. Prejšnjo nedeljo je drugi poraz utrpela tudi vodilna Stella Azzurra. Prvo mesto si sedaj delijo štiri ekipe, med temi pa sta tudi Bor Radenska in Polet (drugi dve sta prav Stella Azzurra in Libertas). Naj še navedemo, da so borovci najuspešnejše moštvo v napadu (739 danih košev), ampak da njihova obramba ni ravno »nepropustna«. Košarkarji Radenske so doslej namreč prejeli 698 košev, kar je več kot vsaka druga postava, vštevši zadnje uvrščeni Green Star. Po pričakovanju so poletovci premagali zadnjega na razpredelnici in potrdili svojo veljavo. Tavčarjevi varovanci pa bodo že jutri prešli na »drugi ekstrem« in bodo v Repnu sprejeli v goste Stello Azzurro. To srečanje bo nedvomno vredno ogleda.

Na pravi poti je tudi Kontovel Electronic Shop, ki je kar suvereno odpravil neugodni Santos in pristal na začasno 6. mesto, s štirimi točkami zaostanka za prvimi.

Kontovelci bodo jutri igrali v gosteh. Spoprijeli se bodo s Ferroviariom, ki je po uspešnem startu zašel v krizo in zdrsel proti dnu. Železničarji pa so prav proti Boru dokazali, da so na igrišču neubranljivi do poslednje sekunde.

Zaskrbljujoče postaja stanje Brega Adriatherm. Korenovi fantje so proti Alabardi spet zabeležili poraz. Tudi po zaslugi sodniškega para, ki je na klop poslal celotno prvo postavo Brega. Glavni pomanjkljivosti ekipe Adriatherm pa sta nezadostna stopnja kondicije in fizične priprave ter nihanje v učinku igre. Proti Santosu pa bo zmaga za Breg skoraj nujna, tako kot je nujno dihanje po predolgi dobi prostega potapljanja. Dolinsko moštvo je potencialno gotovo boljše od trojice ekip, ki so višje na lestvici. Čas je, da Breg svojo vrednost dokaže tudi na igrišču. Proti Santosu bo težko, ker sta točki potrebni obema ekipama. Tržačani igrajo precej grobo. Bor Radenska bo gostoval v Miljah pri tamkajšnjemu Interju, ki krčevito lovi nove točke. (Cancia)

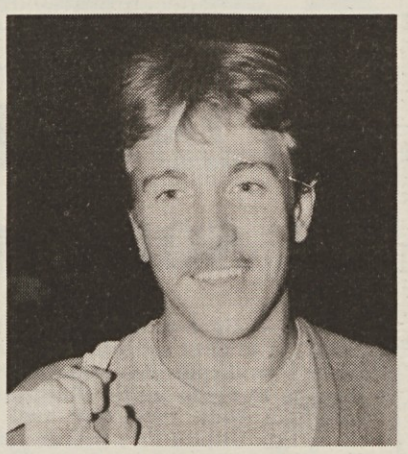

Adrijan Sosič (Polet)

Domovci spet favoriti

Domovci bodo v 5. kolu promocijskega prvenstva gostovali v Standrežu. Igrali bodo proti ekipi Fortitudo Istituto Manzoni, ki trenutno zaseda zadnje mesto na skupni lestvici.

»Belo-rdeči« so v prvih štirih kolih kar trikrat slavili in so zato tretji v družbi ekipe Grada, ki je v prešnjem kolu prvič klonila nasprotniku. V prešnjem kolu so namreč Semoličevi varovanci brez večjih težav premagali skromno ekipo Polisontine iz Pierisa. Kljub zmagi pa niso igrali, tako kot znajo.

Tudi v tem kolu so domovci nesporen favorit, toda ne smemo pozabiti, da je štandrežka telovadnica naše že večkrat presenetila. Pod so sicer pred kratkih popravili, toda koši so še vedno slabo pritrjeni. Poleg tega sestavlja ekipo Fortituda skupina igralcev, ki se borijo kot levi. Zato nedeljskega nasprotnika ne gre podcenjevati.

Tekma med Fortitudom in Domom bo na sporedu v nedeljo v štandrežki občinski telovadnici s pričetkom ob 11.30. (M. Čubej)

MLADINSKA KOŠARKA

Kontovelovi kadeti, ki so po petih kolih še nepremagani, bodo v nedeljo opravili pomemben test proti močnemu Don Boscu. Z zmago proti Don Boscu (igrali bodo v gosteh) bi Okretičevi varovanci že opravili precejšen del poti do prvega mesta. Bor Adriatherm bo gostoval na neugodnem terenu Ferroviaria A, Sokol pa bo doma igral proti Servolani Leasest.

V prvenstvu dečkov bo v Dolini zanimiv derbi med Bregom in Kontovelom, Sokol pa se bo na tujem pomeril s Sabo. (Cancia)

Goriško odbojkarsko prvenstvo under 16

Naš prapor Val zdaj vodi

Z neposredno zmago nad S. Luigijem je Naš prapor Val dohitel na lestvici nasprotnika in deli z njim prvo mesto. Olympia tokrat ni igrala, ker so tekmo prenesli, Soča Sobema pa je počivala. Soči so odvzeli točko na razpredelnici, ker po mnenju disciplinske komisije slovenski trener nima ustreznega dovoljenja, da lahko vodi moštvo s klopi. Povedali so nam tudi, da je to le prvi opomin in če se bo zadeva nadaljevala, bodo ukrepali do najstrožje kazni.

IZIDI 5. KOLA: Futura Torriana - Ronchi 3:2; Naš prapor-Val - S. Luigi 3:1; Fincantieri - Lib. Turriaco 3:0. Počivala je Soča.

LESTVICA: Naš prapor Val in S. Luigi 8, Futura Torriana in Acli Ronchi 6, Olympia 4, Soča Sobema 3, Fincantieri 2, Lib. Turriaco in Lib. Cormons 0.

UNDER 18 MOŠKI

V tej konkurenci je naš edini predstavnik Naš prapor Val pregazil Intrepido. Tudi neposredni tekmec Acli iz Ronk je zmagal, zato je stanje na lestvici ostalo nespremenjeno.

IZIDI 3. POVRATNEGA KOLA: Acli Ronchi - Futura Torriana 3:1; Intrepida - Naš prapor-Val 0:3; S. Luigi - Grado 3:0. Počivalo je moštvo Fincantierija.

LESTVICA: Acli Ronchi 18, Naš prapor Val 16, S. Luigi 10, Futura Torriana in Fincantieri 4, Intrepida in Grado 1.

UNDER 16 ŽENSKE

LIBERTAS CORMONS - DOM AGOREST 3:0 (15:11, 15:4, 15:7)

DOM AGOREST: Magda in Maša Braini, Gaeta, Hvalič, Makuc, Paulin, Bratina.

Proti močni ekipi iz Krmina so odbojkarice trenerja Danila Berdona igrale v okrnjeni postavi zaradi bolezni nekaterih veznih igralk. Kljub temu so naše igralke pokazale živahno igro in dober sprejem v polju, nasprotnice pa so z izrednim napadom in močno obrambo z velikim trudom prišle do zmage. Čakajo nas pa še zelo borbene prvenstvene tekme, kajti vse ekipe nastopajo s solidnimi igralkami. Domovke marljivo trenirajo in so obljubile, da bodo kmalu izbojevale prvo zmago. (D. D.)

IZIDI 5. KOLA: Dom Agorest - Farra 0:3; S. Luigi - Pall. Mossa 3:2; Morarese - Lib. Cormons 0:3.

IZIDA 6. KOLA: Agorest - Farra 3:1, Libertas Cromons - Dom Agorest 3:0.

LESTVICA: Lib. Cormons 10, S. Luigi 8, Farra, Mossa, Morarese in Sovodnje Agorest 4, Dom Agorest 0.

(Marko J.)

Nogomet: zaostala tekma prvenstva naraščajnikov

Slovenski derbi Brežanom

Primorje - Breg 1:2 (1:1)

STRELCI: Luxa za Primorje, Mauri in P. Dazzara za Breg.

PRIMORJE: Franza, De Carli, Pahor, Mirjam Trampuž, Škabar, Luxa, Savi, Sardoč, Battigelli, Moreno Trampuž, Husu (Puntar).

BREG: Gigli Fanò, Štrajn, Ota, M. Gombač, Švab, K. Dazzara, Mauri, R. Gombač, Vrše (Degrassi), P. Dazzara, Buzzi.

V zaostalem srečanju prvenstva najmlajših je v slovenskem derbiju na Proseku Breg zasluženo premagal domače Primorje. Srečanje se je za Prosečane zelo dobro začelo, saj so domačini povedli že v 2. minuti z Luxo, ki je po lepi kombinaciji ugnal nasprotnikovega vratarja.

Nogometaši obeh ekip so imeli dokajšnje težave z burjo, kljub temu je bila tekma zanimiva in izenačena. Primorje je imelo še eno priložnost za zadetek, toda Moreno Trampuž je ni znal izkoristiti. Tudi Brežani so igrali precej napadalno in z Maurijem stanje izenačili.

V drugem polčasu so Brežani imeli pobudo v rokah. Najprej so zastreljali enajstmetrovko, da bi nato P. Dazzara dosegel drugi zadetek in tako priigral svojemu moštvu zasluženo zmago. Naj omenimo še, da bi lahko Brežani dosegli še kak zadetek, dvakrat pa se je žoga odbila od vratnice.

S to zmago so se Bregovi nogometaši povzpeli na četrto mesto prvenstvene lestvice. (M. Š.)

LESTVICA: Olimpia 21; Montebello in San Giovanni 20; Breg in San Sergio 19; CGS 18; Portuale in Triestina 14; Zaule in Campi Elisi 13; Fortitudo 12; San Luigi 11; Don Bosco 10; Giarizzole 8; San Vito 7; Primorje 4; Opicina 2; S. Andrea 1.

Karate vse bolj popularen pri nas

Pred kratkim sta se v Padovi na mednarodnem srečanju v karateju srečali ekipi Karate klub Emona iz Ljubljane, ki jo vodi japonski mojster Takaši in ekipa iz Padove, ki uvršča mnogo državnih reprezentantov. Srečanje so organizirali s posredovanjem zamejskega karate kluba Shinkay, ki ga vodi mojster Sergij Štoka. Na sliki postrojeni ekipi s Takašijem in Štoko.

obvestila

ŠD MLADINA

obvešča, da za letošnje tradicionalno zimovanje, ki se bo odvijalo na Pohorju od 20. do 27. decembra 1986, se interesenti lahko vpišejo in dobijo vse podrobne informacije do nedelje, 14. t.m., od 19. do 21. ure v Domu A. Sirk v Križu.

ŠD BREG — SMUČARSKI ODSEK

priredi od 22. do 28. t.m. zimovanje v Domu Mangart v Žabnicah. Vpisovanje še danes, 12. t.m. od 20.30 do 21.30 na sedežu društva. Nadaljuje pa se tudi sejem rabljene smučarske opreme na društvenem sedežu in sicer od 20.30 do 21.30.

SPDT

obvešča, da se na Liceju Prešeren (Vrdelska ulica 13/2) nadaljuje predsmučarska in rekreacijska telovadba vsak petek ob 20.30. Telovadbo vodi Davor Zupančič.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Grošelj in Jelinčič v Gorici o Karakorumu '86

V Kulturnem domu v Gorici bo v sredo, 17. t. m., lepo alpinistično slavje. Ob 20.30 bosta alpinista Viki Grošelj in Dušan Jelinčič predavala o nedavni zelo uspešni odpravi Karakorum '86, med katero so plezalci dosegli vrsto izredno važnih uspehov v jugoslovanskem, pa tudi svetovnem merilu. Viki Grošelj, vodja odprave, je letos poleti osvojil osemtisočaka Broad Peak in Gašerbrum II ter tako opravil edinstveni podvig, Jelinčič pa je, kot znano, osvojil 8047 m visoki Broad Peak. Predavanje bo dvojezično, opremljeno pa bo z barvnimi diapozitivi.

Društveni večer SPDT

Društveni večer SPDT bo na sporedu v četrtek, 18. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.) ob 20.00. Člani bodo s svojimi diapozitivi prikazali delovanje skozi vso letošnjo sezono.

Predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT

Drevi se nadaljuje predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT, ki jo na Liceju Prešeren (Vrdelska cesta 13/2) vsak petek ob 20.30 vodi Davor Zupančič. Telovadba se odvija že mnogo let, traja pa tja do poletja. Mnogo sezon jo je vodil Giani Furlanič, lani Rado Gruden, letos pa jo je prevzel alpinist Zupančič.

Smučarsko delovanje SPDT

SPDT prireja tudi letos redni tradicionalni smučarski tečaj za začetnike (dijake), začetnike (odrasle) in nadaljevalni tečaj za tiste, ki že znajo smučati. Tečaji bodo že deseto leto zaporedoma v Ravascletti oz. na Zoncolanu in sicer ob nedeljah 11., 18. in 25. januarja ter 1. februarja 1987. Vpisovanje je na sedežu društva (Ul. sv. Frančiška 20/3. nad.) ob ponedeljski od 19.00 do 20.00 ter v četrtek, 18., in petek, 19. t.m, od 19.00 do 21.00 ter v soboto, 20., od 10.00 do 13.00. Cene so nespremenjene že tri leta, organizator pa poskrbi tudi za varstvo osnovnošolskih otrok, ki imajo probleme glede spremstva. V tem primeru je obvezno včlanjenje v smučarsko zvezo FISI.

Odhod avtobusov bo točno ob 6.30 izpred sodnijske palače na Trgu Ulpiano v Trstu. Člani in tečajniki imajo popust na dnevnih kartah.

Obeležje dolgoletnemu predsedniku SPDT Zorku Jelinčiču

Klub starih goriških študentov, ki je doslej postavil že vrsto spominskih obeležij zaslužnim primorskim rojakom, pripravlja novo pobudo. V nedeljo, 14. t. m., ob 13.00 bodo v Ilovci pri Podmelcu odkrili spominsko ploščo dolgoletnemu predsedniku SPDT Zorku Jelinčiču. Jelinčič je namreč leta 1946 skupno s še nekaterimi tovariši obnovil delovanje planinskega društva v Trstu, predsedniško mesto pa je imel do smrti leta 1965.

Bližnje delovanje SPD Gorica

Zanimanje za smučarsko sezono pri SPDG je izredno. Letos se bo na sneg podalo mnogo smučarjev, ki jih je za kar dva avtobusa. Kot vedno se bodo podali na Nevejsko sedlo, tečaji pa se bodo začeli, ko bo dovolj snega.

• • •

Pred kratkim je bil v dvorani v Ul. Croce v Gorici v organizaciji SPDG večer z domačimi diapozitivi, na katerem sta dva člana, ki sta prehodila slovensko transverzalo, prikazala slike z le-te.

bogata izbira zimske opreme
START sport
OPČINE — Narodna ul. 87
Tel.: 213193
PROSEK 551
Tel.: 251040

VSA OPREMA ZA
SMUČANJE
IZREDNE
CENE & KAKOVOST
SPORT PRIX
VELEBLAGOVNICA
ZA ŠPORT
FERNETIČI 24
Tel. 213780
V nedeljo, 14. 12., in v ponedeljek, 15. 12., odprto

danes igra za vas - danes igra za vas

Miladin Černe

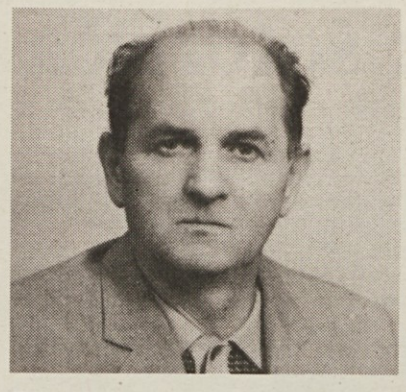

Tokrat nismo za sodelavca te rubrike izbirali med športniki, saj smo se obrnili do Miladina Černeta, predsednika Društva slovenskih upokojencev za Goriško. Dejstvo pa je, da so se goriški upokojenci v zadnjih letih dobro organizirali in to tudi na telesnokulturnem področju, tako da so v zadnjih sezonah pripravili več zanimivih pobud. Med zadnjimi naj podčrtamo uspešen balinarski turnir s prisotnostjo ekip z obeh strani meje. Prejšnji teden je Vera Stopper pravilno napovedala 11 izidov.

totocalcio

Ascoli-Roma	1	X	2
Avellino-Sampdoria	X		
Brescia-Empoli	1		
Fiorentina-Inter	1		
Juventus-Torino	1	X	
Milan-Napoli	1	X	
Udinese-Atalanta	1	X	2
Verona-Como	1	X	
Bari-Cremonese	X	2	
Catania-Messina	X		
Sambenedettese-Parma	2		
Rimini-Reggiana	2		
Matera-Giulianova	1		

konjske dirke - konjske dirke

V prvi dirki v Rimu je kljub neugodni startni številki naš nesporni favorit Alexia Charlotte (sk. 2). Od ostalih skupin naj omenimo konja Diva D'Assia (sk. 1) in Dornia (sk. X).

Tudi druga dirka bo v Rimu. Na 2.040 m je favorit Dalila Om (sk. 1), nevarna sta še Claymre (sk. X) in Delux (sk. 2).

V Milanu je naš favorit št. 3 Samurai (sk. 1). Za ostala mesta naj omenimo Lunaspisa (sk. X) in Alex Om (sk. 2).

V Padovi je navkljub visoki startni številki glavni favorit konj skupine 2 Cedrinca. Omembe vredna sta še Dantez (sk. 1) in Belson (sk. X).

V Turinu (2.100 m) ima največ možnosti član skupine 1 Baguio, ob njem velja omeniti še Dettiro (skupina X - v ugodnem startnem položaju) in Bislianta (sk. 2).

Zadnja dirka bo v Trstu (1.660 m). Cantore Rl (sk. 1) je naš favorit. Omeniti je treba še konja Scaccomatto (sk. X) in Cussaba (sk. X).

DIRKA TRIS

Dirke za nagrado Ugo Bottoni se bo udeležilo 19 konj. Težko je napovedati zmagovalca, poskusimo s konjem številka 1 Daiacco GM. Sledita mu Cora OM in Cayetano.

Za sistemiste: Docteur VB (št. 8), Biene (št. 5) in Dadone AG (št. 4).

totip

1. — prvi	2		
drugi	X	1	
2. — prvi	1		
drugi	X	2	
3. — prvi	1		
drugi	X	2	
4. — prvi	2		
drugi	1	X	
5. — prvi	1		
drugi	X	2	
6. — prvi	1		
drugi	X	2	

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 120.- din, naročnina za zasebnike mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

12. decembra 1986

Ciudad de Mexico hira zaradi onesnaženosti zraka

Labodji spev milijonskega mesta ki zastruplja svoje prebivalstvo

CIUDAD DE MEXICO — Če v Ankari, kot smo poročali včeraj, točijo grenke solze zaradi primanjkovanja vode, se v Ciudad de Mexicu prav malo zabavajo, saj njim primanjkuje... zraka.

Najbolj obljudeno mesto na svetu je namreč po vseh statistikah tudi najbolj onesnaženo, pravi raj izključno za strastne kadilce, saj pravijo, da dihati v Ciudad de Mexicu pomeni pokaditi najmanj 40 cigaret dnevno. 18 milijonov prebivalcev je na tem, da na lastni koži spozna posledice hude ekološke katastrofe, saj se postopoma zastruplja. K sestavi nezdravega ozračja Ciudad de Mexica, pripomore dnevni doprinos 11 ton najrazličnejših strupenih kemičnih snovi, od ogljikovega oksida, žveplovega dioksida, svinca, železa, kadmija, da o vsemogočih bakterijah in mikrobih niti ne govorimo.

Ciudad de Mexico ima žal še eno negativno karakteristiko, ki je zgolj geografskega značaja. Nahaja se namreč na dnu dokaj ozke globeli, ki jo zapirajo ognjeniki in 5.000 metrov visoke gore vulkanskega izvora. Posebno v zimskih mesecih ne prodrejo do mesta niti najmanjše sapice, kar pomeni, da se nad mestom ustvari lebdeča rdečkasta megla, ki so jo ekologi kratkomalo označili za »smrtonosno«.

Gorovje, ki obdaja mehiško glavno mesto pa povzroča tudi zoprno meteorološko reakcijo toplotne inverzije. Tudi ta naravni fenomen pesti Ciudad de Mexico v zimskih mesecih, ko mesto tlači tanka plast vročega zraka, ki ne prepušča hladnega nižinskega in kajpak onesnaženega zraka. Vse dokler se ta vroča plast ne razprši, se mesto »kuha« v lastnih strupih. Po mnenju predsednika ekološkega združenja Jorga Gonzalesa Torresa je 24 ur takega ozračja čisto dovolj, da do smrti zastrupi dojenčka ali starejšo bolehavo osebo.

V Ciudad de Mexicu, kjer dnevno kroži 3 milijone avtomobilov in kjer se 130 tisoč večjih in manjših industrij nahaja v mestnem območju, so odkrili izredno visoke količine svinca v materinem mleku in v krvi otrok (kar 80 mikrogramov v decilitru krvi, medtem ko norma ne presega 10-15 mikrogramov). Nič čudnega torej, če se skušajo, čeprav v zamudi, rešiti najavljene ekološke katastrofe, da ne bodo »crknili vsi kot muhe«, kot je na pet stolpcevzapisal eden izmed dnevnikov zastrupljenega mesta.

125 milijard lir za sončno energijo

RIM — Upravni svet vsedržavne ustanove za alternativno energijo ENEA, ki je sicer pretežno v rokah zagovornikov jedrske energije, je odobril širokopotezen raziskovalni program za izkoriščanje sončne energije in njeno neposredno spreminjanje v električno energijo. Pri programu bodo sodelovali tudi industrijci. Predvidena je naložba okrog 125 milijard lir v triletju 1987-89, katerim gre prišteti še najmanj 25 milijard za raziskave in poskuse v režiji industrijskih podjetij, tako da bo globalna letna investicija na vsedržavni ravni znašala kakšnih 50 milijard lir.

Margaret Thatcher: Pred vsako politično debato me je strah

LONDON — *»Vsakič, ko stopim v predstavniški dom (poslansko zbornico), kjer me čaka težka politična razprava, se pošteno bojim!« To je povedala med radijsko oddajo v živo Margaret Thatcher in nemalo presenetila poslušalce, ki so se vprašali, čemu potem premierki pravijo »železna« dama... Thatcherjeve je strah predvsem interpelacij, ki so bile vselej preizkusni kamen za vsakega ministrskega predsednika, saj mora tedaj pokazati vso svojo spretnost tako na področju dialektike in smisla za humor kakor na področju politične bistroumnosti. Skupku teh vrlin pravijo, da je to zmagovito orožje, s katerim se je ponašal Winston Churchill.*

Zaradi vohunstva aretirali zahodnonemškega funkcionarja

BONN — Zahodnonemško obrambno ministrstvo je sporočilo, da so pred tremi dnevi aretirali nekega visokega funkcionarja, ki ga obtožujejo vohunjenja v korist neke vzhodnoevropske države. Hamburški Bild Zeitung je že navedel, da se funkcionar imenuje Jürgen Westphal in da je bil odgovoren za načrtovanje pri generalštabu oboroženih sil.

Na včerajšnji tiskovni konferenci v Karlsruhu je zvezni prokurator Kurt Rebmann navedel, da je avgusta letos aretiranemu funkcionarju predlagal »dodatno delo« neki dr. Sternberg, ki naj bi bil agent vzhodnoberlinske STASI. Po trditvah Rebmanna ni funkcionarju še uspelo posredovati nobene tajne informacije. Zahodnonemška protiobveščevalna službe MAD je namreč funkcionarja že dalj časa nadzorovala, saj je zabredel v težave in se udajal alkoholu. Ob tem Bild Zeitung navaja, da je bila vzrok teh težav nenadna smrt funkcionarjeve žene leta 1981.

Sedanji primer v marsičem spominja na beg visokega funkcionarja zahodnonemške protiobveščevalne službe Hansa Joachima Tiedga lani, ki je prav tako postal vohun zaradi osebnih težav in alkoholizma. Tiedgu pa je uspelo zbežati v Vzhodni Berlin preden so ga aretirali agenti MAD. Zaradi tega bega se je ZRN znašla v težavah, saj je Tiedge razkril zahodnonemško vohunsko mrežo. Prav zaradi tega zapleta so v Zvezni republiki Nemčiji začeli budno paziti na tiste svoje funkcionarje, ki so iz najrazličnejših razlogov zabredli v težave. Če so trditve prokuratorja Rebmanna pravilne, so tokrat onesposobili prevsem potencialnega vohuna, ki ni še razkril nobene skrivnosti. Kot tak je primer precej »nedolžen«, seveda za nadrejene, ne pa za aretiranega funkcionarja, ki bo v celoti plačal svojo krivdo.

Exonov nebotičnik Japoncem

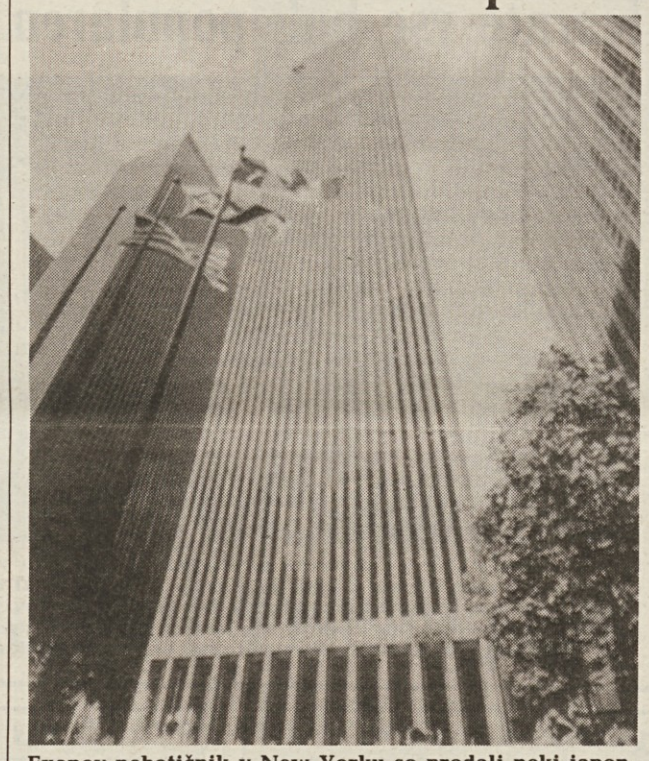

Exonov nebotičnik v New Yorku so prodali neki japonski družbi za 610 milijonov dolarjev (Telefoto AP)

Dražba »radioaktivnega« mleka

RIM — Državna ustanova za odkup kmetijskih pridelkov AIMA bo dala na dražbo 23. decembra ves sir in mleko, ki so ju umaknili s tržišča v okviru protiukrepov po jedrski katastrofi v Černobilu. To pomeni, da to mleko in sir nista več radioaktivna. Kupci se bodo morali vsekakor obvezati, da bodo blago uporabili kot živinsko krmo, ali pa ga izvozili v države izven Evropske gospodarske skupnosti, ki niso tradicionalne porabnice mleka in sira, oziroma njunih izdelkov, kot je na primer smetana.

Potovalna skrinja s krokodili

PARIZ — Cariniki na pariškem letališču Orly so bili nemalo presenečeni, ko so odprli veliko kovinasto potovalno skrinjo, h kateri je bil pritrjen listek z napisom »osebna prtljaga«. Namesto vsega, kar po navadi sodi v takšne pošiljke, je bil v njej pravi zoološki vrtec: opice, krokodili, kače, želve in vsakovrstni plazilci. Gre za živali, ki so zaščitene, nekatere pa sploh zelo redke. Skrinja je pripotovala iz Francoske Gujane, ki sodi med središča tihotapljenja redkih živali, o katerem pravijo, da je prav tako donosno kot tihotapljenje mamil.

■ MOSKVA — Pravda je včeraj javila, da so člani zahodnonemške polarne odprave našli sovjetsko antarktično bazo »Drižnaja-1«, ki je dobesedno izginila oktobra, kar so spet prvi ugotovili znanstveniki iz Zahodne Nemčije. Bazo so namestili že pred desetimi leti na 200 kilometrov dolgem in 100 kilometrov širokem ledenem polotoku, ki pa se je pred poldrugim mesecem razklal na tri dele: enega od teh so nemški raziskovalci našli in z njim tudi povsem nedotaknjeno bazo z letališčem vred. Baza ni bila na srečo naseljena. Pravda je oktobra ostro kritizirala odgovorne v Moskvi, češ, kaj je bilo treba polarnega oporišča na tako odročnem in nevarnem območju, včeraj pa je kritiko obnovila in še zaostrila.

Po potresu: šotorišča

Po parkih središča bolgarskega mesta Stražice so po potresu 7. decembra postavili šotore za prebivalstvo, ki je ostalo brez strehe nad glavo (AP)

Italija na 2. borzi utrjuje svojo kongresno ponudbo

Vse večji pomen kongresnega turizma pri uresničevanju turističnega dohodka

FIRENCE — V toskanskem glavnem mestu se je pred dnevi končala 2. borza kongresnega turizma, edina tovrstna prireditev v Italiji. Kot taka predstavlja obvezen kažipot za sektorske operaterje, turistične agencije in za predstavnike kongresnih palač ter vseh tistih hotelskih struktur, ki se bavijo s kongresnim turizmom.

Za razliko od 1. lanskoletne borze, ki je bila posvečena predvsem predstavitvi ponudbe, je letošnja že prešla v operativno komercialno fazo. Med številnimi segmenti, ki sestavljajo celokupno turistično ponudbo, je kongresni segment nedvomno velikega pomena, saj s svojimi 10.000 kongresi ustvarja kar 2.000 milijard lir prometa. V to številko so seveda všteta tudi poslovna srečanja in družabna srečanja podjetij. Italijanska letalska družba Alitalia je v teh letih pri tem odigrala pomembno vlogo v sponzorstvu najpomembnejših kongresov v Italiji. Zagotovila je tudi tehnično oporo tej dejavnosti. Prav tako se je vsestransko zavzela pri organiziranju študijskih izletov za sektorske operaterje in propagiranju italijanske kongresne ponudbe. Levji delež pa je imela tudi pri organizaciji prve in druge borze kongresnega turizma. Letošnje borze se je udeležilo 180 operaterjev iz ZDA, Brazilije, Argentine, skandinavskih držav itd..

Kot je poudaril predsednik Italijanske turistične ustanove Gabriele Mochetti je ključno vprašanje ustanovitev tako imenovanega »convention bureau«, ki bi vsklajeval in združeval ponudbo. To seveda tako v javnem kot v zasebnem sektorju. Precej besed so na letošnji borzi namenili zavarovalni problematiki. Neka zavarovalnica je tako predlagala organski poseg na to področje, s katerim bi zavarovali priprave in organizacijo kot tudi posameznega udeleženca.
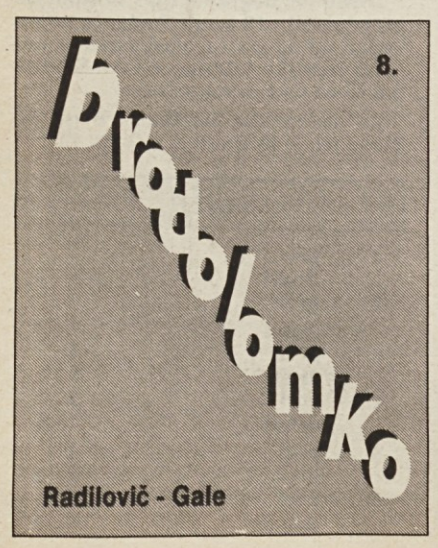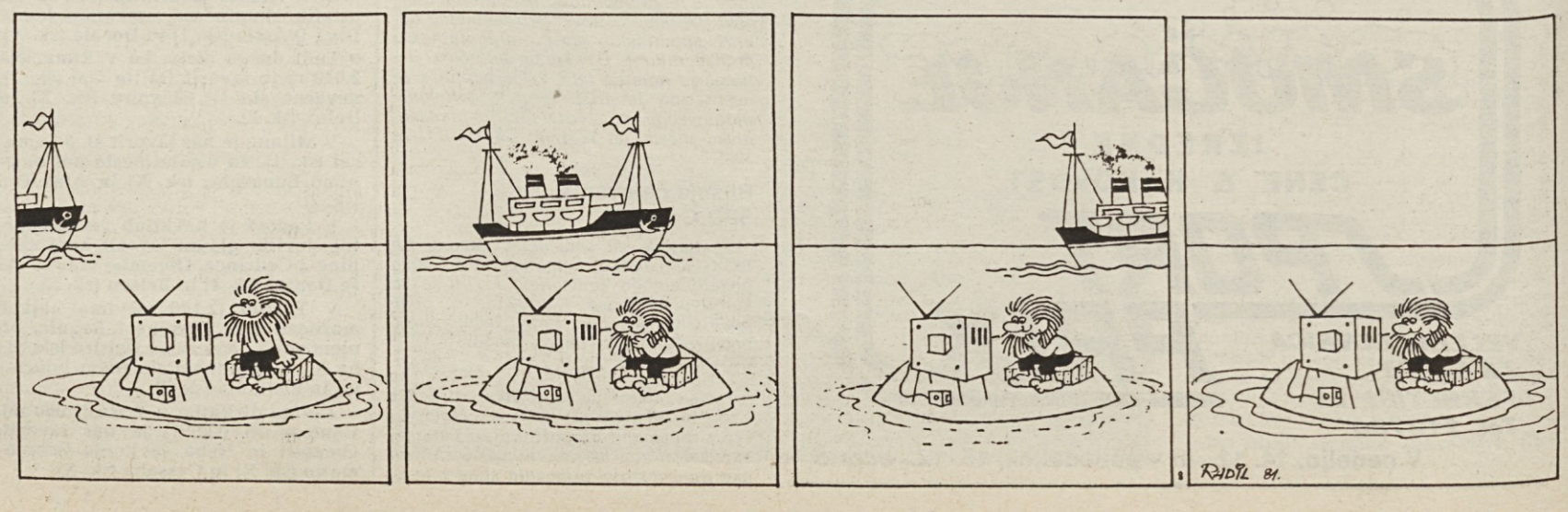
PAOLO MOLINARI